

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv05i47

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 5 Issue 47
November 1923

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 5, Iss. 47)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

מצייתת פון מלך
לענפער, פארמיר
גיט איד, און די
וועלט וועט זיין
אויפער!

בעדסתי החוקתי
ולא חרפת.
(ח'יוג כ"ז, ט.)

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשטאנאל ליידים בארמענס וואירקערס יוניאן

Vol. V, No. 47.

New York, Friday, November 23, 1928.

פריינט, נאָוועמבער 28, 1928

PRICE 8 CENTS

**באארד און רעפערס פון קליינלאנד ווייזט
צוריק פארלאנג פון מאנופעקטשורערס**

ווייס-פרעזידענט פערעלשטיין ארגומענטירט די קיים פאר'ן באַרד און ווייזט אויף ווי אומגערעכט עס איז דער פארלאנג פון די באַלעכאמטן.

ווייס-פרעזידענט פערלשטיין איז גע-
ווען אין קליוולאנד, האט דארט געהאט
מיטינגען מיט'ן רושיניט באשרד און
מיט די לאקאלע עקסעסיווס און עס איז
גשען גענוי באשראכט געווארען די לשגע.
עס איז באשלאסען געווארען די יוניאן
זאל מאכען א שטארקען פייט געגען
דוע, "פארלייכטערונגען". וויעדניג איז
קליוולאנד, האט ברודער פערלשטיין
אויף געהאט א פאר קאנסערענצען מיט
פארשטעהער פון די סאנאפעקטשור-
דערס אסאך. דאס איז געווען מיט
אייניגע וואכען צוריק.

לעצמם שבת אין זונטאג, דעם
18טען און 19טען נאָוועמבער, איז אין
פארוואנדל פארגעקומען אַ הייזיג פאר
דעם באַזאָרד און רעפערס און דאָרט
איז אַפגענומען נעוואָרע, די פראגע, די
מאנופעסטורעם אסאָן האָט פאר-
(שלום אַזוי זיט 6.)

**א פארביסענער קלאוס-
סטרייך איז קעמדען,
ניו דזשערזי**

אין קעמערן, ניו דזשורזי, נעהט אן
א פארביסענער סטריק שוין א ליינערע
לייט גענען די "רעליעבל קלאז קאמפ".
ער סטריק איז אונטער די אויפזיכט
וון דעם איסטערן אינטערנאציאנאל אר-
אניאציאנעם דעפארטמענט, פון וועל-
ען ווייסברעצערענט דזש. האלפערן איז
ער מענערזשער און אלז ווערט געמאן
עס סטריק צו געווינען.

וואס אמבאלאנגט די סטרייקער פון
עם שאף, זיינען זיי היינט פונקט אזוי
אגייסערט צו קעמפן ביו דער
סטרייק וועט געוואונען ווערען, ווי זיי
ינען עם געווען דעם ערשטען מאָג
ען דער סטרייק האט אויסגעבראָכען.
די פירמע, פון איהר זייט, ווערעט
אלע מיטל דעם סטרייק צו ברעכען
(שלוס אויף זייט 16).

רעם 31טען דעצעמבער, 1923, נעהט
אויס דער טריי-אנרימענט אין קליוו-
לאנד און רעם 1טען יאנואר 1924
מאנאטעמטורערס אסאסיאציעס פון
קליוולאנד נעלמאט וויסען דעם באמער
און רעפערס, אז זיי וועלען ניט באנייען
דעם אגרימענט סיידען זיי וועלען באק-
מען אייניגע, "פארליכטערונגען", ווייל
און זיי רער אנרימענט איז איצט, קא-
און זיי ניט מאנעהן מיט ווירעל ביזנעס.

לאקאל 9 פיהרמ דורד דעם באשלוס פון דער אינטערנעשאנאל

שערנעשאַנאל אין באַזוג צו די מעמבער
וואָס בלאַננען צו דער זאָנענשאַנער
טרייד יוניאָן ערווייטשאַנאל ליג". אויף
ענעם מיינונג איז ערוועהלט געוואָרען אַ
קאָמפּעציעלע קאָמיטע פון דעם דזשענעראַל
אָפּערעטיוו באַאָרד צו זעהן, אָדער ביי
שלום זאָל דורכגעפירט ווערען. און
ער קאָמיטע ווייזן אַפּאָינטעט געוואָרען
די ווייטפּרעזירענט י. פיינבערג, דזש.
רעסלאָו, פּאַניאָ מ. קאָהן און ס. וויר-
טאָן. ברודער זירמאַן איז דער טשע-
ר פון דער קאָמיטע.

לעצטען שבת בייטאג האט דער עק-
קעוויטיוו באאָרד פון לאַסאַל 9 אָפּגע-
לאָטען אַ ספּעציעלען מינינג וועגן
ער אָנגעלענענאָיט, אין דער אָנוועזן-
קייט פון ווייטפּרעזידענט זיידעס, אַלס
אַרשטע הער פון דער קאָמיטע, און דער
פּינינג האָט אָנגענומען אַ באַשלוס דורכ-
צופיהרען דעם אָרדער פון דער אינטער-
נאַציאָנאַל וועגן די מעמבערס וואָס בא-
אָנגען צו די לינס.

אין דער עקוועטיווע פון לאקאל 9
פנינען ויך 6 ליג-עמבערס און ווי הא-
פן געדורכט רעזינירען, ענטוועדער פון
עס עקוועטיוו באהאנדלד פון דער
ג. ווי האכען רעזינירען פון עקו-
טיוו באהאנדלד, וואס דאס צייגט, אז די
(שלום אויף זייט 16)

סעקרעמער טרעזשורער פון דעם דושמיטש
באארד פון דער קלאקס און סקוירט מא-
כער יוניאן.
די נעמען באראק און סאפאליוויטש
זיינען גוט באקאנט צו די מיטגלידער פון
דער אינטערנעשנאל און אויך צו די
מיטגלידער פון די אנדערע יוניאנס און
ארבייטער ארגאניזאציעס אין ניו יארק,
און מיר דרשען זיי דאס פאר קיינעם נישט
(שלום אויף זייט 12).

ווי די לעזער פון דער „זענעכטיג" מיט גערענקען אדואיי, איז ברודער היי-מאן, דער מענערזשער פון דער קלאָפּ-פּינישערס יוניאָן לאָקאַל 9, נעקומען אלס אַ קאָמיטע צום לעצטען פערטעליעהר. יכען מיסינג פון דזשענעראל עמעקסוויי אַראָר אין שיסאָנאָ, און דאָרטען האָט ער ערקלעהרט, אז דער לאָקאַל וועט זיך אַפּרעזענטירען, דעם באַשלוס פון דער איי-זיכערקייט.

**אלע דרעסמאכער פון ניו יארק וועלען
שוין באלד זיין אין לאסאל 22**

דער לאקאל באטראכט יעצט די פראגע וועגען איינפיהרען קראנקען בענע-
פֿים. — נאך אנדערע מעסיגקייטען ביי די דרעס מאכער.

זיו די טראנספערירונג צונעשאנען א
יסעל לאנגזאם. דער עקסעסיוו באארד
זיו כסדר געווען פארנומען מיט אומ-
זייטיגע דיסקוסיעס פון „רעכטע“ מיט
„לינקע“ און די ווירטליכע יוניאן-ארבייט
זיו געווען א בייזאך.

אנדערש איז געווארען די זאגע אין
עס לאקאל ערשט דעמאלט, ווען 19 מיט
דער פון דעם עקזעקוטיוו באהער זיי
זאגנעלאנגט און געפונען געווארען
זינדיג פאר אויפמיטלעך זיך ניט יוניאן
עסיג, און זיינען אויסגעלאפען געוואר
זי. די יוניאן ארבייט איז דאן איבער
געגאנגען אין די הענד פון די פינג אי
דעבלעבענע מיטגלידער פון דעם עקז
טיוו באהער און עס האט זיך אָנגע
יבען א לעבעדיגע סעמינארים אין די
געמערעמען פון דער יוניאן און פון די
טגלידער. אלע סענארינג קאמיטעט
די צו לאקאל האבען זיך גענומען מיט
די דער ארבייט און דער דעוולאפמענט
(שלום אויף זייט 6.)

די וואך איז אפגעהאלטען געווארען
 א מיטינג פון דער באנקס-קאמיטעע פון אונ-
 זער אינזערנע-שטאל, צוזאמען מיט ספר-
 שטעהער פון די אנדערע גראנדינזשעיע-
 וואס וועלען זיך באטייליגען אין אונזער
 באנק און עס איז באשלאסען געווארען,
 אז די באנק וואל זיך עפענען שבת, דעם
 15טען יאנואר, 1924, מיט א מאנאט שפע-
 טער, ווי מען האט פריהער גערעכענט.

ווי עס איז געווען אנגעטירט, האט
 די באנק געזאגט זיך עפענען דעם 1טען
 דעצעמבער. מען האט זיך אבער ארום-
 געוועהן, אז די אלטעריישאנס אויף דער
 בילדונג קענען נישט מסתכל ווערען אזוי
 גיך און די עפענונג איז אפגעלעגט גע-
 ווארען פאר'ן 1טען יאנואר. די באנק
 העט זיין אויף דעם סטאטע-איסט קאר-
 נער פון דער 21טער סטריט און 1טע עוו.,
 גיין יארן, אין סאמע צענטער פון דעם
 אינדאסטריעל דיסטריקט.

אויף דעם מיטינג זיינען אויסגע-
וועהלט געווארען די הויפט באאמטע פאר
דער באנק, זיי פאלגט: פאר פרעזידענט,
אב. האראד, סעקרעטאר טרעזשורער פון
אונזער אינטערנעשנאל; פאר וויס-
פרעזידענט און סענעדרשער, מר. ראדרי-
גא; פאר קעשיר, פיליפ קאפלאוויטש,

**אלע דרעסמאכער
שוין באַלד זיין**

דער לעקאל באטראכט יעצט די פראג
פֿי.מ. — נאָך אנדערע מעסיגן

ווען עס איז אָנגענומען נעוואָרען דער
באשלוס, אז דער דרעם מאַכער לאָסעט 22
וואָל אַרייננעטן אין דעם קלאָס מאַכער
וואָס זײַנעט באַטראַד, איז גלייכצײַטיג אויך
באשלאָסען נעוואָרען, דאָס די אלע דרעם
מאַכער וואָס האָבען פֿריהער באלאָנגט צו
דעם מיט די סטירט-מאַכער אין לאָסעט
וואָלען זיך טראַנספֿערירען אין לאָ-
סעט 22, כדי אלע דרעם מאַכער וואָלען
זײַן פֿאַראייניגט אין איין לאָסעט.

מען מוז צוגעבען, דאס פון אנפאנג

אינהאלט-סארצייכנים

„גערעכטיגקייט" נומער 47.

1. די וועג. — באקאנט דער רעגיש.
 2. וואס הערט זיך אין לאקאל 22 —
 3. שעהנאמאל.
 4. ערווייטערט דעמאנסטראציע.
 5. מיטגליד פון דושינסק באשר פון די
 6. קלוג און רעספאנסע יוניאן. — לאזט
 7. לאנגע. — וואס צו די יידים מיי-
 8. פארט פון לאקאל 38. — ב. דרייזין. יוניאן
 9. פון יוניאן העלפט העלפט.
 10. סטרייט און ארגאניזאציעס פארשען.
 11. שלוסט פון אים 1.
 12. צווישן וויסן (א בילד). — תלום.
 13. איהר וואס יוניאן פיהרט (א שפיער). —
 14. דאס העלפט.
 15. פון רעאקטארס נאטידיכע.
 16. די צעלן נעמען. — ש. יאנגוואסקי.
 17. קורא און אהר. — י. ב. א. עכט
 18. טיילע.
 19. די וועלט פאליטיק אין איהר עכט
 20. פאר אהר אהר אהר. — א. וועל
 21. אין יוניאן פיהרט (פאליטיק). —
 22. וואהלע.
 23. צעניס פון אונזער אינסערגענשאנל
 24. אין דער פראנט. — ל. מינעלע.
 25. ראקעטערס, שרייבער פריינדשאפט.
 26. ה. לאנג. קוראט שטענען.
 27. און 15. פארעמיטלעכע און שלר
 28. פון ווי 1.
 29. ארייט שרייבער יוניאן פייערט
 30. דאס יארהיינט יוניאן. — שלוסט פון
 31. און 15. פארעמיטלעכע.

רעפערענצן פון אינזער עדיקשאנאל מעגיקייט
אין פילאדעלפיא א גרויסער ערפאלג

נס פראכטפולען אוידיטאָריעס פון די
יו סענטשורי דראַווינג רום, און האָ-
ט מיט באַנייטערונג דעמייטערט די
עפענונג פון דער ערווייטערטער
נקיים פאר דעם היינטיגען סאַזאָן. צו
דער געלענעהייט איז געגעבען געוואָ-
רן אַ שעהער קאָנצערט, אין וועלכען
האָבען זיך באַטייליגט ערשטע קלא-
ס קינסטלער פון דער מוזיקאלישער
גולט.

ווייס-פרעזידענט רייזבערג, דער מע-
דזשער פון די ווייסט און דרעססא-
ר יוגיאן אין פילאדעלפיע, איז געווען
(שלום אויף זייט 14).

די ערעפענונג פון די אינטערנעט-
ערווישונגאל טעטיגקייט אין מי-
דעלמא, פרייזאג אווענט, דעם 16טען
וועמבער, איז געווען א גרויסער ער-
לוג. הונדערטער מיטגלידער פון די
מערסטנשיטאל לאקאלס אין מילא-
למא האבען זיך פארזאמעלט אין

אנערשטאג, 29טען נאוועמבער, איז א געזעצליכער יום טוב פאר קלאזק און דרעס מאכער

מלאכות און ררעם-שעפער, און די אר-
מער, וואס מען וועט טרעפן ביי דער
ביים וועלען גערופען ווערען צו דער
ווענס קאמיטע פון דער יוניאן און
לען שטרענג באשטראפט ווערען. די
ביימער וואס אויפלן גיט האבען קיין
באבל, זאלען פארלירן ניט מאכען קיין
רוך צו נעהן ארבייטען. זאלען זיי
גערסט יענעם מאן וועלן אין דער-היים
פארברענגען מיט זייערע פאמיליעס,
ער נעהן ערגעץ זיך אמוזירען. א מאן
זיינס צו פארלענגערען זיך דאס לע-
זאלען די ארבייטער עס האבען אין
ען.

איבער אכטאָן דאָנערשטאָג, דעם
זעטן נאָוועמבער, טהעננס-ניווינג דעם,
ו אַ געזעצליכער יום טוב פאר די קלאָס
און דרעם מאַכער און קיין אַרבייטער
אָר יענעם טאָג ניט אַרבייטען. אַלע
אַרבייטער דארפֿען באַקומען באַ-
העלט פֿאַרן טאָג, גלייך ווי זיי וואָל-
ן געט אַרבייט.

ברודער ל. ע. לאנגער, דער סעקרע-
טאר פון רושמינט באארד פון דער קלאק
דעס מאכער יוניאן, בעט אונז בא-
זוכט צו מאכען, דאס קאמיטעט פון דער
י.א.ו. וועלען יענעס מאג פארמולירען
די קאנדידאטן וואו עס נעמטן זיך

**ינטערנעשאנאל ארבייטער
אניווערזיטעט.**

די קלאסען פון אונזער ארבייטער
וואונווערזימעס מיטען שבת פון 1.80 נאכ-
מיטאג און וואסאג פון 10.30 אין דער
רית. די קלאסען מיטען אין די וואשינג-
טאן אויירווינג הוי סקול, אויירווינג פלייס
פון 10 מעס. ניו יארק, רום 529.
וועלכע קלאסען עס ווערען דארט געגע-
ען ווערן די לעזער געשינקען אויף זיין
פון דער צייטונג.

וואס הערט זיך אין לאקאל 22 ?

די מיטגלידער, וואס אינטערעסירן זיך מיט דער ארבייט פון דער יוניאן, ווילן געוויס וויסן ווי אזוי אט די דאזיגע ארבייט ווערט איצט אָנגעפירט און וואס עס טוט זיך אין דער יוניאן בכלל.

מיר וועלן דעריבער אין קורצע זאגן וויילע אויף די וויכטיגסטע געשעהענישען אין אונזער ארגאניזאציע, אזוי, אז די מיטגלידער אונזערע זאלן מער פאר דער יוניאנער האבען א באגריף וועגן זי.

גלייך נאכדעם ווי די 19 מיטגלידער פון אונזער עקזעקוטיוו באשארד זיינען געפונען געווארן שולדיג אויף די קלאגן וואס זיינען געגען זיי נעמאכט געווארן און זיינען אויף דער פארשער-גנג פון'ס גענעראל עקזעקוטיוו באשארד ערקלערט געווארן אלס אויסגעשלאסען, איז די נאנצע ארבייט פון דער יוניאן איבערגענאמען אין די הענט פון די פינף עקזעקוטיוו באשארד מיטגלידער, וועלכע זיינען געבליבען אין אכט. זיי האבען זיך טאקע גלייך אין זעלבן אווענט קאנסטיטואירט אלס די עקזעקוטיוו קאמיטע און אויסגעארבייט פילע נעז ווי אזוי אָנצוגעהן מיט דער פאר-וואלטונג פון'ס לאקאל און איינשטעלען די ארבייט וואס איז אויף זיי ארויפגעלייגט געווארן, כדי די מיטגלידערשאפט זאל פון דער צייטווייליגער ענדערונג ניט ליידען. צוטרעטענדיג צו איהרע אויפגאבען, האט די קאמיטע צוערשט גענומען אין אכט די רומיגע ארבייט פון דער יוניאן. זי האט באלד געשטעלט די מאשינעריע אין באוועגונג און די פארשיידענע פונקציעס פון דער יוניאן האבען אָנגעהויבען ווירקזאם צו אָפערירן. אזוי צום ביישפיל, האבען די פארשיידענע באשטענדיגע קאמיטעס אומגעשטערט אָפגעהאלטען זייערע וועגן צונגען רעגולערעס און געטריי דורכגעפירט זייערע אויפגאבען, אזוי, אז אלע מיטגלידער און שאפ קאמיטעס, וועלכע זיינען פאר זיי ערשינען, האבען געקראָנען די נויטיגע אויפמערקזאמקייט און א געהעריגע באהאנדלונג. א חוץ דעם האט די קאמיטע זיך אָפגעגעבען מיט די פארשיידענע אנדערע יוניאן סעטינגקייט און מיט די טאגנענליכע פראגען וואס שוועמען ארויף אין אן ארגאניזאציע.

נאכדעם האט די עקזעקוטיוו קאמיטע זיך שריפטליך געווענדעט צום גענעראל עקזעקוטיוו באשארד, וועלכער האט געהאט זיין פערטליכע יעהרליכע וועגונג אין שיקאגא און איהם באשטאט און פאר איהם קלאָר געמאכט די סיטואציע פון אונזער לאקאל און פארלאנגט פון איהם צו מאכען פארבארייטונגען פאר וואהלען פאר עקזעקוטיוו באשארד מיט גלידער פון אונזער יוניאן. דער לעצטער טעג האט פון זיך ערוויילט א קאמיטע, וועלכע זאל געמיינשאפטליך מיט אונזער עקזעקוטיוו קאמיטע מאכען אלע נויטיגע פארבארייטונגען פאר אט די עקזעקוטיוו באשארד וואהלען און זעהן, אז די וואהלען, וואס וועלן אין ניכען פארקומען, ווי עס איז שוין געווען געמערקט אין לעצטען נומער פון דער „נערעכטיגקייט“, זאלן צוגעהן אין נומער אָרדנונג און אויפ'ן בעסטען אופן.

גלייכצייטיג האט אונזער עקזעקוטיוו קאמיטע אויך ניט פארפאלט צו ציהען די אויפמערקזאמקייט פון'ס גענעראל עקזעקוטיוו באשארד צו דעם לאנגזאמען באשארד מיט אונזער יוניאן. וואס איז אונזער יוניאן פאר דער פארשער-גנג פון'ס גענעראל עקזעקוטיוו באשארד ערקלערט געווארן אלס אויסגעשלאסען, איז די נאנצע ארבייט פון דער יוניאן איבערגענאמען אין די הענט פון די פינף עקזעקוטיוו באשארד מיטגלידער, וועלכע זיינען געבליבען אין אכט. זיי האבען זיך טאקע גלייך אין זעלבן אווענט קאנסטיטואירט אלס די עקזעקוטיוו קאמיטע און אויסגעארבייט פילע נעז ווי אזוי אָנצוגעהן מיט דער פאר-וואלטונג פון'ס לאקאל און איינשטעלען די ארבייט וואס איז אויף זיי ארויפגעלייגט געווארן, כדי די מיטגלידערשאפט זאל פון דער צייטווייליגער ענדערונג ניט ליידען. צוטרעטענדיג צו איהרע אויפגאבען, האט די קאמיטע צוערשט גענומען אין אכט די רומיגע ארבייט פון דער יוניאן. זי האט באלד געשטעלט די מאשינעריע אין באוועגונג און די פארשיידענע פונקציעס פון דער יוניאן האבען אָנגעהויבען ווירקזאם צו אָפערירן. אזוי צום ביישפיל, האבען די פארשיידענע באשטענדיגע קאמיטעס אומגעשטערט אָפגעהאלטען זייערע וועגן צונגען רעגולערעס און געטריי דורכגעפירט זייערע אויפגאבען, אזוי, אז אלע מיטגלידער און שאפ קאמיטעס, וועלכע זיינען פאר זיי ערשינען, האבען געקראָנען די נויטיגע אויפמערקזאמקייט און א געהעריגע באהאנדלונג. א חוץ דעם האט די קאמיטע זיך אָפגעגעבען מיט די פארשיידענע אנדערע יוניאן סעטינגקייט און מיט די טאגנענליכע פראגען וואס שוועמען ארויף אין אן ארגאניזאציע.

דער ציל צו וועלכען אלע דרעסמאכער האבען זיך יא געהערט געשטרעבט איז ענדליך דערגרייכט געווארן: מיר האבן בעי שוין א פאראייניגטען דרעסמאכער לאקאל, הונד נאך נאך אלע דרעסמאכער פון לאקאל 23 האבען זיך שוין טראנספערירט, און האלטען מיר שוין דער ביי וועט ניט זיין איבעריג צו זאגען א ווארט צו די דרעסמאכער פון לאקאל 23, וועלכע האבען זיך נאך נאך אלע טראנספערירט, און זיי זאלען דאס טאן וואס שטעלער און אונז געבען די מעגליכקייט צוצוטרעטען צום קומענדיגען סעזאן מיט פאראייניגטע כוחות. און צו די דרעסמאכער פון לאקאל 23, וועלכע האבען זיך שוין יע טראנספערירט, אפערירען מיר צו באטייליגען זיך אין דער ארבייט פון דער דרעסמאכער יוניאן לאקאל 22, וואס איז איצט זייער יוניאן, כדי מיר זאלען פארשטארקערען אונזערע ריזען און באפעסטיגען דעם לאקאל, אז ער זאל ווירקליך ווערען א פאקטאָר אין דעם קלאָק און דעם דושיאָניט באשארד און א שטאָלץ פאר אונזער אינ-טעריינשאפט.

אמת, עס איז איצט סלעק, אבער דער שטילשטאנד, וואס איז אריינגע-טראסען אין אונזער טרייד האט אויך א האר ניט אָפגעשטעלט אונזער ארבייט. אונזער עקזעקוטיוו קאמיטע האט זיצונג גען עטליכע מאל א וואך, נעמט אויך און דיסקוטירט טרייד-פראגען, זוכט צו לייען פראבלעמען פון אונזער אינ-דוסטריע און טראכט אויך וועגען קומענדיגען סעזאן.

דערנעבן וועגען קומענדיגען סעזאן, ווילן מיר ציהען די אויפמערקזאמקייט פון אונזערע מעמבערס צו די פלענער, וואס ווערען אויסגעארבייט פאר'ן נייעם סעזאן.

אידער מיר האבען זיך אָנגעשלאָסן צו דעם קלאָקמאכער דושיאָניט באשארד זיינען געווען גענער, וועלכע האבען מורא געהאט, אז דער לעצטער וועט ניט קאנען ווי געהעריג אויף זיך אָפגעבען מיט די פראבלעמען פון די דרעסמאכער און פאלגליך וועלען די דרעס שפער און די דרעס אינדוסטריע אלס א נאנצע פארנאכטעניג ווערען. זייער הויפט איינזענדונג איז געווען, באשארד, וועלכער דארף אויפפאסען אויף אזא גרויסע קלאָק אינדוסטריע, מיט אז אין דעם קלאָקמאכער דושיאָניט איהרע פארשיידענע פראגען און פראַב-לעמען, וועלען די דרעסמאכער פארלאָרען ווערען און זיך ניט אָנצוגעהן, און דער רעזולטאט וועט זיין, אז אונזערע ספע-ציעל באזונדערע דרעס אינטערעסען ווע-לען פאר'ן דרעסמאכער דושיאָניט באשארד זיין אוממעגליך אויפצונעמען.

עס ווייזט זיך אָבער ארויס, אז די מורא איז געווען אן אומבארעכטיגטע און מיט אונזער אריינגעהן אין'ס קלאָקמאכער דושיאָניט באשארד זיינען מיר גע-וואָרען א טייל פון איהם און מען אינ-טערעסירט זיך מיט אונז ניט ווייניגער ווי מיט די קלאָקמאכער. ביי יעדען מיטינג, סאי פון דעם באשארד און די רעקאָרדס און סאי פון דעם דושיאָניט באשארד ווערען פארהאנדעלט דרעס פרא-גען פונקט אזוי נוס ווי קלאָק פראגען און דער אונטערשייד צווישען די צוויי פאכען זעהט זיך כמעט ניט אָן. נאָך מער, די בעאמטע פון'ס דושיאָניט באשארד, צוזאמען מיט די בעאמטע פון לאקאל, באמראכטען און ארבייטען יעצט אויס קאנסטרוקטיווע פלענער ווי אזוי צו ארגאניזירען דעם נאנצען פאך און בריינגען די דרעס אינדוסטריע אונטער יוניאן קאנטראָל. זיי וועלען נאך און פארציען די פלענער פארלייגען פאר'ן באשארד און דירעקטאָרס פון'ס דושיאָניט באשארד און האָפּענמאָליך וועלען זי דורכ-געפירט ווערען און בריינגען די גע-

ווינטער רעזולטאטען פון וואס די דרעס-מאכער וועלען פילע געלייגען.

ווי איהר זעהט, זיצען מיר ניט מיט פארלייגטע הענט, נאך געהען אן מיט דער ארבייט, וואס איז אויך אונז ארויפגעלייגט געווארען און עס פארדערט זיך די מיטוירקונג פון אונזערע מיט-גלידער כדי מיר זאלען אזוי שנעל ווי נייע עקזעקוטיוו באשארד מיטגלידער ווע-לען ערוויילט ווערען, קאנען מיט פלייש-כחות און באנייטע ענערגיע פארטועלען די ארבייט.

א חוץ דעם וועט פאר אונזערע מיט-גלידער אויך שטעהן די פראגע וועגען א קראנקען בענעפיט פאָנר אין אונזער לאקאל. ערשטענס, וואס איצט, נאכדעם ווי די געוועזענע לאקאל 23 מעמבערס האלטען אן זייער קראנקען בענעפיט איז זעהר וויכטיג אזא קראנקען פאָנר צו האבען אין אונזער יוניאן, כדי עס זאל לען ניט זיין קיין צווייטעריי סארטען מיטגלידער מיט באזונדערע פריווילע-גיעס, און, צווייטענס, איז טאקע פשוט נויטיג אזא פאָנר איינצופיהרען אין אונזער יוניאן. מיר האבען פילע קראנ-קע מיטגלידער, וואס ווערען זיך פון צייט צו צייט צו אונזער יוניאן נאָך הילף, אבער ניט פילע קאן פאר זיי געטאן ווערען, ווייל מיר האבען ניט אזא קראנקען פאָנר. נאָך מיט עטליכע יאָהר צוריק האט די יוניאן באטראכט פלענער וועגען דעם און מיר זיינען, אז איצט איז געקומען די פאסענדסטע צייט דאס דורכצופיהרען און מיר האבן פילע, אז די מיטגלידער וועלען איינזעהן די נויטונדיגקייט אזא פאָנר וואס שטעלער צו עטאבלירען אין אונזער יוניאן.

עס איז דא א סך ארבייט און די מיטגלידער דארפען זיך אפרופען און אויסנוצען זייער טעטיגקייט פאר די

אינטערעסען פון דער אלגעמיינער מיט-גלידערשאפט.

נאך אין ניכען וועלען מעמבער מיט טינגען איינבארופען ווערען צו נאמיני-רען עקזעקוטיוו באשארד מיטגלידער. עס וועט דאריבער זיין אייער חוב און פליכט קומען צו די מיטינגען דעמאָנסטרירען אייער טרייהייט צו דער יוניאן און נאך מינירען די פעהיגסטע און פאסענדסטע מעמבערס; מעמבערס וועמענס אויפ-נאמען וועלען זיין אין זייערע לעבענס פאר נאך די אינטערעסען פון דער יוניאן און ניט קיין אנדערע אויסער אינטערעסען; איבערגעבענע מעמבערס, וועמען די יו-ניאן איז ליב און טייער, וועלכע האבן בען אוועקגעגעבען זייערע לעבענס פאר דער ארגאניזאציע און אויף וועמען מען קאן זיך פארלאָזען, אז זיי וועלען אייך פארטרעטען און נאך אייך אין זינען האבען. אזעלכע מעמבערס וועלען צו-זאמענשטעלען א גוטע עקזעקוטיוו באשארד וואס דאס מיינט א געזונטען לאקאל.

י. שעהנאָלץ, סעקרעטער.

זיי באדאנקען דעם שאפ' טשערמאן

נאכדעם ווי ברודער נייטען פאָנער איז געוואָרען שאפ'טשערמאן פאר די לעצטע פאָר יאָהר און האָט אימער טריי און עהרליך אָפגעהיט די אינטערעסען פון זיינע מיטארבייטער אין שאפ, האָבן בען מיר, די ארבייטער פון סאווערמאן און קומישער, איהם פרעזענטירט מיט א ווערטפולען פרעזענט און ווינשען איהם גליק.

די קאמיטע בעלאוויניק, מאַקס דיזענהיים, עמבראָידערעס יוניאן לאק. 66.

דארארס

סיין פוילען און שניישע לענדער

אמעריקאנער דאלארס ווערען שנעל אויסגעצאהלט אין אלע טיילען פון פוילען, גאליציע און ארוםיגע לענדער, דורך א געוועהנליכען

מאָני אָרדער

פון דער

אמעריקאן עקספרעס קאמפאני

וואס איז דער עקאָנאָמישסטער וועג ווי אזוי אַריבערצושיקען געלט נאָך דער אלטער היים. אזוי שנעל ווי

אין דריי וואכען

ווערט דאָס געלט אויסגעצאהלט.

איר קאָנאט אויך שיקען דאלארס נאָך דער אלטער היים דורך קייבעל

צו זעהר מעסיגע-פרייען.

די אַמעריקאן עקספרעס קאמפאני האָט אויסשליסליכע פארטרעטער אין וואַרשאַ, מאַסקווע, און ריגא און אַפּיסעס אין בערלין, ברעמען, האַמ-בורג, פאַריז און אַנדערע וויכטיגע אייראָפּעאישע שטעט, אויך באַנק-פאַרבינדונגען איבער דער גאַנצער וועלט. דאָס מאַכט די אַמע-ריקאן עקספרעס קאמפאני די געוויינטלעכע אַרַגאַניזאַציע פאַר געלט-ווענדונגען און רייע וואַנעלענענדיגקייטען.

לייען: אויב איהר ווילט מאכען א רייע, באזוכט דעם נאָהענטסטען עקספרעס אָפּיס און באַראַט זיך מיט דעם מענערשער וועגען אלע רייע וואַנעלענענדיגקייטען. איהר קאָנאט קריגען אין אונזערע אָפּיסעס שיקסאָרטען און באַהאַנדלונגען פאַר אלע טיילען פון דער וועלט.

נייט: זיין איינצע פּאָר די אָפּיסעס פון די אַמעריקאן עקספרעס קאמפאני אין שטאָט שטעט און איינצעס וואס מיר צייגען דאָס, פערט שרייבט פאַר אויסקונסטען צום רעזידענט מענערשער פון אירענדי וועלכען שפּיס, AMERICAN EXPRESS COMPANY

2 EAST BROADWAY 17 WEST 23rd STREET

17 דעסעמבער 23טע סטריט 2 איסט בראַדוויי

קאָנערט פּינסטע עוועניו. קאָנערט שטאָטשעס סקווער.

22 וועסט 15טע סט. 1 וועסט 125טע סט. 118 וועסט 39טע סט.

מאָרס פאַרק און 180טע סט. 1251-3טע עווע. 2131 בראַדוויי.

3טע עווע. און 41טע סט. ברוקלין, נ. י. 876 בראַד סט. נואַרק, נ. דזש.

הויפט פאסט אפיס
אין וואַרשאַ

נעמט אימער

CASCARA & QUININE

לינדערס א פערקיהלונג
אין 24 שטונדען
די גריף אין 3 טעג

ביי אלע דראגיסטס 30 סענט

פערלאנגט די רויטע באַקס
מיט הילל'ס פאַרמערס
און אונטערשריפט

2-35

פרינץ'ס צוריקקומען וועט צווייטלעך די מאנארכיסטען אין צוויי צווישען זיך ערשטערע לעבערן — אין אנהענגער פון דער פרינץ'סער דינאסטיע און אין אנהענגער פון דער בייערישער דינאסטיע, און דאס וועט, הייסט עס, זיין א געוויסן פאר די כחות פון דער רעפובליק און וועט זיין שטארקער מאכען. אונטערזענדן אבער פון דער שטעלונג, מיט וועלכער די מאנארכיסטען באוועגונג און געוואקסען דעם לעצטען יאָהר, מיט דער הילף פון דער פראנצויזישער פאליטיק, קען זיין אז די מאנארכיסטען וואלען גע' פינען א וועג ווי זיך צו פאראייניגען און ארבייטען צוזאמען.

פון דער צווייטער זייט, האט די דא' וינע צוריקקעהר פון דעם קרוין-פרינץ גע' בראכט פאר דייטשלאנד א נייעם אונ' גליק פון דער וועלט. פונאקארע סטרא' שעט ווייטער אריינצודרינגען אין דייטש' לאנד, און וועט עס מסתמא טאן אויך, מיט ענגלאנד'ס הילף און הסכמה אדער אהן דעם. נישט פון א רעפובליקאנישען שטאנדפונקט, נאטירליך, אונטערזענדן דער וועג דעם קרוין-פרינץ'ס צוריקקעהר ער האט אין די לעצטע פאר יאָהר גע' ווינען דער וועלט וואס פאר א נומער רעפובליקאנער ער איז, ווען ער טהייבט דורך ווינע מעשים די דעמאקראטישע דייטשלאנד צו מאנארכיזם.

פונאקארע'ס פאדערונג, אז דער קרוין-פרינץ זאל אויסגעווינען ווערען, — וואס, ער ווייס גאנץ גוט, אז קיין דייטשער קאבינעט וועט דאס גיט קענען און גיט וואסען דורכפירען, — איז בלויז נאך פון אויסווייז ווייטער א ציה צו טאן די שטריק איבער דעם האלז פון דעם בא' זינטען און ערנידערנישען שונא.

ווייסט איהר, אז

א באוועגונג צו באקעמפן שטייטס-פונדן האט זיך אנגעפאנגען אין בארען, דייטשלאנד, פון דער סאציאליסטישער פארטיי. מיט'נען פון א באלערענדען כאראקטער, צו ווייזען דע' נאציאנאליזם און פוסטקייט פון אנטיסעמי' פונדן, זיינען אנגעהאלטען געווארען אין פאר' שוידענע פלעצער. ווייטעס איהר אז דער וועלט'ס בעסטע שטאבא און דער סעקסישעל און דעמאקראטיש געוועזען ווערען גע' מאכט פון 100 פראצענט ריינעם סעקסישעל שטאבא?

גוט דאס מינערסטע רעכט פארדעכענט צו ווערען שלם פרעזענטירט, אדער מיט וואס פאר אן אנדער נאמען מען זאל דאס גיט אנרופען. ער האט כסדר געשטימט גענען יעדען פארשלאג פון די ליבעראל' לע אדער ראדיקאלע סענאטראס. ער האט געשטימט פאר דעם איינציגן הויז' כען שטארק; ער האט געשטימט פאר גיט' בערלין; און, וואס איז ערנער פון אלע, ער האט גיט א קלאפ געטאן א פינגער און א פינגער צו טאן עפעס גענען דעם שויר' דעריבען, אונגעשליכען שטייטנדיקס' ליסטען געזעצ אין זיין אייגענעם סטייט.

דאס איז דער ערנסטער געזעצ פון דעם מיט וואס איז פאראן אין אירענער א סטייט. עס איז ווערט צו דערמאנען, אז אין די קאליפארניע פרוינאס געמינען זיך א סך מענשען, וועלכע האבען זיך פאדוינגט בלויז דערמיט וואס זיי הא' בען אנטוויקעלטען אין אינדוסטריעלע קעמפע. זיי זיינען פארשיקט געווארען אין די פרוינאס לויט דעם דאזיגען מיר טעלאטעריליכען, אינקוויזיטארישען גע' זעל. די גאנצע ארבייטער-באוועגונג אין קאליפארניא איז פראקטיש פארניכטעט געווארען אלס רעזולטאט פון די דאזיגע מחמהגעזעצע.

הייראס דזשאנאקאן'ס ארויסשטעלען זיך פאר א „פראגרעסיוו" וועט באקומען דעם פאסיגען ענטפער פון דער זייט פון דער קעמפערנער ליבעראלער מינאריטעט אין קאנאדעס. נאך דאס ווייזט מיט וואס פאר א פאראכטונג פאליטישאנס פון זיין קאליר באציהען זיך צו דער עפענטיכער מינונג פון לאנד און ווי אזוי זיי קענען זיך דעהען און קעהרען אויף אלע זייט אום אום זיך איינצושטעלען אין חן ביים עולם.

נאך א דייטשער פארלוסט.

עס איז גיט זיכער, צו שטרעמען האט אומישען אזוי אויסגעמארקט, אז דער דייטשער קרוין-פרינץ זאל צוריק קומען קיין דייטשלאנד גלייך נאך דעם ווי די סאציאליסטישע אריינצודרינגען געטראכטען פון זיין רעגירונג. עס קען אבער גיט זיין קיין ספק, אז דעם קרוין-פרינץ'ס צוריקקעהר איז א גרויסער קלאפ פאר דער רעפובליקאנער, דעמאקראטי' שער דייטשלאנד.

עס איז דא א מינונג, אז דעם קרוין-

די וואך

פון מאקס ד. דעניש

היינט ריכטיג אויסצודריקען ווער מיט זיין וועגען דעם, מאכט צו פארדעכטיגען אז דא' שטעמט נאך עפעס אויסער באר' ווייטס באגעהר איינצופירען א סארט פאר ענגלאנד.

ווען מען באטראכט גוט דעם באר' ווייטקאבינעס, קען מען אפשר געפינען אן ענטפער אויף דעם רעסולטאטען שריט צו רופען מיט אמאל נייע וואהלען. דער באדווייניגסטער און געווען א גרויסער דורכפאל פון דעם ערשטען טאג' אז ער האט אנגעפירט א ניסערנסטע אויסערנדישע פאליטיק, וואס האט גע' ריטען איין דורכפאל נאכ' אן אנדערען אין יעדען צוואנציגסטן מיט פונאקארע' און צוליב וואס דער ענגלישער פרעס' טיטש האט א סך געליטען אין אויסלאנד. אנטשטאט אפצושטעלען די ווייטערנדיע רואינירונג פון דייטשלאנד און ראסעווען דורכדעם דעם ענגלישען מאקס, האט זיך דער באדווייניגסטער געהאלטען אין איין וואהלען, ביז עס איז געקומען דערצו אז די צאהל ארבייטסלאזע אין ענגלאנד דערגרייכט איצט אנדערהאלבען מיליאן.

פארקלערטע טעקעס, אדער דער באגריף?

דער טומעל, וואס סעקסעטערי מע' לאז'ס פלאן צו פארקלערען דעם איינ' קאסיטעס האט ארויסגעווען, איז אויך סער פראפאגיע צו דער פארקלערענע, וואס וועט ארויסקומען דערפון פאר ארבייטער און אנדערע מיט א מעסיגען איינהאפט, ווען דאס זאל ווערען א גע' זעל.

אמת, די פארקלערונג פון דעם פער' דעראלען טעקס אויף ארום 300 מיליאן דאל. יעהרליך וואלט אפגעשטאפט די אזוי גערופענע „ניוסענס טעקעס" (אנשיהע' נייטיטייערן) אויף אונזערע „רוסאסען" ווי סעאטעריטיקעס, טעכעראכטען א.א.וו. און וואלט אויך פארקלערעט די טעק' סעס פון די וואס פארדינען אונטער צעהן טויזענט דאלאר א יאָהר. מיר צווייט' לען אבער צו דער פלאן וואלט אנגעמאכט אזא רעש, ווען אן איהם וואלט גיט גע' ווען אנגעהאנגען א באדינג, אז כדי צו האבען די טעקס-פארקלערונג מוז אויף געגעבען ווערען דער באגריף פאר געווע' זענע סאלדאטען; אז ביידע זאכען, אי קלענערע טעקעס און אי א באגריף, קען דאס לאנד גיט האבען. דא האבען סער' דעסערי מיליאן און די גענער פון בא' גוט פארלאפען דעם וועג דעם קאנאדעס און האבען פארזעצט אין א פארלענע' היינט פרעזידענט סולדוויי.

דאס וואס די טאג'ס האבען אויפגע' הויבען דעם אלטען געשריף, אז דער איינ' צינער וועג ווי אזוי צו ראטעווען די ענג' לייט אינדוסטריעלע און אפצושטעלען אר' בייטסלאזיקייט, איז א סארט, קען זי א סך צווייט קומען. אויב זיי געווינען אין די וואהלען, וועלען זיי זיך פיהלען פערסט אין זאכעל און וועלען עקספערעמנטירען מיט'ן סארט עסליכע יאָהר צייט ביז דער איינציגער אייראפעאישער כאאס וועט פארשווינדען. אויב זיי וועלען דורכפאל' לען, וועלען זיי האבען א געלענעהייט פאר אן „עהרענהאפטע" צוריקצוג פון א פארצווייפלהאפטער לאנד.

וועגינער פון אלע איז צופירדען מיט די איינציגע וואהלען די לייבאר פארטיי. דער קעמפין וועט פאר איהר זיין א שווע' רע לאסט און זי קען גארניט ערווארטען צו געווינען דורך איהם. פונקט ווי אין אמעריקא, ווערט די סארט-איש און ענגלאנד פון דער ארבייטערשאפט בא' טראכט אלס מיטעל אפצוואווענדען די אויפמערקזאמקייט פון די ארבייטער פון די אמת'ע מכות פון אונזער פארפול' טער געזעלשאפטליכער ארדנונג. אין אזא קעמפין ווי דער איינציגער וועט געווינען דערווייטען די באציהונג פון דער לייבאר פארטיי זיין הויפטזעכליך א גע' נאטיווע, א לאנד וואס קען זי קוים העל' פון צו געווינען נייע פלעצער אין פאר' לאמענט. עס איז זעהר מעגליך, אז די אפשוואכונג פון דער לייבאר פארטיי איז טאקע געווען איינע פון די הויפט-אורזא' כען, וואס די טאג'ס האט זיך פלוצלונג פארלוסט נייע וואהלען.

די באדייטענער טייל פון די רעפוב' ליקאנער ווינען פאר א באגריף, הויפט' זעכליך ווייל זיי האבען מורא אז די גע' וועזענע סאלדאטען זאלען גיט שטימען גענען זיי אויב זיי וועלען זיין גענען א באגריף. דאס זעלבע איז אמת וועגען די דעמאקראטען. מען קען דעריבער אי' בער דער פראגע ערווארטען א גרויסען טומעל אין קאנאדעס ווען ער וועט זיך עפענען אין צוויי וואכען ארום. דער סוף וועט מסתמא זיין, אז די פאליטי' שענס וועלען שוין געפינען עפעס א דריי' דעל אפצולענען דעם באגריף אויף אן אונ' באשטימטער צייט — אפשר ביז נאך די וואהלען פון קומענדען יאָהר.

וואס איז שייך די ארבייטער, וועלען זיי אין זייער גרויסער מערהייט געוויס' באגעגענען מיט אפגען ארעמס יעדען פארשלאג צו פארקלערען די שטייערן' לאסט, וואס דריקט אזוי שווער אויף זיי זינט דער מלחמה. מעלא'ס פלאן, כאטש ער געהט גיט ווייט גענוג, איז אבער דאך א שטיקעל פארלייטעטונג. און באטראכטענדיג די שרעקליכע לאנד, אין וועלכער אייראפא געפינט זיך איצט, פינה יאָהר נאכדעם ווי מיר האבען זי געהאלטען מאכען זיכער פאר פונאקאר' רע'ן, מענען מיר זאגען, אז דער דזשאב איז גארניט אזא גוטער, אז מען זאל נאך פאר איהם דארפן געבען באגריפעס, וואס די צוקינפטיגע דורות וועלען דאר' פון באצאלען אין דער פארם פון טעק' סעס.

די פלוצלינגע ענגלישע וואהלען. וואס באדייט די פלוצלונג אויפליי' זונג פון דעם ענגלישען פארלאמענט און דער רוח צו נייע וואהלען, וואס דער באדווייניגסטער האט ארויסגעלא' זעל?

ענגלאנד קוועטשט פארוואונדערט מיט די פלייצעס. דער איינציגער פאר' לאמענט האט נאך געהאט דריי יאָהר צו לעבען, און די „טאג'ס" האבען געהאט א היבשע מאיאריטעט אין פארלאמענט, טא' צו וואס האבען זיי איהם געדארפט אויפלייזען? דער איינציגער ענטפער וואס לענט זיך אויפ'ן שכל איז, אז די קאנסערוואטיווע פארטיי זוכט אין די וואהלען צו באקומען דעם מאנאט פון די וועלכער איינצופיהרען א „פראטעסטיוו סארט", כדי פארקלערען די ארבייטס' לאזיקייט און „אריינצובלאזען א נייעם לעבען" אין דער ענגלישער אינדוסטריע. אבער די בהלה צו וואלען דעם פארלא' מענט איידער די פרעסע און דער פאר' לאמענט נומא האבען געהאט א געלענע'

א „פראגרעסיווער" קאנדידאט פון קאליפארניע.

די פראגנט פיידרשעס פון אלע צייט' טונגען איבער'ן לאנד זיינען לעצטע וואך געווען באפולט מיט דער פראגרעסיווער פרינציפען-ערקלעהרונג פון יענעם ברא' ווען פאליטישען קעמפער פון סאליפאר' ניא, דעם אריינזעלען רוזוועלטסאן, סער נאטאר הייראס דזשאנאקאן. די דאזיגע ערקלעהרונג זיינע איז געמאכט געווארען ביי דער געלענעהייט פון זיין קלארער ארויסשטעלונג פון זיין קאנדידאטור אלס פרעזידענט-קאנדידאט אין 1924.

די פאסירונג אן און פאר זיך איז גיט איבערהאשענד אדער אונערווארטעט. דזשאנאקאן האט שוין לאנג א חשק צו ווערען פרעזידענט. אי אין 1916 און אי אין 1920 איז ער אריינגעשטעלט גע' ווארען אויף דער רעפובליקאנער קאנ' וועלען, און אין ביידע פעלע איז ער אין דעם ריכטיגען מאמענט דורכגעווארפען געווארען. די אמת'ע איבערהאשונג איז, וואס דזשאנאקאן האט דעם מוט ארויס' צוטרעטען אלס „פראגרעסיווער". דאס שלאגט שוים צום הארצען.

דורך דעם לעצטען האלב טוי יאָהרען האט דזשאנאקאן באוויזען, אז ער האט

די פלוצלינגע ענגלישע וואהלען. וואס באדייט די פלוצלונג אויפליי' זונג פון דעם ענגלישען פארלאמענט און דער רוח צו נייע וואהלען, וואס דער באדווייניגסטער האט ארויסגעלא' זעל?

ענגלאנד קוועטשט פארוואונדערט מיט די פלייצעס. דער איינציגער פאר' לאמענט האט נאך געהאט דריי יאָהר צו לעבען, און די „טאג'ס" האבען געהאט א היבשע מאיאריטעט אין פארלאמענט, טא' צו וואס האבען זיי איהם געדארפט אויפלייזען? דער איינציגער ענטפער וואס לענט זיך אויפ'ן שכל איז, אז די קאנסערוואטיווע פארטיי זוכט אין די וואהלען צו באקומען דעם מאנאט פון די וועלכער איינצופיהרען א „פראטעסטיוו סארט", כדי פארקלערען די ארבייטס' לאזיקייט און „אריינצובלאזען א נייעם לעבען" אין דער ענגלישער אינדוסטריע. אבער די בהלה צו וואלען דעם פארלא' מענט איידער די פרעסע און דער פאר' לאמענט נומא האבען געהאט א געלענע'

קראוק אפערייטאָרס

מעמבערס פון לאקאל 1, א. 5. ג. וו. י. אימפערקואם.

אינזער עדיוקיישאנאל קאמיטע אנאנסירט דאס קומענדען

זונטאג, דעם 25טען נאוועמבער

10.30 אוהר פריה, וועט

מאקס לעווי

פארטועצען זיין סעריע לעקטשורס אין אונזערע קלאב רומס, 1581 וואשינגטאן עוועניו, בראנקס, איבער די סעסע

„די ארבייטער באוועגונג“

אין ענגלאנד. פראנקרייך און אין אמעריקא.

די אבזיכט פון דיווערסערע איז צו באקענען די צוהערער, מיט די מעהר וויכטיגע פרינציפען, אויפגאבען, מעטאדען און פארמען פון די ארגאניזאציען אין די דערמאנטע לענדער און וואס פאר א ראלע זיי האבען געשפילט אין דעם פאליטישען, עקאנאמישען און אלגעמיין געזעלשאפטליכען לעבען.

די אלע וואס ווילען עפעס לערנען זיינען געבעמען צו קומען אין צייט.

עדיוקיישאנאל קאמיטע פון לאקאל 1.

ל. ליווי, מענעדזשער-סעקרעטער.

וויילט איהר ווערען א סיטיזען?

מאכט גיט קיין שריט אהן ריזען ביכעל.

דער גיטריכער שטעטל זיך געוועהנליך פאר, אז צו ווערען א בירגער איז זעהר זעהר שווער. ער ווייס, אז מען מוז קענען ענטפערען אויף געוויסע פראגען, שטעלען ער זיך פאר: א שווערער קעמפ. און אזוי ווי צו שווערע זאכען כאפט מען זיך גיט, ווערט ער גיט קיין בירגער.

אין דער אמת'ע איז גיט שווער צו ווערען א בירגער.

נאטירליך, עס פארדערט זיך, אז מען זאל וויסען, ווי אזוי די אמעריקאנער רעגירונג ווערט געפירט, ווי אזוי די געזעצטען פון סטייט און שטאטס ווערען פארשלאסען, אבער אום דעם צו וויסען דארף מען גיט ענדיגען א קאלערוש.

פאר ריזען זאכעס האט די געטוהענליכע אייד ליען ארויסגעגעבען א גאנץ נייעם ביי' כעל, וועלכער הייסט „דער אמעריקאנער סיטיזען". אין ריזען ביכעל איז אנגעגעבען אלעס וואס מען דארף וויסען צו פרייגעהאטען די שריטע און צווייטע סיטיזען פייטער. די געטוהענליכע רעגירונג געזעצט זיינען אין ריזען ביכעל ערקלערט אין א פארשטענליכער אידישער שפראך אז גיט א פאליטענדיגען באגריף וועגען אלעס אנבאלאנגט בירגערשאפט.

אויסער דעם ענטהאלט דיווערסע ביכעל די פראגען, וועלכע ווערען געשטעלט אין שטאטס צו די ענינען, וועלכע געהערן ארויסגעהאטען סיטיזען פאפירען. די פראגען זיינען איבערגע' געגען אין ענגליש, אידיש און ענגליש מיט אידישע בוכשטאבען פאר די, וועלכע קענען גיט גענוג די ענגלישע שפראך.

דאס איז דער בעסטער סיטיזען ביכעל אויף דער אידישער גאס. דער פרייז פון ביכעל איז 15 סענט. די וואס ווילען עס האבען צוגעשיקט ביי טייל זאלען צושיקען פאר 27 סענט סטעמס אויף דעם פאלגענדען אדרעס:

NATURALIZATION AID LEAGUE, 175 East Broadway, New York, N. Y.

GERECHTIGKEIT

A Jewish Labor Weekly

Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union

Office: 3 West 16th St., New York, N. Y.

MORRIS SIGMAN, President S. YANGFSKY, Editor.

A. BAKOFF, Sec'y Treas. ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.

Subscription price paid in advance: \$1.00 per year.

Vol. V. No. 47. New York, Friday, November 23, 1923.

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y. under the act of August 24, 1912.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

אונזער עדיקיישאָנאל דעפארטמענט

די רעדען וואס זיינען געהאלטען געווארען אין וואשינגטאָן אירוויןג היי סקול

מיר האָבען שוין געזעט וואך באריכט טעם וועגען דעם ערהאבענעם קאָנצערט וואָס איז געגעבען געווארען אין וואשינגטאָן אירוויןג היי סקול צו דער ערשטענע פון אונזער עדיקיישאָנאל סעמינאָר פאר דעם היינטיגען סיוואָן. מיר האָבען געזעט וואך באריכטעם בלויז וועגען דער מוזיקאלישער פראגראם. היינטיגעס מאל וועלען מיר איבערנעבען, כאָטש אין קורצן, דעם אינהאלט פון די רעדעס פון די רעדנער פון יענעם אָווענט, כדי די מיר זענען מיטגלידער פון אונזער יוניאָן, וואָס זיינען דאָס ניט געווען זאלען האָבן בען א באגריף, וואָס עס איז דאָרט פאר געקומען. אלע רעדנער, פארשטעהט זיך, האָבען גערעדט וועגען דער ענטוויקלונג פון אונזער עדיקיישאָנאל סעמינאָר, אָבער יעדער האָט באריהרט אן אנדער פונקט.

אלעקסאנדער מיטשעוואָלע, דער די רעקטאָר פון אונזער עדיקיישאָנאל דעפארטמענט איז געווען דער טשערמאן פון אָווענט. ער האָט אָנגעוויזען, דאָס די מיטגלידער פון אונזער אינטערנעשאָנאַל נאַל דארפן שטאַלן זיין אויף דעם, וואָס זייער יוניאָן איז געווען די ערשטער אַרבייטער ארגאניזאציע אין אמעריקא, וואָס האָט אָנגעפאנגען אן עדיקיישאָנאל סעמינאָר צווישען די מיטגלידער. ער האָט דאן אָנגעוויזען אויף דעם נאָכגען צעמטל פון לעקטשורס און קורסען וואָס דער דעפארטמענט האָט צוגעגרייט פאר דעם היינטיגען סיוואָן און ער האָט אויפֿגעפאָרעט די אלע אָנוועזענדע צו סומען זיך באַטייליגען אין די קורסען פון די יוניטי סענטערס און פון דעם אַרבייטער אונטערזיכטען.

ברודער אב. באַדאָף, דער סעקרטערי זשורע פון אונזער אינטערנעשאָנאַל האָט אָנגעוויזען, ווי וויכטיג עס איז פאר די אַרבייטער צו לערנען זיך, צו ענטוויקלען זיך נישט, אינטעלעקטועל, ווי פיל — זאָגט ער — די אינטערנעשאָנאַל זאל ניט אויסגעבען אויף דער סעמינאָר, איז דאָס אלץ ווערט. ער האָט אָנגעוויזען, דאָס נאָך קיין מאל פריהער איז דער אַרבייטער-באוועגונג פארגעשטאנען אזעלכע שווערע פראָבלעמען צו לייזען, און דאָס קאָן אמבעסטען געלייזט ווערען ווען די אַרבייטער וועלען זיין אויפגעקלערט און וועלען די דאָזיגע פראָבלעמען גוט פארשטעהן.

ווייספרעזידענט י. פיינבערג, דער טשערמאן פון דער אינטערנעשאָנאַל עדיקיישאָנאל קאָמיטע, האָט אָנגעוויזען, דאָס די טריידי־יוניאָן באוועגונג בכלל מאכט איינע דורך א זעהר ערנסטע צייט. און — זאָגט ער — נאנץ ערנסט איז אויך די לאגע פון אונזער יוניאָן אלס א טייל פון דער נאנצער אַרבייטער באוועגונג. יעדען טריט וואָס די באוועגונג מאכט דארף ווערען געוואוינען און געמאָסטען, און וואָס מער די אַרבייטער, די מיטגלידער פון די יוניאָנס וועלען באגרייפן די לאגע אלץ בעסער וועלען קאָנען געלייזט ווערען די אלע פראגעס, וואָס שטעהען פאר אונזער יוניאָן. ער אפערירט צו די מיטגלידער פון אונזער אינטערנעשאָנאַל זיך צו באַטייליגען אין די קלאסען פון דעם עדיקיישאָנאל דעפארטמענט אום צו קאָנען העלפן דער יוניאָן ערפאלגרייך דורכגען די איינציגע שווערע צייט, וואָס די אַרבייטער-באוועגונג איבער דער גאנצער וועלט מאכט איינצער דורך.

שוועסטער פאניא מ. קאהן, סעקר. פון דעם אינטערנעשאָנאַל עדיקיישאָנאל דעפארטמענט, קערט זיך אום צו דעם וואָס דער טשערמאן האָט אָנגעוויזען, אז אונזער יוניאָן איז געווען די ערשטע אין אמעריקא אָנצופאנגען אן עדיקיישאָנאל סעמינאָר, און זי ווייזט אָן אויף די אלע שוועריגקייטען וואָס מען האָט געהאט דורכצומאכען, ווי דאָס איז געווען געווען דער פאל מיט אלע די וואס פאנגען אָן עפעס א נייעס, וואָס זיינען די ערשטע צו געהן אויף א נייעס וועג. מיר האָבען — זאָגט זי — באַזאָהלט דעם פרייז, אָבער דאָס איז ווערט, געווען! עס איז ווערט אלע אָנשטרענגונגען וואָס זיינען געמאכט געווארען. און אז מיר האָבען געמאָן וואָס עס איז געווען גוט צייט אמבעסטען, וואָס די נאנצע אמעריקאנער אַרבייטער באוועגונג טוט אונז נאָך, עפעס קלאסען און סקולס פאר די מיטגלידער. דאָס ווערט שוין איינע געמאָן פון די יוניאָנס איבער'ן גאנצען לאנד. דאָס איז א רעזולטאט פון דער עדיקיישאָנאל סעמינאָר קייט וואָס מיר האָבען אָנגעפאנגען און מיר מענען געווען זיין שטאַלץ אייף דעם. צום שלום מאכט זי אויך אן אפיעל צו די אָנוועזענדע, זיך אָנצושליסען צו

די קלאסען און געניסען פון דער רייכער פראגראם וואס דער עדיקיישאָנאל דעפארטמענט האָט אויסגעארבייט און צו געניסען פאר דעם היינטיגען סיוואָן. דר. אווערסטריט, פראָפעסאָר פון פילאָזאָפיע אין ניו יאָרק סיטי קאלעדזש, און איינער פון די לעהרער אין אונזער אַרבייטער אונטערזיכטען, האָט געהאלטן טען א זעהר געלונגענע רעדע. ער האָט אָנגעפאנגען הומאָריסטיש און פארענדיגט נאנץ ערנסט.

די קלאסען פון אונזער אַרבייטער אונטערזיכטען

וואשינגטאָן אירוויןג היי סקול, אירוויןג פלייס און 16טע סטריט, רום 529.

שבת, 1.30 ביטאָג, דעם 24טען נאָוועמבער
פראָפעסאָר בוירד סטאָר וועט פארמוצען זיין קורס איבער: „די סאָציאלע כוחות אין דער איינציגער ליטעראטור.“

שבת, 2.30 ביטאָג
יונייד י. סאפאס וועט פארמוצען זיין קורס איבער: „די אמעריקאנער אַרבייטערשאפט אין דער מאָדערנער ציוויליזאציע.“

זונטאָג, 10.30 אין דער פריה, דעם 25טען נאָוועמבער.
דר. ה. אווערסטריט וועט פארמוצען זיין קורס איבער: „דער פונדאָמענט פון דער מאָדערנער ציוויליזאציע.“

זונטאָג, 11.30 פריה.
דר. ה. י. קארמאן וועט פארמוצען זיין קורס איבער: „די פאליטישע און סאציאלע אינסטיטוציעס אין דער מאָדערנער ציוויליזאציע.“

עקסענסשאַן די וויזשאַן

זונטאָג, דעם 25טען נאָוועמבער.
מאָקס לעווין וועט פארמוצען זיין לעקטשור קורס איבער די אמעריקאנער אַרבייטער באוועגונג, 10.30 אין דער פריה, אין די קלאב רוםס פון לעקאל 1, 1581 וואשינגטאָן עוועניו, באַיאָנס.

פרייטאָג, דעם 23טען נאָוועמבער.
דייוויד ז. קרינקין וועט לעקטשורען אין רוסיש, פאר דעם רוסיש-פאליטישען ברענש פון די קלאָקמאכער יוניאָן, 315 איסט 10טע סט., ניו יאָרק. ער וועט ריידען איבער דער מעמע: „די סאציאלע געשיכטע פון רוסלאנד.“

דאָנערשטאָג, דעם 29טען נאָוועמבער.
מר. גאלדבערג וועט פארמוצען זיין קלאס אין ענגליש, אין דעם עדיקיישאָנאל סענטער פון די ריפער מאכער יוניאָן, לעקאל 17, אין 142 2טע עוועניו. דער קלאס וועט געגעבען ווערען פון 6 ביז 8 אוהר.

יוניטי צענטערס פון אונזער אינטערנעשאָנאל

די פאלגענדע יוניטי סענטערס זיינען אָפֿען פאר לערנען:
די קלאסען פאנגען זיך אָן אום 7:30

איסט סייד יוניטי צענטער.
פאָבליק סקול 63 — פערטע סטריט, געבען ערשטער עוועניו, מאנהעמען. מיטוואך, דעם 28טען, 9 אוהר אונטעם, וועט א. ל. ווילבערס געבען א קורס איבער: „סאציאלע און עקאָנאָמישע אינסטיטוציעס.“

ווייסמייקערס יוניטי צענטער.
פאָבליק סקול 40 — 320 איסט 20טע סטריט, מאנהעמען.

בראָנקס יוניטי צענטער.
פאָבליק סקול 61 — קראַמאָנז פארק איסט און שאַרלאַם סטריט, בראָנקס. דינסטאָג, דעם 27טען, 8.30 אונטעם, וועט מיס סילוויא קאפאלד געבען א קורס איבער: „די אַרבייטערשאפט און עקאָנאָמיקס.“

וואשינגטאָן אירוויןג היי סקול.
אירוויןג פלייס און 17טע סטריט.

א היי סקול קלאס אין ענגליש, אונטער די פיהרונג פון מר. דייווידאָף. דער קלאס מיטעם מאָנאָג, דינסטאָג, מיטוואך און דאָנערשטאָג אונטעם, אין רום 724 פון וואשינגטאָן אירוויןג היי סקול.

צווייטער בראָנקס יוניטי צענטער.
פאָבליק סקול 42 — וואשינגטאָן עוועניו און קלערמאָנט פארקוועי, בראָנקס.

לאָוער בראָנקס יוניטי צענטער.
פאָבליק סקול 43 — בראָן פלייס און 135טע סטריט, בראָנקס.

האַרלעם יוניטי צענטער.
פאָבליק סקול 171 — 103טע סטריט לעבען 5טע עוועניו.

מאָנאָג, דעם 26טען נאָוועמבער, 8.30, וועט דר. מאַראַרעס דעניעלס געבען א קורס איבער „טריידי יוניאָנס אין די פאַראייניגטע שטאַטען.“

בראָנזוויל יוניטי צענטער.
פאָבליק סקול 150 — קריסטאָפּאר און סאַסער עוועניו, ברוקלין.

וויליאַמסבורג יוניטי צענטער.
פאָבליק סקול 147, בושוויק עוועניו און מעקקיבען סטריט, ברוקלין. מאָנאָג, דינסטאָג און מיטוואך אונטעם, וועט אין די אלע יוניטי צענטערס געלערענט ענגליש, א הויז די אנדערע סאָברזשעקס וואס דאָרט ווערען געלערענט.

זיך מיט דער געלעגנהייט וואס זיי האָבן בען צו לערנען אין צו ווערען מעהר אינטעליגענט, אום צו זיין קאָמפּעטענט פאר דער ראלע וואס די אַרבייטער וועלען דארפן שפילען, צו פיהרען די וועלט בעסער ווי דאָס איז געמאָן געווארען בין איינצט.

דער רעדנער דריקט אויס א זעהר אינטערעסאנטען געדאנק אין באַצונג דאָס לערנען פון דערוואַסענע מענשען. יעדער מענטש — זאָגט ער — שטרעבט צו בלייבען אייביג יונג, און דאָס בעסטע מיטל צו באַקעמפּען די אלטקייט, איז לערנען. ווען א מענטש לערנט, זאָגט ער איין אין זיך אלץ נייע אידעען, נייע קענטניסען, נייע געדאנקען און דאָס האַלט דעם מענטשען יונג. די וואָל לערנען ניט, יענע ווערען ניד אָפּגעלעבט, ווערען ניד פאַרעלטערט. זאָלען, — זאָגט ער — די אַרבייטער זיך געהענען צום לערנען און אויפֿהאלטען זייער יונגענט.

דער צענטער רעדנער פון אָווענט אין געווען ש. יאָנאָוסקי, דער רעדאקטאָר פון די „גערעכטיגקייט“. ער דריקט אויס דעם געדאנק, דאָס אַרבייטער, אָהן בילדונג קאָנען ניט דערגרייכען דעם ציל, וואָס די אַרבייטער-באוועגונג האָט זיך געשטעלט. אָהן בילדונג — זאָגט ער — זיינען זיי בלויז בלינדע נאָכפאלגער פון אנדערע, און אזעלכע מענשען קאָן מען לייכט פארפיהרען אהער אדער אהין, און ער באַטאָנט נאנץ שטאַרק, דאָס נאָך יעמאָלט ווען די אַרבייטער וועלען זיך לערנען און וועלען ריכטיג פארשטעהן און באגרייפן די צושטאנדען אין וועלכע זיי לעבען, נאָך יעמאָלט וועלען זיי קאָנען לייזען די פראָבלעמען וואס שטעהען זיי פאַר. די פראָבלעמען פון זייער טרייף, אזוי גוט ווי די פראָבלעמען פון דער צייט, צום שלום פארדערט ער אויף די אַרבייטער וועזענדע ניט אוועקצושטעהן פון די קלאסען; צו לערנען און געניסען פון דער בילדונג וואָס זייער יוניאָן איז גרייט זיי צו געבען, ניט שפאַרענדיג קיין מיד און קיין געלט.

די רעדעס פון אלע רעדנער זיינען אויפגענומען געווארען מיט ענטזיאָזם און אפלאָדישעמען. עס איז געווען דאָרט א גרויסער, א שעהנער עולם, דאָס האָט מען דייטליך געזעהן פון דעם, ווי דער עולם האָט זיך געהאָן און איידעל באַנומען. די וואָס האָבען דעם אָווענט בייגעוואוינט וועלען עס אזוי ניד ניט פארגעסען.

נאָכדעם ווי דער נאנצער פראגראם פון אָווענט איז דורכגעפיהרט געווארען, זיינען א סך מענשען ארגענטערנאָנגען אין דער „דזשימניזיום“ פון דער סקול, וואו מען האָט געמאָנט און פרעהלאָן פארבראכט.

ארום און ארום איז עס געווען די ערפאלגרייכסטע ערעפגענונגס פייערונג, וואָס מיר האָבען ווען עס איז געהאט, און דער גרויסער עולם איז אוועק צופרידען, שטאַלץ און באגייסטערט פאר דער עדיקיישאָנאל סעמינאָר וואס זייער יוניאָן פיהרט אָן. זיי זיינען אוועק העכסט צו פרידען, וואָס זיי זיינען געמבערס פון א יוניאָן וואס פארנעמט זיך מיט אזא סעמינאָר, און וואָס זיי, דורך דער יוניאָן, מאכען מעגליך, אז די עדיקיישאָנאל נאָל סעמינאָרס זאל קאָנען אנגעפיהרט ווערען.

א טעלעגראַמע פון פרעזידענט וינסאָן

פרעזידענט מאָריס זינגאן האָט געזאָלט זיין איינער פון די רעדנער דעם אָווענט, אָבער צוליב א קראנקהייט איז זיין פאמיליע האָט ער, ליידער, ניט געקאָנט קומען און ער האָט צוגעשיקט די פאלגענדע טעלעגראַמע:

„שוועסטער און ברידער!

„איך באדויער זעהר, וואָס צוליב א קראנקהייט איז מיין פאמיליע קאָן אין ניט זיין מיט אייך ביי דער ערעפגענונג פון אונזער עדיקיישאָנאל סעמינאָר, פאר דעם היינטיגען סיוואָן. צוזאמען מיט אונזער מיטגלידערשאפט פרעה איך זיך מיט דעם ערפאלג פון אונזער עדיקיישאָנאל סעמינאָר. איך האָב, אז דעם וויסען וואָס די מיטגלידער וועלען באקומען אין אונזערע קלאסען און קורסען, וועלען זיי באנוצען צו מאַן קאָנסטרוקטיווע אַרבייט אין דער יוניאָן.“

„זאל אונזער אינטערנעשאָנאל פארט וועצען נאָך מיט מעהר ערפאלג ווי ביי יעצט, די עדיקיישאָנאל סעמינאָרס, צו ענטוויקלען די מיטגלידער נייטסיג, וואָס דאָס וועט זיי העלפן אין דעם קאמף וואָס זיי דארפן פיהרען פאר זייערע רעכטס אלס אַרבייטער.“

מיט ברידערליכען גרוס, מאָריס זינגאן.

נאָך אנדערע טעלעגראַמען זיינען דערהאלטען געווארען פון שוועסטער מילדער טשערמאן פון „די וועלטערס“ קיישאָן ביורא און אמעריקא, און פון מיס סעלעזא וואלפאָרד, איינע פון די ווער פאסולעס.

צווישן קוסטען

פון חיים

(בילד)

גוט געשראפט א נאמען נאכט, און
הערפאר טוט איהר איצט ווען ווען מען
הערט זיך צו צו איהר, ער האט איהר
צוגעזאגט געבען דערנערט פראגט, זי וואל
עס קענען ביינענען איהר, נאך אויף
הערנען האט ער איהר געהויפט גען
אין געזאגט, אז ער וועט זי אריינזעצן
נאך אין טייער, אויב זי וועט איינזעצן
דערנערטען אז זי קען איהר.

די מידערע האט אנגענומען צו
כייפען.

איהר וועל דארפן שטארבען —
און אומגענומען דעם איטען מאן'ס
האלדן — איהר וועל דארפן שטארבען.

דער איטער מאן איז ביי געווארען:
דער נישט קיין נארווייזשען.

און געה איז דער פריה צוריק אהיים.
דיינע עלטערן מוזען דאך וועבן.

מיט אמאל האבען זיך דערנערט א
פאר שטימען און א קאמפאניע פון
פרייע און מענער האבען זיך באוויזען
לעבען קומאל. דער איטער מאן מיט דער
מידערע האבען זיך אויף שטאל אויפגע-
הויבען. ער האט זי גענומען פאר'ן
האנט און זי וויינען באלד פארשוואונד-
דען הינטער די בויסער אין וואלד.

א וואס פאר א וואונדערבארע
נאכט, מייערע הערערן! — האט א גע-
שרי געטאן א פרויענשימע פון דער
קאמפאניע. — איהר הערט דעם נאכט
טייגער, די וועלט איז פול מיט הייבע
און געזאנג.

און זי וויינען פארבייגעגאנגען פאר
ביי מיר מיט געפילדער און געלעכטער,
פארלאכטונג אומגענומען.

און איהר בין דערנאך נאך לאנג גע-
לעגען און גיט געקענט איינשלאפען.
טויזענע געדאנקען איבער דער מידער-
לע האבען מיר גיט געגעבען קיין רוה.
די פריהלינג נאכט האט גענומען
שטיל אויסגען. איינע נאך די אנדערע
האבען זיך געלאשען די שטערן און עס
איז געווארען וואלד שטיל ארום, ווי דער
נאכער וואלד וואלט איינגעשלאפען, און
די נאכטיגאל האט געהאלטען אין איין
זינגען און זינגען.

אין דער פריה, ווען איהר בין ארויס
פון וואלד און אראפגעלאזט זיך פון בארג
צום ברוק, האב איהר ביים ברעג פון טייך
דערוועגן א גרופע מענטשען, און א איד
בולאנס פון גיכער הילף מיט א רויטען
עלם האט שוין געהאלטען ביים אפפאך
רען. עפעס האט מיר א ריט געטאן
ביים הארצען. א געדאנק איז דורכגע-
לאפען, אז דאס האט זיך דערמאנט
די מידערע, וועלכע דער אלטער מאן
האט געבראכט מיט זיך אין וואלד די
נאכט. איהר בין צוגעלאפען צו דער גר-
פע, און א פרוי האט מיר דערגלייט, אז
מיט א האלבע שעה צוריק האט זיך א
בלאנדע שעהע מידערע אראפגעווארפען
פון ברוק אין וואסער און מען האט זי
אריינגעשלאפט פון דאס א טויטע. און
די פרוי איז אוועק מיט איהר ווען, ווי
שענדיג מיט די ארבעט די איינע.

די געלט וועסט זיכער קריגען פון מיר.
מיר וועלען דא ווערן ביי פארטאג.
איהר שלאג שוין די צווייטע נאכט
אין דרויסען. — האט אנגעפאנגען די
מידערע.

און שט וואס איהר האב אויסגעהערט
ליגענדיג שטיל צווישען די קוסטען.
איהר פאסטער, א פאכריק ארבייטער,
איז ווער א בייזער; קומט אהיים אפט
א שיכורער, שרייט אויף דער מאמען
און שלאגט די קינדער פאר דערער קליי-
ניגקייט. זי האט נאך דריי קלענערע
שוועסטערלאך פון זיך און אז עלטערן
צורער, וואס פיהרט ארום בילד מיט
א גרויסען הונט ביי א רייכען מאן. אין
הויז פילט אפט צו עפען, און די מיר
טער איז אויך א בייזע און א קראנקע,
און איינמאל האט זי זיך געוואלט אויפ-
הענגען, האט זי דער פאסטער געכאפט,
אראפגענומען פון שטריק און גענומען
נאך שוואנגען. מיט א פאר טעג צוריק
איז געווען שבת, דער פאסטער איז גע-
קומען פון דער ארבייט און האט געגע-
נען דער מוטער הונדערט פראגט, זי וואל
נאכגעהלען אין אלע קלייטען, וואו זי
געהט אהן געלט. די מוטער איז געווען
פארנומען און האט געשיקט זי צוערשט
איינגעהלען דעם בעסער, זי איז ארויס
אין גאס און געהאלטען עפעס אין האנט
די הונדערט פראגט. נאך ווען זי איז
אריין צום בעסער און אויסגעכאפט די
האנט, איז דאס גאנצע געווען. מען
האט גלייך גענומען וואסער. אבער פאר
פאלען. איבער דער גאס געהען ארום
א סך שלעכטע מענטשען און איינער פון
זיי האט עס אויסגעהויבען. זי איז
אריין א ווייגענדע אין הויז און אלץ
דערנאך דער מוטער, דער פאסטער איז
געשטאנען אין צווייטען צימער, און מיט
אמאל האט ער זיך א ווארע געטאן צו
איהר און זי איז געפאלען צו זיינע פיס
פון א קלאפ איבער'ן קאפ. זי געדענקט
גוט ווער עס האט זי ארויסגעריפען פון
זיינע הענט און ארויסגעווארפען אויף
די טרעפ. זי איז אוועק איבער די גאס
טען צום טייך און געוואלט זיך דער-
רינגען. גנאל אומגעכען זיך אהיים האט
זי בורא געהאט, דער פאסטער וואלט זי
זיכער דער'הרגעט. דערווייל איז גע-
ווארען פינטער און זי האט גיט גע-
וואוסט וואוהין צו געהן. שטעהט זי
אזוי ביים טייך און וויינט, איז צוגע-
קומען צו איהר א מאן און גענומען מיט
איהר ריידען. האט זי איהר געזאגט:
צוילט, שוין ער האט זי אוועקגעהערט צו
זיך, ווייט הינטער'ן שטארט, אין א
פוסט הויז, האט איהר געגעבען עפען
און פריגען וויין, און דערנאך איז זי

שטא און איינעם איבער די נאכט, האט
איהר באהן פארמאכט די איינע און גע-
נומען דעמאלט אונטער די טענער פון
דער נאכטיגאל, וואס האט געהאלטען
אין איין פארטאג זיך אין וויינען.

איהר בין שוין לאנג געלעגען, נאך
דער שלאג איז גיט געווען. די נאכט
שטאל איז אנשיינען געווארען און ער
נעץ לעבען דעם קומאל האבען געוואקסען
פרייע און איינער האט געהאט אויפ'ן
הויבען פול טייער אין וואלד.
פרייע האב איהר דערהערט שטיינע
טריט אויפ'ן גראס און גענומען זיך צו
הערען. די טריט האבען זיך דערגע-
טערט. איהר האב אויסגעכאפט די אוי-
נען און אין לנגהליכע דערוועגן א
גרויסען אלטען מאן מיט א מידערע פון
א יאהר פערעך, וועלכע ער האט גע-
פיהרט פאר'ן האנט. זייערע שאטענעס,
איינער ווער א לאנגער און דער גליי-
טער — א קליינער, מיט א ברייטען הוט,
זיינען געווארען פאראויס.
איהר האב אויסגעזייערט און געבלי-
בען שטיל ליגען, מיט א פארמאכטען
שטערט. דער מאן האט צוגעפיהרט די
מידערע צו די קוסטעס און האט זיך
מיט איהר אראפגעלאזט אויף דער ערד,
גוט ווייט פון מיר, און איהר האב געהענט
הערען אלץ וואס זי וועלען דערען אסיל
אין דער שטיל.

— גיט מיר א קוש, — האט געזאגט
דער מאן מיט א ציטער אין דער שטימע,
און האט ארויסגענומען די מידערע.
— אבער איהר וואלט מיר גיט מא-
טערען שטארק און וועט טאן, — האט
זי זיך מיט טרערען גענומען בעסער,
ארויסגעכאפט זיין האלד און געגעבען אים
א קוש אין די ליפען.

דענאך האט זי געפרעגט:
— איהר וועט מיר געבען די געלט?
— זיכער, — האט געענטפערט דער
מאן. — די וועסט דאס קענען גלייך
ווערעטראגען דוין ביינען טאטען.
— איהר ווייט אז וואס נומער, — האט
זי ווידער ארויסגענומען זיין האלד.
א פאר מינוט איז געווען שטיל. די
נאכטיגאל האט זיך ווייטער געזונגען,
די מידערע האבען געוואקסען און טייער
אין וואלד האט אייבער ווידער געלאכט
הויך אויפ'ן טול.

א וויילע שפעטער האב איהר ווידער
דערהערט דער מידערע'ס קול, און זי האט
זיך גענומען קלאנגען אז איהר איז שטיל
און זי שטימט איינאנעם.
דער מאן האט זי גענומען אויף די
הויז און איינגעווישעלט אין זיין מאנטעל.
— טאליע זיך צו צו מיר און שלאג
א וויילע איין, די קענסט זיין רוהיג,

ווענדיג א רחיצען פלאץ, וואו זי
אייבערנעכטיגען אין רחיצען, בין איהר
איינמאל אין א פריהלינגסנאכט, ווייט
פארבלאנדעטע הינטער מיר א נאכט
פריערער שטארט, ערנעץ אין דער דיי-
טשער שווייז.

איהר בין שריבער א גרויסען ברוק,
אונטער וועלכען עס האט זיך געפיהנען
א ברייטער טייך, באוויכערט מיט לבנה
ליכט, און באלד דערוועגן א וועג און
אויסעל אן א ווייט א בשר, געדיכט בא-
(האטען) מיט יעלדען וואלד-בויסער.
דאס אויפ'ן בארג, צווישען די קוסטעס
און גראדע, וועל איהר זיכער געפיען
א גוטען ווייטעל, איבערצושלאפען די
נאכט. — האב איהר א טראכט געטאן
און אריין אין וואלד.

א שטאלע סטענעסע האט זיך גע-
שלינגעלט אלץ העכער צווישען די בוי-
סער, ווירד וועלכע עס האבען זיך פון
רעווייטענס געוועהן איינזאמע פייער-
לאך פון דער שטארט און אונטער דער
טייך, וואס טראגט זיינע קליינע כווא-
לעס עס-ווייט.

איהר בין ארויף אויפ'ן שפיץ פון
בארג. אויף א גרונען פרייען פלאץ,
פארוואקסען מיט גראס, זיינען ביי די ווי-
טען דא און דאס האטען זיך בוימער
געשטאנען שטיינערע ביינע און פאר-
ליכטע פארלאך וויינען געוועזען אין נאכט
איינמאל פאנען און זיך געשטעלטעט
און געקומט אין דער שטיל.

בעהר ווי א שעה בין איהר ארויס-
געגען אהער און שוין, און ענדליך
קעגלערען די האנטען צו געפיען א
פרייע באנג, ווייל לייען זיך אויף דער
ערד האב איהר גיט געוואלט. זי איז
נאך געווען פייכט פון פריהלינגס-
נעס און דאס גראס איז גאס געווען
פון טוי. און די פארליכטע פארלאך
האבען זיך גארניט געוואלט און אפנים
גיט געוואלט ווייטען. אז דא געהט ארום
פון ארימער וואונדערע און האט גיט קיין
פלאץ וואו אוועקצולייגען זיין קאפ.

מיט אמאל האב איהר דערהערט ווי א
נאכטיגאל האט אנגעהויבען צו זינגען
ערנעץ צווישען די ביימער. מיר האט א
ציה געטאן שוין און שטייטעל שפעטער
בין איהר שוין געשטאנען לעבען א קליי-
נעס קומאל, וואס איז געלאפען שראפ
הארג, און דעריי איז געווען נאך א
פרייער פלאץ ארויסגעוועט מיט קוסטעס.
איהר האב זיך איינגעווישעלט אין מיי-
נעלעריגע און זיך איינגעזינגען אויף
דער ערד צווישען די קוסטעס, אזוי אז
איהר וואלט זיך א פארבייגעווער גיט וואר-
פען גלייך אין די אויגען.
מיער פון ארויסבלאנקעווען א נאנען

קנאטען. ווי דער טערמאן אזוי די
מאסע, און ווי די מאסע אז טערמאן
די מאסע איז אזוי רויח, אזוי אומווי-
סענד, אזוי איינגעהערציג, אזוי אומבא-
קראנט! זיי האבען דאך גיט קיין
ברעקעל סאלערמאן פאר וויערען א געג-
נער. קיין ברעקעל געדרלע אויסצוהער-
רען א צווייטע, דאס וועט ביי א מיר
מינג ווי אויף שפילקעס, אזוי מיט ציר
זאמגענועלייטע הענט, וועט עס און
שאקעלט זיך, פרייען זיי בחרם וואס
הייסט אזוינען פרייער רעדע. נאך דאס
האלט אין איין שרייט: „טערמאן!
ווייטערע ביזנעס!“ „ווייטערע ביזנעס!“
און „ווייטערע ביזנעס!“ קיין אנדער זאך
קומט דאך פון וויערע ליפען גיט ארויס.
ווי נאך איהר שטעל זיך וואס, פאנגען
זי אן צו לאכען. אבער לאכען! פונקט
ווי איהר וואלט געווען — כווי! פאנגען
זי אן לאכען — פאנגען דער טערמאן
אן קלאפען מיט'ן האמער — מיט זיין
ווייטע האמער. און לאכט איהר! יע
ער לאכט מיט זיין צוואסער, וואס מער
ער קלאפט, אלץ מער לאכען זיין מער
וואס מער זיין לאכען. אלץ מער
קלאפט ער! קלאפט דאס טערמאן
לאכען די מעכערס, קומט צולינען דעם
סארושענע-טערמאן. ריפפעלט מיר
ארום א רעדעל. דער שלעכט טיף פאר'
פאלע, דער צופט מיר פאר'ן ארבעט, דער
שרייט „פיט ראן“, דער שרייט „ווי-
טערע ביזנעס“, דער שרייט „אנדער
פליע“, און איינער טוישטעט נאך
ארויס, אזוי אויף דער פאסטער אלץ
טאוע „א פארשלאג שליפען דעם מיר-
מינג“. און איהר שטיי און קוק זיין אלץ
מען אן ווי סטונעס. נאכט מייענען
טראכט איהר, וואס איז דא געווארען
פאר א טומעל? איהר שלאג דען איר
מייענען? איהר ווירעל דען איינזען?
איהר באלירדיג דען איינזען — וואס לא-
כען זיין? וואס באראבאנעוועט ער
מיט'ן האמער? וואס? וואס לויפען
לייט! איהר ווייט (12)

וויילע! ווארט א ווייטע! געדולד א
וויילע! היינט געה און האלט פאר
שלאפען פאר איהר אין זאפאס. פונקט,
ווי איהר מוז עס געריינגען, א נאנען
נאכט דעם פארשלאג וואס איהר וויל מא-
כען! און דערוויילע מאכט חיים א
פארשלאג, און בערעל א פארשלאג, און
יאשקע א פארשלאג, און איינשטע א
פארשלאג — דער נאנען מיט'ן גע-
קאל גיט איהר קאדראקס מיט פאר-
שלאגען. און איהר וויל מאכען א פאר-
שלאג און מען לאזט גיט!

מערטוירדיג, ווי די חברה שווארצע
מא'ליקעס געפינען דאס אויף אלץ
אזעלכע תירוצים! דער פארשלאג איז
„איינער אדרער“, יענער איז גיט צום
פונקט; דאס איז גיט אויפ'ן טאנעס-
ארדנונג; דער נייט פארשלאג איז צו
גיט ביזנעס; די זאך באלאנסט צו
דער עקזעקוטיווע; דאס איז צום וואל
און בעסער; דער פארשלאג — צו א
פערשעל מיט'ן געלט, אזוי ארום האלטען
זי מיר איינער צו פיער מיל שוועק פון
דעם פארשלאג, ווי הויך איהר וואלט
גיט שרייען, ווי שטארק איהר וואלט
גיט פראטעסטירען, קיין זאך העלפט
גיט דער טערמאן סוט א בראז
מיט'ן האמער, און אויס. עס איז קיין
זאך „בעפאר דא האט“.

סטייט: מער איהר — א פאר-
שלאג! א פארשלאג איז דאך איינער
אס פלאץ! אבער מען הערט מיר גיט.
רעדט צום טערמאן און רעדט צו דער
וואנט! די וואנט ענטפערט איהר —
אזוי ענטפער דער טערמאן. מען רעד
דעלט שוין גלייך א גיט פראגע, און
איהר בלייב מיט מיין פארשלאג אין
מיל! „טאיהר שוין געהערט אזא רוי-
בערי!“ איהר וויל מאכען א פארשלאג
און מע לאזט גיט!
מיינט איהר דאך געוויס, אז די
מעכערס זיינען בעסער פאר'ן טער-
מאן, הא? עס הייבט זיך נאך גיט אן.
זי וויינען פון דעם וועלכען לייט גע-
טאן!

איהר וואס יוניאן פיהרער!

(א טאגלעך פון א שוועס אויסגעלייגטע)

(א שפייער)

פון דעם העלער.

מאנש! איהר וויל מאכען צום פאר-
שלאג און מען לאזט גיט!
גיט, וואלט איהר נאך גיט געהאט
אזעלכע גוטע, שוועלכע קלוגע פארשלא-
גען, וואלט דאס נאך מיר אזוי פיל
גיט מאדערנען. איהר ווייטע דאך, עס
זיינען דא מאנכע גודניקעס ביי א מיר-
טינג, וואס איז איינמאל צו חלש'ען פון
ווייט'ן א פארשלאג. עפעס אזעלכע
לאנגע, עפעס אזעלכע צורייטע, עפעס
שוועלכע פארשלאגענערע פארשלאגען, ווי
זיי האבען! זיי פאנגען אן מיט א פאר-
שלאג, קאן מען זיך מיט איהר אפ-
וואלנען? א נאנען נאכט. גודניקעס
אזעלכע! „כ'וויס, אויך מיר פארשלאג
נען! אזא פארשלאג וואלט איהר אליין
קינמאל גיט אויסגענומען. פאר אזא
פארשלאג, וועט איהר, וואלט איהר ביי א
מאן צוגענומען דאס ווארט פאר זעקס
מאנעטען. אבער מיין פארשלאג! א
קורציגקער, א קליינעקער און צום
פונקט! איהר וויל מאכען א פארשלאג
און מע לאזט גיט!

אן אומגליק דאס איז! אס ווי איהר
שטעל זיך נאך וואס, שרייט דער
טערמאן איהר וואלט מיר שוועקענען.
זען איהר זיך אנדער, הייסט ער מיר
אויסשטעלען זיך. „זיענדיג“ — זאגט
ער — „מאכט מען קיין פארשלאגען
ניט.“ שטעל איהר מיר אויף, הייסט
ער ווייטער איהר וואלט מיר אוועקנע-
שרי איהר! נאן! טערמאן! מער
דער! פאליטישע! ברודער! טער-
מאן! א פארשלאג! ענטפערט ער מיר
אזוי קלעכלונג: האלט איהר דער

איהר בין א מעכער פון לאקאל
1830, דער גרעסטער לאקאל פון דער
אינטערנאציאנאל, און צאהל מיינע דיוס
אינסטליק, איהר אלע אפגעמערטע.
האט מען בעסער? און דאך טויג עס
נאך. לאסיר נאך וועלען מאכען א
פארשלאג, נעמט דאס דער טערמאן
גיט אויף, אזוי ווי איהר וואלט נאך קיין
יוניאן-מאן גיט געווען.

מיינט גיט, חלילה, אז איהר בין פון
וענע, וואס ריידען אויף נאט און אויף
לייט. איהר גלייב גיט אין ווירלען בעאט
טא. איהר גלייב גיט אין באלירדיגען
האטעלעס אפטיילעס. איהר בין טאקע
אויסגעל לינט, אבער איהר האב א קאס.
איהר זאגט אזוי: האב איהר זיך ער
וויילט, סך האלט זיך מיט זיין אבער
קריטיק — נאט אין הימעל, אלס א
גוטשטעהענדער מעכער פון דער איי-
טערנישטאל האב איהר דאך א רעכט
צו קריטיקירען. נאט היינער, אז קרי-
טיקירען אויף גיט, סו וואס טויג דאס
אינאנצען? וואו איז די פרייהייט
וואו? איהר וויל מאכען א פארשלאג,
איהר הערט — א פארשלאג וויל איהר
מאכען — און מען לאזט גיט!

איהר האט געדארפט ווען, ווי די
ביוקראטען האבען זיך דארטען איי-
געפארעט! א בינעוועטע וועג האט
גען ווי ארום זיך ארויסגעבויט מיט
שוועלכע קאנעלאך, מיט שוועלכע דריי-
רעלאך, מיט שוועלכע פארשלאגענער-
ען רעלעקטאך; מיט פאנעס אזוי פאר-
וואס, מיט אלע פארשלאגען שווארצע
טעמערטאטירען, רעאציאנערע שט-
שטיקלאך. אזא מאשין, אזא פינטערע

באאדערט רעפערס פון קליין
לאנד ווייזט צוריק פארלאנג פון
מאנופעקטשורערס.

(שלום פון זיין 1.)
לאנגט די "פארלייכטערונגען", ווי א
שטייגער: א רעדאקטאן פון די וויי-
זשעס, ניט צו באשקלען פאר געזעצ-
ליכע יום-טובים, אפצושטעלן די נארא-
טי פון 41 וואכען ארבייט דורכ'ן יאהר
און נאך וועלכע, "פארלייכטערונגען".
ווייס-פרעזידענט פערלשטיין, דער
ספאקסמען פאר דער יוניאן, האט גע-
מאכט א שטארקען קאמף פאר דעם
באאדערט ווי רעפערס געזעצ, ער
האט געענטפערט מיט פאקטען און אר-
גומענטען געזעצן יעדען פארלאנג פון די
מאנופעקטשורערס און האט אנגעוויזען,
אז ווי זיי זיינען לחלוטין צו דעם ניט בא-
רעכטיגט. ער האט געענטפערט די מא-
נופעקטשורערס אין נאמען פון קלאק-
מאכער דזשיינט באאדער, אז די יוניאן
וועט בשום אופן ניט אפגעבען קיין וואך
וואס די ארבייטער האבען ביז איצט
אויסגעקעמפט. ער האט ערקלערט אז
עס איז א אומבאשטרייטבארער פאקט,
אז די קליינלאנדער מאנופעקטשורערס
האבען געהאט א בעסערען סעזאן און
האבען געמאכט מעהר פראפיט ווי די
מאנופעקטשורערס פון אנדערע שטערט.
ער האט ווי באשולדיגט אז צוליב זייער
אומאיינטיקייט, ניט קענענדיג אז צוליב זייער
הארמאניש צווישען זיך, האבען זיי דע-
מאראליזירט די אינדוסטריע און האבען
ערלויבט די דזשיאבערס צו קריגען קאנט-
ראל איבער'ן טרייד. און ער האט אויך
ערקלערט, דאס די ארבייטער זיינען
וועט איצט טאן די ארבייט וואס די
מאנופעקטשורערס האבען געדארפט טאן.
זי וועט, לויט דעם נייעם פראגראם פון
דער דזשענעראל עקזעקוטיוו באאדער,
באנענצען די דזשיאבאנג הייזער און
סטאביליזירען די אינדוסטריע, וואס
דאס וועט זיין א טובה פאר דעם גאנצן
צען טרייד.
דער רעזולטאט איז, דאס דער באאדער
און רעפערס האט צוריקגעוויזען דעם
פארלאנג פון די מאנופעקטשורערס, די
ווייזשעס פון די ארבייטער בלייבען די
זעלבע ווי ביז איצט. די זעקס געזעצ-
ליכע יום-טוב, מען, וואס די ארבייטער
האבען, בלייבען ווי געווען, און אזוי
בלייבט אויך ווי געווען די אנדערע
פונקטען אין דעם אנטישטעם.
איינ מדיניות וואס אין דעם אנד-
ערעס האט דער באאדער יע געמאכט, ער
האט פארעלענערט די נאראטיב פון
41 אויך וואכען. עס איז ארויסגע-
גענומען געווארען איין וואך צייט פון
דעם נאראטיב-פערקאר. די מאנופעקט-
שורער דארפען ווידער איינלייגען צעהן
פראצענט פון פיידראל, ווי ביז יעצט,
אבער די ארבייטער וועלען דעם
נעקסטען יאהר באקומען 50 פראצענט
פון דעם מינימום סקיל פאר די וואכען
וואס זיי ווערען אפגעלייגט פון דער
ארבייט, וואס דאס מאכט אויס עפעס
ווייניגער ווי ביז איצט.
אויף דעם נעקסטען מיטינג פון
באאדער און רעפערס, אין מאנאט אפר-
יל, וועט אויפגענומען ווערען די פרא-
גע פון עטאבלירען ארבייטסלאזע אינ-
שורעס פאר די ארבייטער אין דעם
פאך.
די אנטשיידונג פון דעם באאדער און
רעפערס איז אנגענומען געווארען פון
ביידע צדדים און די פראגע איז שוין
איצט געשטעלט. די יוניאן וועט זיך
איצטער פארנעמען בעסער צו ארגאניזיר-
רען דעם נאנצען טרייד. נאך ווענען
דעם א צווייטען מאל.

אלע דרעסמאכער פון ניו יארק
וועלען שוין באאדער זיין
אין לאקאל 22.

(שלום פון זיין 1.)
אין דאס איבער 15 הונדערט דרעסמא-
כער פון לאקאל 23 זיינען שוין איצטער
אין לאקאל 22 און נאך אין ניכען, אזוי
שנעל ווי אין טרייד וועט ווערען אביסל
מעהר ארבייט, וועלען אלע דרעסמאכער
זיין אין לאקאל 22.
און אזוי געהט אן דער עקזעקוטיוו
באאדער פון דעם לאקאל מיט דער ארבייט
אויף פארשיידענע געביטען.
פאר לאקאל 22 שמעהט איצט די
פראגע און איינפיהרען קאנצענטרירטע
פיר, ווי עס האבען עס די אנדערע לא-
קאלס פון דעם דזשיינט באאדער, און
פלאן ווערט אויסגעארבייט ווי דאס איי-
צופיהרען.
דער עקזעקוטיוו באאדער פון דעם לא-
קאל, צוזאמען מיט א קאמיטע פון דזש-
נעראל עקזעקוטיוו באאדער פון דער איי-
טערנעשאנאל, וועט אין ניכען באקאנט
מאכען ווענען די וואהלען וואס ווער-
נעמאכט פאר 19 עקזעקוטיוו באאדער
שטעמערס אויפ'ן פלאץ פון די אויסגע-
שלאסענע. דאס וועט באקאנט געמאכט
ווערען אזוי גיך ווי די אלע איינצעהל-
טען אין באצונג צו די וואהלען וועל-
אויסגעארבייט ווערען.

טרייד און ארגאניזאציע פראגע

די נוצען וואס מיר קענען דירעקט קרי-
גען פון דעם. און ווידער, אויב עס
איז א פראגע פון געלד, זאגן איך אייך,
אז וויפיל דאס זאל ניט קאסטען וואלט
עס ווערט געווען.
איך ווייס ניט וויפיל מיין שרייבען
וועט האבען א ווירקונג, און אויב עס
זאל שוין האבען די נויטיגע ווירקונג,
ווייס איך ניט וויפיל איהר קענט אויס-
פיהרען ביי די, וועלכע האבען ווענען
דעם צו זאגען. איך האב אבער גע-
פיהלט, אז שרייבען אייך ווענען דעם
איז איינפאך א חוב. ווער ווייס, אפער-
וועט דאס זיין דער ערשטער שטויס צו
א בעסערער, נא איך מיין אן אינטערע-
סאנטערער און צוגענגליכערער צייטונג,
וועלכע וועט קענען ערפאלגרייכער
דורכפיהרען איהר אויסגאבע, אנצייגע-
דיג אונזערע מיטגלידער ווי אזוי בע-
סער צו לעבען, סיי אלס קלאומאכער
אדער דרעסמאכער און סיי אלס מענשען
אין אלגעמיין.
מיט ברידערליכען גרוס,
מ א י ר ב א ר נ ש ט י י
מעמבער לאקאל 35, לעדזשער 5348.

א דאנק פאר ברידערליכע
הילף.

ווערטער רעדאקטאן!
אלס א מיטגליד פון דער קלאומאכער
גוניאן ערלויבט מיר צו באדאנקען די
ארבייטער פון דער פירמע הארוויטז און
הערליך, פון 1 איסט 22סט סט.
איך האב געארבייט אין דעם שאפ
איידער איך בין קראנק געווארען. איך
האב געדארפט דורכמאכען אן אפעראציע
און בין א צייט געלענען אין האספּיטאל.
דורך דער צייט האבען די ארבייטער פון
דעם שאפ געזאגט צו מיין פאמיליע
פ ו פ צ י ג דלאר א וואך און איך האב
ניט גענוג ווערטער אויסצורדיקען מיין
דאנק צו די ארבייטער פון דעם שאפ,
פאר דאס וואס זיי האבען געטאן צו מיר
און מיין פאמיליע.
מיט ברידערליכען גרוס,
וואס קראמשיק.

פון אייגענער באאבאכטונג ווייס
איך, דאס די וועלכע לייגען מיט אויפ-
מערקסאמקייט דעם, "פארווערטס" אדער
וועלכע עס איז אנדערע צייטונג, שענקען
וועניג אויסמערקסאמקייט צו דער, "נע-
רעכטיגקייט". טראץ דעם וואס אונזער
צייטונג ערפילט, לויט מיין מינונג, אלע
פאדערונגען וואס מען וואלט געקענט
שטעלען א טרייד-צייטונג. דער פאקט,
וואס עס קומט אן אזוי שווער צו, "שטע-
קען" די עקזעקאטע, אלעס צושטער-
רענע לינגע זאראזע, טראץ דעם וואס
אין דער, "נערעכטיגקייט" איז דאכט
זיך אויף דעם לאגישסטען אופן ער-
קלעהרט און באווייזען געווארען די גאנצ-
ע איראקסטאטאן און דעמאגאגיע וואס
עס ליגט פארבאהאלטען אונטער דער
רויסער טיכעל, מיט וועלכער זיי פאכען
אזוי געמיין און חוצפח'דיג, באווייזען,
דאכט זיך מיר, מעהר פון אלץ, אז אייער
ארבייט איז אייננאמען ארויסגעווארפען.
צו וואס ריידען? צו וואס טויג דאס
שרייבען, אז מען לייגעט ניט און מען
קוקט זיך ניט איין אין דאס וואס מען
שרייבט?
יא, די, "נערעכטיגקייט" איז צו
ערנסט, א ביסעל צו האמעטענע פאר'ן
געווענהליכע לעזער. מיר מוזען, גלויב
איך, טאן דאס וואס אנדערע צייטונגען
האבען געטאן אום צו קריגען דעם עולם.
מען מוז מאכען די צייטונג, "אינטערע-
סאנטער", מען דאס אפילו ניט "שמעקען"
מאכען פון אונזערע ארטאדאקסען. מען
מוז איינפאך די חברה איינגעבען די
נויטיגע מעדיצין איינגעוויקעלט אין צו-
קערקעס. מען דארף געבען נייע פיר-
טשורס, וועלכע זאלען זיי פאראינטער-
רעסירען — א ראמאן אין פארטועצונג
נען; נייעס ווען שיפען קומען אן און
נאך אזעלכע זאכען, וואס דער עולם
זוכט און לייגעט מיט גרויס פארנעמ-
נען. און אז מען וועט דאס לייגען,
וועט מען שוין אויך לייגען די איבע-
ריגע, מעהר באלעהרענדע און ניצליכערע
ארטיקלען.
איך פארשטעה, אז דאס זעט קאס-
טען א ביסעל מעהר געלד. אבער עס
וועט דאך ווערט זיין אין פארגלייך מיט

א ווארט ווענען רעכטס און
לינקס אין לאקאל 9.

ווערטער רעדאקטאן!
ערוויבט מיר א שטיקעל פראג אין
אונזער ווערטער צייטונג, "די נערעכ-
טיגקייט" צו זאגען עפעס ווענען דעם
טיימער אין אונזער לאקאל 9.
פאר די העכסטע עטליכע וואכען האט
מען פאררופען מאסימיטינגען, די עק-
זעקוטיוו האט אפגעהאלטען זיצונגען
און שוועריגקייטען, און עס זיינען גע-
פרייגען טערעראמעס און געלד געהט
ווי יואסער — א קליינטיקייט, מענישען
דענקען אז עס האלט שוין ערב די סאך
ציאדע רעוואלוציאן. מען קען נאך דענ-
קען, אז די פינישערס האבען די גרעס-
טע צאחה רעוואלוציאנערען אין זייער
לאקאל. אבער די מאסימיטינגס האבן
בען געציגט, אז דאס, "פאלק", אין ווע-
ניעס נאמען עטליכע, "לינקע" לעמער-
עס ריידען, ויצט נאך אין דער היים.
און איך פארדענק זיי גארניט. ווייל
דאס וואס די לינקע האבען צוגעזאגט
די מעמבערס איז ניט מקוים געווארען.
פארדעקערט, די לאגע פון דעם פינישער
איז נאך פיל, פיל ערנער געווארען אונ-
טער זייער מיטלה.
דעם אמת זאגענדיג, האב איך טיף
אין הארצען באגריסט די, "טרייד יוניאן"
ערווייטערונג, ווען זי איז געבא-
רען געווארען מיט א פאך יאהר צוריק.
איך האב געדענקט, אז דאס וועט ווירק-
ליך זיין עפעס אזוינס, וואס וועט אפ-
לירען צום אפגעשטאנענעם עלעמענט
אין אונזער קלאומאכער יוניאן און
וועט דינען אלס א לייכט-טורם. עפעס
א קליינטיקייט, ערווייטערונג! אונזער
גאנצער אונגליק באשטעהט דאך אין
דעם, וואס מיר ווייבען פון ערווייטער-
וואס מיר פארשטעהען אזוי וועניג אונ-
זערע קלאסען-אינטערעסען.
אבער וואס האבען מיר געזעהן?
אנשטאט ערווייטערונג האט מען זיי גע-
קאמערט מיט רכילות און מיט האלבע
און גאנצע ליגענס, און דער פועליצוא
איז, דאס די סקעבעריי האט זיך פאר-
מעהרט אין דער קלאומאכער אינדוסטריע און
די פראבלעמען ווערען אלץ ערנסטער
פון טאג צו טאג.
איך וויל האפען, אז דער זאגענאנ-
טער, "לינקיס" האט אונז אויסגעניכ-
טערט און דאס אין דער צוקונפט ווע-
לען די קלאומאכער עפעס לערנען פון
דעם.
נאך מיין מיינונג דארפען מיר טאן
אט וואס: צו אלעם ערשטען דארפען
מיר זעהן, אז אונזער לאקאל זאל זיך
געפינען אין די ריכטיגע הענד. איך
מיינ, אז די מענשען, וועלכע וועלען
שטעהן ביים רודער, זאלען צו אלער
ערשט זעהן, אז אנשטאט קארממען
אונז מיט, "לינקס" און פוסטע פראצען
זאלען זיי זעהן צו ארבייטען פאר דעם
וואויל און בעסטען פון דעם בעלמלאכה
אין שאפ, אז ער זאל קענען מאכען א
לעבען פאר זיין פרוי און קינדער. אין
דער יוניאן דארף מען ניט פיהרען קיין
פאליטיקס.
איך האב, אז פון יעצט אן וועלען
די פינישערס געהמען מעהר אינטערעס
אין דער יוניאן און אויפפאסען, אז די
באשטע זאלען טאן ארבייט פאר דעם
נוצען פון אונזער גרויסער מעמבערשיפ.
מיט טרייד יוניאניסטישען גרוס,
ל ו א י ס פ א ז נ ע ר,
מעמבער פון לאקאל 9.

ווי מאכט מען, אז אונזער עולם
זאל לייגען אונזער צייטונג.

ווערטער רעדאקטאן און ברודער יא-
נאווסקי:
פאר א לאנגער צייט אינטערעסירט
מיר א געוויסע פראגע, וועלכע, לויט
מיין מינונג, איז איינע פון די סאמע
וויכטיגסטע פאר'ן וואוילזיין פון אונזער
ארגאניזאציע און וועלכע פארדינט אונ-
זער, און הויפטזעכליך אייער, אויפ-
מערקסאמקייט.
איך וויל געמליך באריהרען די פרא-
גע ווענען דעם, וואס אונזערע מעמבערס
זיינען גלייכגילטיג צו אונזער וועכענט-
ליכען אינטערנעשאנאל-ארגאן, "די נע-
רעכטיגקייט".
עס איז א פאקט, דאס אונזער עולם,
זאל גענוג זיין, לייגעט ניט דאס וואס
עס ווערט געשריבען, פראפאגאנדירט און
געלערענט אין דער, "נערעכטיגקייט" און
אין, "דזשיאסטיס". און דאך בין איך
איבערציגט, אז עטוואס קען געמאן ווע-
רען, אום צו מאכען די צייטונג אינטער-
רעסאנט, אז מיר זאלען קענען צוקומען
צו יעדען פון אונזערע מעמבערס.
מיר שיינט, אז די צייטונג ליידיט
פון דאס, וואס איך וואלט גערופען, "די
כלה איז צו שעה".

איז די ניו יארקער ארבייטער רינג שולע

די ערעפענונג פון א נייער א. ר. שול.
די א. ר. שול פון מידל ווילעדזש,
וואס איז ארגאניזירט געווארען מיט צוויי
וואכען צוריק פון דעם ארבי. רינג בר.
אין מידל ווילעדזש וועט ערעפענען ווערען
דעם 15טען נאָוועמבער אין דעם ספעציע-
לען פלאץ, וואס דער ברענטש האט אפ-
געדונגען פאר דעם צוועק. די שול קאמ-
פון דעם ברענטש האט שוין פארשריבען
ארום 50 קינדער און געשאפען א שיינעם
פאנד גאנצזיין מיט דער ארבייט. ס'איז
ווערט צו באמערקען, אז ס'איז גימאך נאך
אזא א. ר. שול, וואס איז אזוי שנעל אר-
גאניזירט געווארען, ווי דא. ר. שול אין
מידל ווילעדזש. דאס איז, פארשטייט
זיך, צו פארדאנקען דעם ענטוויאזם פון
דעם ברענטש פאר דער אידעע פון די
א. ר. שולען און באזונדערס דער איבער-
געבענקייט פון דער ספעציעלער קאמיטע,
וואס דער ברענטש האט אויסגעקליבען
אנצופירען די ארבייט.
די שול קאמיטע פון דעם מידל ווי-
לעדזש א. ר. ברענטש באשטייט פון די
פאלגענדע פריינד: גאלדסמיט, נארע-
ליט, גארדאן, קלעווערוק, יענער, געש,
שאַר, מרס. מארקס, מייקעלסאן, ראט-
באָרד, עסטען און פרוסקין.
מיט די ערעפענונג פון דער מידל ווי-
לעדזש א. ר. שול וועט דער א. ר. האבען
אין ניו יארק 13 שולען אין וועלכע עס
לערנען שוין איצטער קרוב צו 1,000 קי-
דער.
א נייע שול פאר וואלאמאנג פאר דאונ-
מאונער דיסטריקטס.
זונטאג, דעם 4טען נאָוועמבער, איז
אין דער גרענר סטריט-א. ר. שול פאך-
געקומען א קאנפערענץ פון די א. ר. בר.,
וואס פארזאמלען זיך דאן-טאָון. די קאנ-
פערענץ איז געווען זייער ערפאלגרייך אין
איהר ארבייט און האט אויסגעקליבען א
קאמיטע פון 25, וואס וועט א פאר-
וואלטען די עקזיסטירענדיקע א. ר. שולען,
אי זעהן גלייך ארגאניזירען נייע שולען
אין דעם דיסטריקט. די נייע פארזאמל-
טונג וועט אויך נעמען אויף זיך די אר-
בייט צו פארמיטערעסירען די 200 א. ר.
ברענטשעס פון דאן-טאָון אין דער בא-
ווענונג פון פארמאפלען די צאחה שולען
און די צאחה קינדער אין די שולען.

אקאדעמי און מיוזיק פאר די א. ר.
שולען.
ס'וועט זיכער ארויסרופען פרייד ביי
די פריינד פון די ניו יארקער א. ר. שולען
צו הערען, אז דער נעקסטער 1טער מאי
קאנצערט פון אלע ניו יארקער שולען וועט
פארקומען אין דעם גרויסען אפערעא זאל
פון דער ברוקלינער אקאדעמי און מיוזיק.
די ניו יארקער שולען גריימען זיך דאָרט
דורכצופיהרען אַזא קינדער-קאנצערט,
וואס ניו יארק האט דאס נאך ניט געהאט.
גענויערעס ווענען דעם קאנצערט וועט
אנאנסירט ווערען שפעטער. דערווייל
גריימען זיך די שולען צו די פאלגענדע
קאנצערטען: דעם 9טען דעצעמבער, אין
ארלינגטאן האל, דאן-טאָון. דאס וועט
זיין א גרויסער חנוכה קאנצערט, אין
וועלכע עס וועלען אנטויל נעמען די
כעסטע קרעפטען פון די ניו יארקער א. ר.
שולען. דער צווייטער קאנצערט ווערט
דורכגעפיהרט פון דער א. ר. מיוזיק שול
אין הארלעם, דעם 15טען דעצעמבער און
דער 3טער קאנצערט וועט פארקומען אין
ניו סטאר קאסינא דעם 20טען יאנואר.
דער קאנצערט ווערט ארגאניזירט לכבוד
דער גראדואירונג פון 30 קינדער פון די
אנפאנג שולען. סיקעטס פאר די אלע
קאנצערטען קען מען באקומען אין די
פאלגענדע פלעצער: 218 וואן סיקלען
עוועניו, 229 סעקמען סטריט, 61 גרעהעם
עוועניו, 1373 43סט סטריט, 2407 סוירף
עוועניו, 324 איסט 4טע סטריט, 439
גרענר סטריט, 143 איסט 103סט סטריט,
542 איסט 145סט סטריט און אין 108
איסט 102סט סטריט.
די א. ר. שולען זיינען אפען יעדען
טאָג פון 4 ביז 7 אין אָווענט צו פאר-
שרייבען קינדער און פאר אנדערע אינ-
פארמאציעס. זונטאג זיינען די שולען
אפען פון 10 אין דער פריה ביז 2 נ. מ.
אן ארבייטער רינג שול אין דזשעמירי-
קא און ריטשמאנד היל.
אין ריטשמאנד היל און אין דזשא-
מייקא געהט איצטער אן א גרויסע בא-
ווענונג צו עפענען דאָרט א. ר. שולען
אזוי שנעל ווי מעגליך.
עהנליכע באוועגונגען צו עפענען א.
ר. שולען קומען פאר אין דער בראנסק
און אין גרינפאנט.

דער צעהן געבאט

פון ש. יאנוואוסקי

אינאיינעם איז דער צעהן געבאט פאר שפאט בילד, און וואו די ארבייטער זיינען בא- רייט צו ארבייטן די לענסטע טשונדען, דער רעוולוטאט וועט זיין, אז מיר וועלען ווידער האבען די בעסטע באדינונגען אויפ'ן פאפיר, אבער אין דער וויקליכ- קייט וועלען די קאנסומאטאר און דרעס- מאכער אין ניו יארק און אין אנדערע שטערט, וואו די 40-שטונדיגע ארבייטס- וואך וועט איינגעפיהרט ווערן, זיין פונקט אזוי אלעכט אפ, ווי איצט, און, אפשר, נאך ערנער.

אום צו פארטייטן, אז דאס וואל ניט מעגליך זיין, האט דער נ. ע. ב. אויסגע- שטעלט דעם צווייטען געבאט: „דער דזשאבער וואל באשעפטיגען בלויז א בא- שטימטע און באגרענעצטע צעהל קאנ- טראקטארס. די דאזיגע באשטימטע ווערט אויסגעארבייט אין אפגאנג פון יעדע ארבייטס-טעם.“ פארשטעהט זיך, אז די דאזיגע קאנטראקטארס-מאנופעס- טשורערס וועלען שטען אונטער דעם פאקטן קאנטראל פון דער יוניאן, וואו אלע יוניאן-דאלס וועלען שטרענג אפגעד- היט ווערן. דערמיט איז שוין פארווא- רענט די געפאהר, אז די ארבייט וואל ניט קענען אויסרינגען אין אירענער וועלכע קא- אפערירישן צו דער קאשעל שפער סיי אין ניו יארק און סיי אויסער ניו יארק.

אחוץ דעם, וועט דאס, וואס דער דזשאבער וועט נאך קענען געבען זיין פאר- ביים צו א באשטימטער צעהל קאנטראק- טארס, מאכען א סוף צו דער האלדזשיני- רענדער קאנטראקט צווישן קאנטראק- טאר און קאנטראקטאר, וועלכע דער דזשאבער אין זיין ביטערקייט שפילט אויס אייגענע גענען די אנדערע, און פון וואס די ארבייטער זיינען אימער די ער- שטע און ערנסטע קרבנות. ווארים דער שכל איז דאך מחויב, אז ווי בשל און קאנטראקטאר מוז אפגעהען פון דעם דזשאבער ארבייט אויף א זעהר זעלענען פרייז, קען ער מיט זיין בעסטען וועלען ניט עצהלען די ארבייטער דעם באשטימ- טען יוניאן-פרייז. אמת, די ארבייטער גלייכען זעהר און זעהר ניט צו קריגען וועגיגער באצעהלען, ווי די יוניאן-סקייל.

אבער, ווען זיי מוזען אויסוועלען צווי- שן גארניט ארבייטען און טונגען, און ארבייטען, און מאכען אפאס א שטיקל לעבען, איז עס נאטירליך, אז זיי וואלען אויסוועלען דאס צווייטע, און אזוי ארום אפגארען די יוניאן. מיט דער איינפיה- רונג פון דעם צווייטען געבאט, אז קיין דזשאבער, קיין מאנופעסטשורער סאך ניט ארויסגעבען זיין ארבייט צו וועמען ער וויל, דאס ער האט נאך א באשטימטע צעהל שפעטער צו וועמען ער קען און וואל געבען זיין ארבייט, און אומער צווישען יוניאן-באדינונגען, קען שוין ניט זיין קיין רעדע פון קאנטראקט, און דערמיט ווערט געזיכערט ביז צו א נעוויסען נאך די באשטימטע יוניאן-סקייל פאר יעדען ארבייטער, וואס איז באשעפטיגט אין די דאזיגע שפער.

אבער, ווי אזוי וועט עס די יוניאן קענען וויסען, אז דער צווייטער געבאט ווערט געהאלטען פון די דזשאבערס און מאנופעסטשורערס? קען מען זיך פאר- לאזען בלויז אויף דאס עהרע-ווארט פון אונזערע דזשאבערס און מאנופעסטשור- רערס? ניין, מיט דעם גרעסטען רעס- פעקט צו זיין, אבער זיי וועלען און קענען אליין ניט פארלאנגען, אז אין אזא ער- סטע ענין וואל מען זיי געטרויען אויפ'ן ווארט. שוואך און דער מענטש, וואס לעבט פון דעם, וואס אנדערע ארבייטען פאר איהם, און ניט אלע מאל קען ער ביי- שטעהן דעם נסיון פון מאכען א ביסל א גרעסערען פראפיט, ווען עס לאזט זיך, און כדי דאס וואל ניט קענען געשעהן, האט דער נ. ע. ב. אויסגעשטעלט א דריי- טען געבאט, וועלכער באשטעהט אין דעם, אז „די יוניאן האט דאס רעכט צו אונז- מערוועקען אלע ביכער און אלע אנדערע פאקטארס, וואס זיינען גענומען צו זיין זיכער, אז דער דזשאבער און מאנופעס- טשורער ערפילען עהרליך זייער פאר- פליכטונג, וואס זיי האבען גענומען אויף זיך אין זייער אפמאך מיט דער יוניאן בננוע צו די ארבייטער.“

און וואל דאך א דזשאבער ברעכען זיין פארפליכטונג, איז אויסגעארבייט געווא- רן א געבאט פון באשטימטע באשטרא- פונגען געגען די יעניגע דזשאבערס און מאנופעסטשורערס, וואס וועלען זיך פאר- זינדיגען.

די 4 פארערונגען פון דער יוניאן זיין גען באמת לעבענס-וויכטיג סיי פאר די אינדוסטריעלע אונזערע, אין וועלכע אונז- זערע ארבייטער זיינען באשעפטיגט, סיי פאר אונזערע ארבייטער, און סיי פאר דעם גאנצען באשטאנד פון אונזער יוניאן. און די אויספיהרונג פון די 4 געבאטען און איהר האט פאר זיך דעם ערנסטען כאאס אין אונזערע אינדוסטריעלע, וועל- כער קען, אפשר, נוס זיין פאר איינצעלנע

קאדער בעטען עסען. דערפאר מוז ער גענען זיין בעסערען וויסען, ברעכען די פארשיידענע באשטימטע פון דער יוני- יאן. יא, די שרמקע ארבייטסלאזע, כאטש אלע גוטע יוניאן-לייט, אין אבער די גרעסטע געפאהר פאר דער יוניאן, און פאר אלע, וואס זי האט אויסגעפיהרט פאר איהרע מעמבערס אין דעם ביכער פון פילע יארהער.

די פראבלעם איז, אלזא, וואס טוט מען, אום צו פארקלענערען אלע מעהר און מעהר די שרמקע פון די וועלכע הא- בען מאנאטען-לאגט ניט קיין ארבייט. די יוניאן מוז פאר זיך זאגן, ווייל זיי זיין נען איהרע מיטגלידער, שוין אפגעוועהן פון דעם, וואס דורך זייער ארבייטסלא- זענדיקייט מוזען זיי ווילנדיג ניט ווילען די, שטארק אפשוואכען די יוניאן אין איהר סעטינגס און שטרעבונגען. אוי- סער דעם, די ארבייטער, וואס געהען ארום מאנאטען לעדיג, זיינען גענוג אין דער אינדוסטריעלע און מען קען אהן זיין ניט אויסקומען. די אינדוסטריעלע איז דארום פארפליכטעט צו געבען זיי די מעגליכקייט צו לעבען. עס שטעלט זיך דארום די גרויסע פראגע, וואס טוט מען, כדי אויך די דאזיגע ארבייטסלאזע וואלען האבען דורך דעם יארהר אזוי פיל ארבייט, אז זיי וואלען אליין ניט ליידען, און וואלען אויך דורך זייער ליידען ניט זיין געצוואונגען ארוםצורעדריקען דעם דערריכטען ספעציעלער און אונזערע אינדוסטריעלע און נאך פילע, פילע באראטונגען איז דער נ. ע. ב. געקומען צום שלום, אז דער איינציגער ראדיקאלער מיטעל פאר דעם איז א ווייטערע פארפירונג פון דער אר- בייט-סייט; א פארפירונג פון 44 שטונדען א וואך אויף 40.

מיר רענקען ניט, אז עס איז גענוג זיך שטארק צו פארברייטען וועגען דעם, ווי וויכטיג און ווירקונגספול וועט אס דער דאזיגער געבאט זיין, ווען ער וועט ווערען דורכגעפיהרט אין לעבען. טויזענ- דע און טויזענער ארבייטער, וועלכע גע- הען ארום מאנאטען-לאגט ארבייטסלא- זענען דורך די פארוויקליכונג פון דער דאזיגער פארערונג האבען לכל הפחות אביסל מעהר ארבייט, און ניט זיין גע- צוואונגען דורך דעם איינער גענוג צו טאן אלעס, וואס א יוניאן-ארבייטער, וואס א מענטש מיט וועלכעס-טאכטונג, טאך ניט און וואל ניט טאן.

אט דאס איז דער הויפט-גרונד פון דער ערשטער פארערונג, וועלכע דער נ. ע. ב. אויף זיין פערטע-לייבליכען גע- סינג האט געשטעלט, נעמליך: „די איינ- פיהרונג פון דער 40-שטונדיגער ארבייטס- וואך אין דער ניו יארקער קלאזק און דעם-אינדוסטריעלע, און דאס וועלכע וואל דורכגעפיהרט ווערען אין אלע קלאזק און דעם-מאקערס אין יוניאן-מייטס.“

נון, אבער, וועט איינער פרעגען מיט רעכט: נוס, מיר וועלען דא, אין ניו יארק, איינפיהרען די 40-שטונדיגע ארבייטס- וואך, וואס די דזשאבערס און מאנר- פעקטשורערס אין דער קלאזק און דעם- אינדוסטריעלע וועלען צושטימען — אויפ'ן פאפיר. אבער בשל וועלען זיי אנהויבען ארויסשיקען זייערע קלאזקס און דרעסעס צו פארשיידענע קאנטראקטארס און סאך- מאנופעסטשורערס אין און אויסער ניו יארק, וואו די ארבייט ווערט געמאכט פון

צו די וועלכע האבען געמאכט צו שטאך און צו שאנדע דעם נאמען פון זייער לאקאל. זי האט זיך געמאכט ניט הער רענדיג און ניט זעהענדיג. ערשט, ווען עס איז געקומען דער קריטישער מאך מענט, האט זי געלאזט פון זיך הערען, אזוי, אז די עמליכע קונדנס האבען עס דערפיהלט און זיך שטעל אפגעמאכען. אבער אזוי האנדלען ניט אמת'ע יוניאן- לייט. דורך אזא גלייכגילטיגקייט קען אכאל די שטארקסטע יוניאן צובראכען ווערען, ווען זי פאלט אריין אין די הענד פון משונה-דיגע פאנאטיקער. וואל דאס זיין דארום א לעסאן פאר די פויגלעך אין דער צוקונפט. זיי מוזען געהען א שטארקערע אינטערעס אין דער יונ- יאן. אויך מוזען זיי עס נאנץ שטארק האבען אין זייער און א פאר וואכען ארום, ווען נייע וואהלען פאר די יוניאן באשטע וועלען פארקומען. וואלען זיי זיך נוס בארעכענען, און ניט פארטרויען דעם שיקסאל פון זייער לאקאל אין די הענד פון אונפארטאטאבילע מענ- שען. וואלען זיי זיך ניט לאזען הינד- רייסען פון פוסטע פראצען. וואלען זיי אויסוועלען די, וועמען זיי קענען, אין וועמען עהרליכקייט זיי זיינען זיכער, און וועמען געטרישאפט צו דער יוניאן שטאמט ניט פון געבען, נאך פון יא- רען און יארהער. נאך אויף אזא אופן האנדלענדיג וועלען זיי פארהימען זייער יוניאן פון דער סכנה, אין וועלכער זי האט זיך ווירקליך געפונען אין די לעצ- טע פאר וואכען.

צעהן געבאט פאר דער אינטערנע- שאל ליידיש נארמענט ווארקערס יוניאן זיינען אויסגעארבייט געווארען פון דעם נ. ע. ב. אין זייער לעצטע צוויי זיצונגען אין קליוולאנד. די דאזיגע צעהן געבאט פאר דער אינטערנעשאנאל, צו עמבען פאר זי און זיי אויסצופיהרען פאר אלע אונזערע אינדוסטריעלע יוניאן ניט געקומען צום נ. ע. ב. בנבואה, זיי זיינען דער רעוולוטאט פון א לענגע און טיפען נאכ- רענקען פון דעם פארעוויקעט פון דער אינ- טערנעשאנאל, מארים זינמאן, צושמען מיט אלע ווייט-פערענדעסען. פילע, פילע באראטונגען זיינען אפגעהאלטען געווארען אין ניו יארק. ברייט און, סוף, איז דיסקוטירט געווארען די לאגע אין אונזערע אינדוסטריעלע, ביז עהרליך דער גאנצער דזשענעראל עקזעקוטיוו באהא- רט געקומען צו דעם שלום, אז כדי עס וואל קענען געמאכט ווערען א גרינדליכע א ראדיקאלע ענדערונג אין אונזערע אינ- דוסטריעלע, מוזען די צעהן געבאט, וואס די גאנצע אינטערנעשאנאל וועט זיכער אננעמען, אויך ווערען די צעהן געבאט פאר די דזשאבערס און די מאנופעסטשור- רערס פון קלאזקס און דרעסעס. בקיצור, די צעהן געבאט מוזען ווערען אנגענומען אין אונזער קלאזק און דרעס-אינדוס- טריע, און ווערען פינאליט אויסגע- פיהרט, כדי עס וואל געהען א סוף צו דעם גאנצען ווירטואל פון וועלכער עס ליידען אונזערע עהרליכע טייערע מעמבערס אין ניו יארק, אין שיקאגא, אין פילאדעלפיה, אין באסטאן, און אי- בערשאל, וואו קלאזקס און דרעסעס ווערען געמאכט.

נון, די הויפט-צעה איז אונזערע אינ- דוסטריעלע איז דאס, וואס די מעהרסטע ארבייטער, וועלכע זיינען באשעפטיגט אין זיי, האבען ניט גענוג ארבייט דורך דאס נאנצע יארה, אום צו קענען מאכען א לעבען פאר זיך און זייערע פאמיליען. בלויז א קליינער אונגעט ארבייט מעהר אדער וועניגער רענעלמעסיג, די מעהר- סטע אבער געהען פרום פילע מאנאטען אין יארה לעדיג. דאס איז דער שרעקליכ- סטער איבעל אין אונזערע אינדוסטריעלע די דאזיגע שרמקע ארבייטסלאזע מאכען צוליב זייער גוטע צוגארנישט די בעסטע געוויסען פון דער יוניאן, פאר וועלכע עס זיינען אויסגעפאכטען געווארען נאך פילע עמבעס. זיי, דורך זייער ארבייטסלאזע- קייט, און דורך זייער גרויסע גוט, זיי געצוואונגען ארוםצערצולאזען פון די באשטימטע פרייזען און פילע אנדערע קאנדיציעס, וואס זיינען אויסגעקעמפט געווארען צו גונסטען פון די ארבייטער. און אזוי לאנג, ווי עס וועט בלייבען די דאזיגע שרמקע אונבאשעפטיגטע דורך פילע מאנאטען פון יארה, וועלען די בעס- טע אנרייכענסט מיט דער שטארקסטער אויפפאסונג פון דער ווייט פון דער יוניאן וועגיגער העלפען. גוט, ברעכט איי- ווען, דער הונגעריגער קען ניט, מיט זיין בעסטען ווילען, אפהייסען די פארשיידענע רולס פון דער יוניאן, אפילו, ווען זיי זיינען געמאכט צוליב זיין אייגענע טובה. ער קען ניט ווארטען, ביז אין פארלוף פון דער צייט וועלען די פארשיידענע יונ- יאן-רולס איהם העלפען. ער קען עס ניט, ווייל ער איז הונגעריג, ווייל זיין פרוי און

וועלכע האבען זיך אויסגעשפילט אלס „לינקע“, רחמנא לעל, האבען ענדליך דערפיהלט, וואס די גרויסע מעמבער- שיף אין די שפער, ניט די פאר הונ- דערט, וואס מען טרוםמערס צושמען, דענקט ווערען זייערע משונה-ליינע שפרינגערייזען; זיי האבען דערפיהלט, אז די מעמבערשיף וועט ניט דורדען אזא מין פסק, און זיי האבען זיך צוריקגע- צויגען. זיי האבען רעזיגנירט פון דעם עקזעקוטיוו באהאד. זיי האבען עס גע- טאן גאנץ שנעל. ווארים, ווען זיי וואר- טען נאך א פאר טעג לענגער, וואלט די גרויסע מעמבערשיף זיי געמאכט זיך צוריקציהען. יע, זיי האבען זיך צוריק- געצויגען אין דעם ריכטיגען מאמענט.

אבער די גאנצע פאסירונג דארף זיין א גוטער לעסאן פאר דער גרויסער מעמ- בערשיף. מיר מוזען זאגען, אז מיר בא- שולדיגען גארניט אזוי שטארק די עס- ליכע, וועלכע האבען געבושעוועט אין דער לעצטער צייט, אלס עקזעקוטיוו באהאד. זיי זיינען אויסגעדורכטע ווארען, און נאטירליך האבען זיי, אלס „לינקע“, וועלכע האבען די גרעסטע פארשטאנד פאר דער גרויסער מעמבער- שיף, וועמען זיי באטראכטען אלס „קעפ- לאך פרויס“, געטאן אלעס, ווי מען האט זיי אנגעשרויפט אין דעם הינדען קריסיס סט. בלעטעל. און וואס זיי האבען ניט צוגארניט, האט די גרויסע מעמבערשיף אלץ געשווינען. זי איז ניט געקומען צו די מיטינגען, אום צו רופען א האלט

איצט קלאר, אז זייערע מאנופעסטשור- רערס רייסען זיך מיט אלע כוחות צו באפרייען זיך פון דעם יוניאן-יאך. זיי האבען עס קלאר ארויסגעוויזען מיט זייער פראפאגאנדע אין די צייטונגען, איידער דער פארהער האט שטאטגעפונדען פאר דעם באהאד און רעפערעס; זיי האבען עס ארויסגעוויזען גאנץ קלאר ביי דעם פארהער דורך זייערע קלאג-לידער, מיט וועלכע זיי האבען עס אזוי ווייך געמאכט די הערצער פון די רעפערעס, און מיר וועלען גארניט זיין ערשטוינט, ווען ביי דעם געסטען פארהער וועלען זיי ארויס- קומען מיט דעם זעלבען איכה-ניגון, אום צו באשען אין גאנצען א סוף צו זייער שייכות מיט דער יוניאן. עס איז פאר אונז קלאר, אז דאס איז אייגענטליך דער ציל פון די קלאזק-מאנופעסטשור- רערס אין קליוולאנד. זיי מיינען זיך ניט צו באנוגענען מיט דאס, וואס זיי האבען איצט ארויסגעריסען פון די אר- בייטער, וואס זיי ווילען באמת אין „אפגען שאפ“. דער געשריי צו קענען האבען ארבייטער וויפיל זיי ווילען אין דער ביז, און ניט זיין פארפליכטעט זי צו געבען ארבייט נאך דעם, ווען דער ברען איז שראף, ווייזט קלאר, צו וואס די קליוולאנדער באסעס צילעווען זיך. וועגען דעם דארף די יוניאן זיין גאנץ קלאר ביי זיך. און, אויב איצט איז מעגליך געווען פאר דער יוניאן נאכ- צוגעבען און אויסמיידען א קאמף, איז עס אבער פאר אונז גאר קיין צווייפל, זיט, אז פריהער אדער שפעטער וועט עס פונען קומען צו א קאמף, א קאמף פאר דער יוניאן. עס וועט זיך האנדלען ווע- גען דעם, צו די קלאזק-מאכער אין קליוו- לאנד וואלען האבען א רעכט צו זיין יוניאן-לייט און ווערען באשעפטיגט אלס אזעלכע, אדער זיי וואלען ניט טאן עס זיין קיין יוניאן-לייט, און דער מאנר- פעקטשורער וואל קענען זיי באשעפטיגען לויט זייער קאנדיציען, וואס ער וועט זיין אזוי גענדיג זי צו באווייליגען.

און אט פאר דער צייט דארפען די קלאזק-מאכער אין קליוולאנד זיין גוט פארבארייטעט. איצט ערשט דארפען זיי זאגן צו מאכען די יוניאן, וואס שטארקער, וואס אמת-פרייהער. ווער ווייט, אויב שוין ניט און דער באשריי- גער צוקונפט וועט פאר דער קלאזק מאכער יוניאן ניט אויסקומען זיך צו מעסטען אין כח מיט די מאנופעסטשור- רערס, וועלכע האסען די יוניאן פון דער סאמע טיפערניש פון זייער הערצען. פארנעמט ניט, אז די צייט איז בשלד אוועק, ווען די באסעס האבען זיך גע- וואלט ארויסשטעלען, אלס גאנצע ליבע- ראלען, און באגאנענען די יוניאן מיט א פריינדליכען שייכעל אויף די ליפען. זיי טוט עס מסתמא באנג, וואס זיי הא- בען געהאט אזא שוואכקייט און זיינען געווארען אזעלכע גאנצענע מחותנים מיט דער יוניאן. זיי פיהלען עס אויף זיך אלס א גרויסע לאסט. זיינען זיי דאך זעהר אפגעהערציג, און ערקלעהרען בפרהסיא, ווי שטארק עס פרעסט זיי דער פארדרוס, אז זיי מוזען העלפען דער יוניאן צו קלייבען פאר איהר נעלד, אלס א סטרייק-פאגער, דורך וועלכען די יוניאן וואל זייערע באקעממען. איז איצט שעהמען זיי זיך נאך אין גאנצען צו ענטפלעקען זיך אלס שונאים און ביטערע גענער פון דער יוניאן. אבער מען מען עס ערווארטען. איז אט פאר דער צייט דארף די יוניאן זיין גוט פאר- בארייט. און אזוי ווי זי קען קיינמאל ניט וויסען, ווען זי וועט מוזען קעמפען פאר איהר לעבען, דארף זי טאקע זיין שטענדיג, יעדע מינוט בארייט, יא, דער איימיגער פסק מיט דעם גאנצען אויפטריט פון די מאנופעסטשורערס אין קליוולאנד דארף זיין א שארקע וואר- גונג פאר אלע אונזערע יוניאן-מער- בערס אין קליוולאנד. און איצט, ווען גינגע ווי ווען-עס-איז, קען די יוניאן זיך פארגינגען דעם לוקסוס פון פאר- שידענע קרינערייען, איבער קלייניגקיי- טען, איבער זאכען, וואס זיינען גאנץ פרעמד און האבען קיין שייכות ניט מיט דער יוניאן. איצט מוז זי זיין פארגנומען מיט דעם איינציגען געראטק אפצושלאגען די זיכער-קומענע שטאקע פון דער ווייט פון די קלאזק-מאנופעס- טשורערס.

לאקאל 9 בלייבט לאיאל. אויף צו להכעיס די אויסמיידיגע אינטריגאנצען, וועלכע האבען אנגעווענ- דעט אלע זייערע הינטישע שטיק אפ- צורייסען לאקאל 9. דעם לאקאל פון די פויגלעך, פון דער אינטערנעשאנאל, איז לאקאל 9 דאך געבליבען א לאיאלער לאקאל פון דער אינטערנעשאנאל, ווי ער איז עס אימער געווען. די, וועלכע זיינען געווען ביז איצט ביין רודער, און

GERECHTIGKEIT

A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office: 3 West 16th St., New York, N. Y.
MORRIS SIGMAN, President
A. BAROFF, Sec'y-Treas.
S. YANOFKY, Editor.
ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.
Subscription price paid in advance: \$1.00 per year.

Vol. V. No. 47. New York, Friday, November 23, 1928
Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y.
under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of
October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

פון רעדאקטאר'ס נאטיץ-ביכער

די אינטערעסאנטע פארשטייערע איבערן די קלאוקא-איינא-דוסטריע.

נאך א רייע קאנפערענצען, ווען וועלכע עס איז באריכטעט געווארען אין אונזערע אויסגאבען, — צווישן די פארשטייערע פון אונזער אינטערעסאנטע פארשטייערע פון די פארשטייערע פון די דזשאבערס, מאנאפעקטורערס און קאנאטראקטארס, איז איינציגטימיג באשלאסען געווארען, אז קורס כל איז נויטיג פאסט און קלאוקא-איינא-דוסטריע, וואס טען אין דער קלאוקא-איינא-דוסטריע, וואס ריט דאס קען דאך קיינער נישט לייקענען, אז די לאגע אין דער קלאוקא-איינא-דוסטריע איז זיכער נישט קיין געהויבענע, עס ווארפט זיך, למשל, אין די אויגען, ווי פילע, פילע ארבייטער לידען כמעט פון א בראנישער ארבייטסלאזיקייט. אויך די ארבייטסגעבער אליין זיינען נישט גוט-אפ. אבער ווארום דאס איז אויך, און וואס קען מען טאן נעגען דעם, ווען נען דעם זיינען דא פארשיידענע מיי-נונגען. די יוניאן האט איהר נאנט בא-שטימטע מיינונג וועגען דעם, ווייל זי דענקט, אז זי ווירט גרינדליך די סבות, וואס האבען געפירט צו דעם. דער מאנאפעקטורער אבער און דער דזשא-בער האבען אויך זייערע מיינונגען ווע-גען דעם, ווי, למשל, דעקען, אפשר, אז שולדיג איז אין דעם די יוניאן מיט אלע איהרע שטרענגע איינפירונגען. די קאנאטראקטארס, פון זייער זייט, האבען זייערע מענטן.

פארשטעהט זיך, אז יעדער צד זעהט די לאגע פון זיין שטאנדפונקט. ער זעהט זי אויך ווי זיינע אינטערעסן דיר-טירען איהם. דאס מיינט נישט, אז ער זעהט אלעס אין א פאלשען ליכט, נאר, עס קען זעהר זיין, אז עס איז דא א גע-באהויפטע. אבער עס איז שווער צו גלויבען, אז ער זאל קענען זעהן די זאך פון פארשיידענע אנדערע זייטען. אדער ער וויל נישט וויסען פון זיי, אדער ער טאקע נויטיג א גרינדליכע אונטערזוך זונג פון א קאמיטע פון ווייטיגע און זעהר פעהיגע מענשען, וועלכע זאלען מאכען יעדע אנשטרענגונג צו געפינען א לע פאקטען, אום צו קומען צו א געוויסען שלום.

מיר זיינען זיכער, אז אונזער מעג-בערשיפ וועט זיך דערמאנען, דאס שוין מיט א צייט פריהער איז אזא אונטער-זוכונג געפאלאנט געווארען. פון דער אונ-טערזוכונג איז אבער גארנישט געווארען, ווייל מר. בעסטע, דער הויפט-אונטער-זוכער, וואס האט פארטראקטירט דעם צד פון די מאנאפעקטורערס, האט זיך דוקא איינגעשפארט צו געפינען עטוואס אין דעם אפמאך צווישען דער יוניאן און דעם מאנאפעקטורער בלונד צו דער אונטערזוכונג, וואס איז דאס גארנישט געווען. דער סוף איז געווען, דאס פון דעם גאנצען אונטערזוכונגס-פלאן איז גארנישט געווארען. נישט, ווייל די איי-צורעדען פון דער אונטערזוכונג, דער פאקט איז, דאס מר. גארמאן העפנוד, וואס איז באשטימט געווארען, אלס דער אונטערזוכונג, האט פול און גאנץ איי-געשטימט דאן מיט דער שטעלונג פון דער אינטערעסאנטער, און איז געווען דורכאויס געגען דער שטעלונג פון מר. בעסטע, וואס יעמאלט די געפאלאנטע דאן אונטערזוכונג שטאמטע פונדען, וואל-טען מיר, אפשר, פארשפארט די איי-ציג סיגע אונטערזוכונג, ווייל די לאגע אין דער קלאוקא-איינא-דוסטריע איצט איז נישט פיל אנדערש, ווי זי איז געווען צו יע-נער צייט. נאך, ווי ערזאנט, יענע אונ-טערזוכונג האט געמוזט בלייבען נישט אויסגעפירט, און איצט איז באשלאסען געווארען דאך צו מאכען א גרינדליכע אונטערזוכונג, וועלכע זאל עהרליך און אונפארמיאיש ארויסברענגען די פאק-טען.

און דאס איז, לויט אונזער מיינונג, דאס סאמע וויכטיגסטע. וועלען מיר האבען פאר זיך אלע פאקטען, ווע-לען מיר שוין זיכער געפינען די מיטלען

פאר די פארשיידענע איבערן די קלאוקא-איינא-דוסטריע. אמת, די אונטער-זוכונגס-קאמיטע באטראכט אויך אלס איהר אויפגאבע צו קומען צו די פאר-אינטערעסירטע צדדים מיט פארשיידע-נע רעקאמענדאציעס, יע, זי באטראכט עס זאגאר פאר איהר הויפט-אויפגאבע. אבער דערמיט זיינען מיר נישט אין גאנץ צען איינפארשטאנען. געוויס וועלען זיי אויסגעהערט ווערען מיט דעם טיפסטען רעספעקט, וואס קומט די אונטערזוכער, אבער דאס איז נישט ווער הויפט-אויפ-גאבע. זיי, אלס אונטערזוכער, ווע-לען האבען ערפילט, לויט אונזער מיי-נונג, זייער אויפגאבע פול און גאנץ, ווען אלס רעזולטאט פון זייערע אונטערזוכונ-גען וועלען זיי פאר אונז ברענגען א פאליטישע-דירעקטאריע בילד פון דער לאגע אין דער קלאוקא-איינא-דוסטריע.

די אונטערזוכונגס-קאמיטע האט זיך גענומען 4 מאנאטען צייט פאר די אויס-פירונג פון איהר ארבייט. מיר ווילען האפען, אז אין דעם משך פון די פיר מאנאטען וועט זי קענען גרינדליך אויס-געפינען אלעס, וואס איז נוגע צו דער קלאוקא-איינא-דוסטריע. לויט איהר פראג-ראם, וואס זי האט זיך געשטעלט, דארף די אונטערזוכונג ברענגען די געוויסע-טע רעזולטאטן. מיר וועלען דאן וויסען, וויפיל עס זיינען דא אין ניו יארק קאנ-טראקטארס, דזשאבערס און מאנאפעק-טורערס, וויפיל מאשינען און ארביי-טער ווערען באשעפטיגט, וויפיל קלאוקס, און וואס פאר א סארטען קלאוקס עס ווערען געשאפען, און ווי גרויס עס איז דער קאפיטאל, וועלכער איז אינוועס-טעט אין דער אינדוסטריע. מיר וועלען וויסען גאנץ גענוי, וויפיל עס זיינען דא די זאגענאנטע לעגייטימע קאנטראקטארס, די וועלכע וואס שטעהן אין קאנ-טראקטאליכע פארהעלטניסע מיט דער יוניאן, און וויפיל זיינען דא די נישט-יוניאן-פערער, וועלכע זאלען עס דורך זייער ארבייטס-בלייגקייט, דורך די נישט-יוניאן קאנדישאנעס, וואס הערשען דאס, קאנקורירען מיט די יוניאן-פערער. מיר וועלען זיך דערוויסען אויף קלאר וועגען די פארהעלטניסע צווישען דעם דזשא-בער און קאנטראקטאר. אפשר איז דער דזשאבער גארנישט אזוי שולדיג, ווי די קאנטראקטארס באהויפטען. און אפשר איז ער דער איינציגער שולדיגער. די אונטערזוכונגס-קאמיטע וועט אונטערזוך-כען די פאקטען, ווי זי וועט זיי געפינען ביי א לע צדדים, און זיי קענען פאר-גלייכען, און אזוי ארום וועט זי קענען ארויסברענגען אלע נויטיגע פאקטען.

נאטירליך, עס איז נישט אויסגעשלא-סען, ווי די קאמיטע נישט עס צו גלייך פון אפגאנג, אז זי אליין זאל נישט קענען קומען צו א באשטימטען שלום. מעג-ליך, אז די קאמיטע זאל זיך צוטיילען אין איהרע מיינונגען וועגען די ארויס-געבראכטע פאקטען; אבער, ווינשטענס ווערט ווי עס וואלט געווען, אז די ארויס-געבראכטע פאקטען זאלען זיין אזוי קלאר, אז עס זאלען גאר נישט קענען זיין קיין צוויי מיינונגען, דאך אפילו, ווען די מיינונגס-צוטיילונג זאל יא פארקער-טען, מיינט עס אבער בשום אופן נישט, אז די אונטערזוכונג וועט נישט ברענגען קיין נוצען. מיר האפען דארום, דאס איז מיר מאנאטען שפעטער וועט די אונטערזוכונגס-קאמיטע זיין פאלשטע-נדיג פארמיט מיט איהר ארבייט, אויף דעם רעזולטאט פון וועלכער יעדער צד ווארט געוויס מיט אונטערזוכען. מיר ווינשען דער אונטערזוכונגס-קאמיטע דעם בעסטען ערפאלג אין איהר זעהר וויכטיגער ארבייט.

מיר האפען, אז די אונטערזוכונג וועט מיט דער פולסטער קלארהייט בא-שטעטיגען יעדע באהויפטונג פון דער זייט פון דער יוניאן, און דאס די רעקא-מין דער זעלבער ליניע, ווי די פארדע-רונגען וואס דער דזשענעראל עקזעק-טיוו באארד האט אויסגעארבייט אויף זיין לעצטען מיטינג. ווייל — ערלויבט עס אונז צו זאגען — מיר מיינען, אז דער ג. ע. ב. דורך אלע זיינע פארשטע-הער אין די פארשיידענע צווייגען פון

דער קלאוקא-איינא-דוסטריע, איז זעהר גוט באקאנט מיט דער לאגע, און די פארדע-רונגען זיינען דער רעזולטאט פון דער גאנצער גרינדליכער באקאנטשאפט מיט אלע, וואס קומט פאר אין דער קלאוקא-איינא-דוסטריע. דער דזשענעראל עקזעק-טיוו באארד איז איבערצייגט, דאס גאר דורך די פארזיידעליכונג פון די 10 אויס-געשטעלטע פארדערונגען וועט מעגליך זיין ארויסצופירען די קלאוקא-איינא-דוס-טריע פון דעם תוהו-והוה-צושטאנד, אין וועלכען זי געפינט זיך, און וועלכער האט זיין זעהר שטארקע ווירקונג נישט בלויז אויף די ארבייטער, נישט בלויז אויף דעם קאנטראקטאר און מאנאפעקטורער, נאר אויף דער אינדוסטריע, אלס גאנצע. פון דעסטוועגען זאלען די פאקטען ארויסווייזען, אז דער ג. ע. ב. האט, אפשר, אין א געוויסען פונקט געמאכט א מעטא, זיינען מיר זיכער, אז ער איז פעהיג און שטארק ענגען דאס צוצוגע-בען, און וועט זיכער ענדערען זיין שטע-לונג אין דעם אדער יענעם פונקט. און ווען מיר וואלטען געקענט אזוי זיכער זיין אין דעם פרט אויף וועגען די דזשא-בערס, די מאנאפעקטורערס, קורץ דעם ארבייטסגעבער, גלויבען מיר, אז די אונטערזוכונג קען ווירקליך זיין א ברכה פאר אונזער אינדוסטריע. דאן קען די גאנצע ענדערונג, וואס וועט מוזען פאר-קומען, אום צו פארזיכערען דעם ארביי-טער מיט א בכבוד'ען לעבען, און אוועק-שטעלען די קלאוקא-איינא-דוסטריע אויף א פעסטען באדען, אויסגעפיהרט ווערען אויף דעם שטילסטען, פרידליכסטען אופן, ארום דעם קאנפערענציעס, און די מינדעסטע נויטווענדיקייט אנצונעה-מען אירענער וועלכע אנדערע מיטלען. אונז שיינט, אז דאס אייגענטליך בא-צוועקט דאך די אונטערזוכונג. עס איז זיכער דער ווילען פון אלע צדדים אויס-צומיידען אלעס, וואס קען פיהרען צו א שטארקען קריג, וואס האט ארויסגע-רופען די דאזיגע אונטערזוכונגס-קאנפער-ענצ. זיכער איז דאס דער ווילען פון אונזער גאנצער אינטערעסאנטער יוניאן. און אויב דאס איז אויך דער פאל מיט אונזערע בעלי בתים, קען עס גאר א-דערש נישט זיין, אז אלע אונזערע סכסוכים זאלען אויסגעליכען ווערען אויף דעם שטילסטען און פרידליכסטען שטייגער, א דאנק דער אונטערזוכונג, וועלכע האט זיך שוין אנגעפאנגען זייט לעצטע וואך.

עטוואס דאך אפגעדונגען.

דער באארד און רעפערס, פאר ווע-מען עס איז פארגעקומען דער סכסוך צווישען דער קלאוקא-איינא-דוסטריע און דער מאנאפעקטורערס אסס'ן אין קליוו-לאנד, האט ארויסגעגעבען א פסק, וועל-כער איז זיכער נישט אין גאנצען צו גא-טען פון דער יוניאן, אבער נאך ווע-ניגער צו גונסטען פון די מאנאפעקטור-ערס. דער פסק, ווי עס ווייזט אויס, איז א סארט קאמפראמיס צווישען דער פארדערונג פון די מאנאפעקטורערס כמעט אלעס צוריקצוגעהן, וואס די קליווענדרער קלאוקא-איינא-דוסטריע וואונען ביז איצט, און דעם פעסטען שטאנד פון דער יוניאן נישט גאר נישט אפצוגעבען עטוואס פון דעם, וואס זי האט געוואונען פאר די ארבייטער, נאר זי האט א רעכט צו מאכען ווייטערע פארדערונגען.

וואס די קליווענדרער קלאוקא-איינא-דוסטריע האבען פארלאנגט, דורך זייער פארשטעהער מר. באטלער, איז געווען נישט מעהר און נישט וועניגער, אז דער גאנצער נאראטיווע-איינפיר, לויט וועלכען די ארבייטער מוזען קרי-גען 41 וואכען ארבייט מיט א באלוי-נונג פון צוויי-דריטעל פון זייערע וויי-דזשען, אין פאל זיי ארבייטען נישט, זאל גענצליך אפגעשאפט ווערען; אויך אז זיי זאלען נישט דארפן מעהר צא-הלען די ארבייטער פאר געזעצליכע יום טובים; אויך, אז די מאנאפעקטורערס זאלען קענען ארויפגעהבן ארבייטער צו יעדער צייט, ווען זיי דארפען זיי, און זיי אוועקשיקען אזוי שנעל, ווי זיי דאר-פען זיי נישט מעהר. אין אנדערע ווע-רס, די קלאוקא-איינא-דוסטריע פון קליוולאנד האבען זיך שטארק פאר-בענקט נאך זייער אלטער מאכט פון "הייער און פייער". און אזוי ווי דאס איז אייגענטליך דאס סאמע הארץ פון דעם אנטימענט צווישען דער יוניאן און דער מאנאפעקטורערס אסס'ן, איז עס קלאר, אז וואס די מאנאפעקטורערס האבען אייגענטליך פארלאנגט איז אפ-צוברעכען דעם גאנצען אנטימענט מיט דער יוניאן.

די יוניאן, פון איהר זייט, ווירט-פערזענלעך פערשטיין, איז באשטאנען פאסט אויף דער אויפאלטונג פון אלע געוואונענע קאנדישאנעס. ווייט-פערזענלעך פער-שטיין האט אפגעליקענט די טענה פון דעם פארשטעהער פון די מאנאפעקטור-ערס, אז די קליווענדרער מאנאפעקטור-ערס

דערס זיינען אזוי שלעכט אפ, ווי ער האט עס געשילדערט. אמת, די צייטען זיינען נישט קיין גלענצענדע, אבער וואס איז די יוניאן-שולדיג? וואס איז דער ארבייטער שולדיג? ער האט נישט צו-פיל, אז מען זאל קענען פון איהם עפעס אפרייסען. און אלס רעזולטאט האט דער באארד און רעפערס גע'פסק'עט, אז אונטער דעם, וואס דער קלאוקא-איינא-דוסטריע איז געווען נאראטיווע מיט 41 וואכען ארבייט דורכ'ן יאָהר, זאל די נאראטיווע זיין בלויז פאר 40 וואכען; אונטער דעם, וואס דער ארבייטער האט פאר דער צייט, וואס ער איז גע-ווען ארבייטסלאז, געקראנען צוויי-דרי-טעל פון זיינע ווירדזשען, זאל ער איצט קריגען בלויז א העלפט.

צו דעם פסק האבען די יוניאן און די מאנאפעקטורערס צוגעשטימט.

מיר מוזען אננעהמען, אז די יוניאן האט צוגעשטימט צו דעם פסק, נישט ווייל זי האט אנערקענט זיין געזעכט-קייט, נאר ווייל זי האט מסתמא איי-נאמען, אז אידער, צו ריזיקירען א קאמף אין דער איצטיגער צייט, איז גלייכער נאכצוגעבען דאס ביסעלע, וואס די באסעס איז געלונגען אפצורייסען פון די ארבייטער. געוויס זיינען מיר זי-כער, אז די קלאוקא-איינא-דוסטריע איז אונטער דעם נאנט צופירען מיט דעם פסק פון דעם באארד און רעפערס. ווער וויל עס אפגעבען דאס מינדסטע פון דאס, וואס איז ערקעמפט געווארען מיט אזוי פיל מיה? אבער, וואהרשיינליך, טרייסטען זיך די קלאוקא-איינא-דוסטריע קליוולאנד דערמיט, וואס אויך די בא-סעס האט זיך נישט איינגעגעבען צו נע-ווינען אלעס, וואס זיי האבען זיך פאר-גענומען. אלעס, וואס איז זיי געלונגען, איז אפצורייסען כאטש עפעס פון דעם ארבייטערס פארדינסטען.

אבער, אויב די בעלי בתים מיינען, אז זיי האבען דורך דעם פסק וויכ-טיגע געוואונען, מאכען זיי א טעות. עס איז זיי געלונגען צו פועל'ן דורך די רעפערס אפצורייסען עפעס ביי זייערע ארבייטער אויף דעם גרונד, דאס די ציי-טען איצט זיינען גאנץ שלעכטע. דאס האט די יוניאן, נאטירליך, נישט געקענט און נישט געוואלט אויך לייקענען. אמת, די לאגע אין קליוולאנד איז נישט ערנער, ווי אין אנדערע קלאוקס-צענטערס, אבער דאס איז א גאנץ קאמפער טרייט פאר די קליוולאנדער מאנאפעקטורערס, און דערפאר האט דער באארד און רעפער-ס נעמוזט זיי צואווארפען א ביינדרעל. אבער אט דער-ארגומענט פון שלעכטע צייטען האט אויך א צווייטע זייט. נישט אייביג וועלען דאך אנהאלען די שלעכ-טע צייטען. עס מוז דאך געוויס בעסער ווערען, און דאן וועלען די ארבייטער האבען דאס פולסטע רעכט צו פארלאנ-גען, אז אויך זיי זאלען געניסען פון די בעסערע צייטען. דער באארד און רע-פערס וועט זיי נישט קענען אפזאגען אין זייער גערעכטען פארלאנג! אויב די מאנאפעקטורערס האבען געקענט אראפ-נעהמען פון דעם ארבייטערס פארדינסט טען דאן, ווען די צייטען זיינען נישט אזוי גינסטיג פאר זיי, סו ווארום זאלען די ארבייטער נישט קריגען בעסערע בא-דינגונגען דאן, ווען די צייטען בעסערען זיך?

דאס האבען וואהרשיינליך געהאט אין זינען די ארבייטער, געבענדיג זייער צושטימונג צו דעם פסק. און ווער קען מיט רעכט באהויפטען, אז זיי האבען געהאנדעלט נישט ריכטיג? פאראן ציי-טען און אומשטענדען, ווען עקשנות איז זעהר נישט קלוג; ווען עס איז גלייכער עפעס נאכצוגעבען, אום צו זיין זיכער שפעטער מיט דאס א גרעסערע געווינס, ווי זיך אויפצושפילען, אלס חלילה, און זיך אריינצוארפען אין א סאסא, וועמענס רעזולטאטען זיינען אונטער די אומ-שטענדען זעהר נישט קיין זיכער. נאך טירליך, וואלטען די מאנאפעקטורערס אויסגעפיהרט ביי דעם באארד און רע-פערס אין גאנצען אפצושאפען די גאר-ראטע פאר ארבייט, און צוזאמען דער-מיט דעם פאנדר, וואס זיי מוזען איי-נלענען, אין פאל זיי האבען נישט קיין ארבייט — דאן וואלטען די קליווענ-דרער קלאוקא-איינא-דוסטריע געמוזט ערקלעהרען די מאנאפעקטורערס דעם שטארקסטען קאמף. אבער צו ערקלעהרען א דזשע-נעראל סטרייק פאר אראפגעהמען פון די 41 וואכען איין וואך, פאר פארקלענע-רען דעם נאראטיווע-פאנדר אויף א קליינעם פראצענט, וויכטיג ווי דאס איז פאר די ארבייטער, איז עס א גרויסע פראגע, אויב עס האט זיך געלוינט. אבער ענגען איז פאר אונז דער פאקט, וואס די יוניאן האט צוגעשטימט. דאס איז דער בעס-טער באווייז, אז די גאנצע יוניאן האט איינגעזעהן, אז אונטער די אומשטענ-דען איז עס דער בעסטער אויסוועג.

פון דעסטוועגען מוז די דאזיגע פאר-סירונג זיין א נויטיגע ווארונג. פאר די קליווענדרער קלאוקא-איינא-דוסטריע

די וועלט-פאליטיק אין איהר ערנסטען אדער אמת'ן אויסזעהן

פון א. ווערדן.

די געשעהענישען פון די לעצטע פאר
וואכן האבען ארויסגעשטעלט די וועלט-
פאליטיק אין איהר ערנסטען, אדער, ריב-
טינגער, און איהר אמת'ן אויסזעהן.
די וויכטיגסטע פון די געשעהענישען
זיינען: ערשטנס, דער צוריקהער פון
דעם געוועזענעם דייטשען קרוין-פרינץ
נאך זיין פאטערלאנד, וואס האט ווייטער
געשטעלט אין "געזאמל" די ענגליש-
פראנצויזישע שטאטט, און, צווייטנס, די
פאליטישע, אונטערווארטעטע, נייע וועהלען
אין ענגלאנד. און די ביידע געשעהענישען
שען קענען יא, אדער קענען נישט האבען
וועלכע נישט אין שייכות צווישן זיך. ביי
דעם אבער זיינען זעהר א נאטור, האט אן
אבערזיגער באוויזן, אז די אלע געזעהענע
פראגען ווענען "דעמאקראטיע", פאר
אנטווארטליכע רעגירונג" און אנדערע,
מיט וועלכע די ליבעראלען, און אפילו די
סאציאליסטען, האבען זיך אזוי ליב צו
שפילען, האבען באמת אום קנאפע שייכות
מיט די אמת'ע לעבענס-פאקטען.

פאטענט מיר אן מיט דעם צוריקהער
פון דעם עקס קרוין-פרינץ, דער פאסט
אן און פאר זיך, איבערקומענדיג רערווייל
זיינע פארוויקלונגען, איז איינע פון די
ביטערסטע איראניעס פון דער געשיכטע.
דער קרוין-פרינץ האט זיך נישט אריין
גע'גאנגען, און הילף, אין דייטשלאנד, ער
איז געקומען מיט דער פולער ערלויבניש
פון דער דייטשער רעגירונג, וועלכע האט
איהם ארויסגעשיקט א פאסטארט מיט א
וויזע און, ווי עס זעהט אויס, האט זי
פריער גע'פועלט ביי וואלאנדער און זי
איהם ארויסלאזען, און אהערשיינליך איז
ביי ענגלאנד, אז זי וואלט נישט שטערען.
עס הייסט אלום, אז די דייטשע דע-
מאקראטישע רעפובליק האט זיך שפעציעל
באמיה צוריקצוברענגען און איהרע גרע-
נעצן איינעם פון איהר ערנסטע
שטאטט, איינעם וואס איז מער פון א
דערע פארשטאנדליך פאר דער וועלט-
מלחמה, פאר דייטשלאנד'ס מלחמה, און
פאר איהר איצטיגען גרויסען אומגליק.
און געבראכט געווארען איז דער עקס
קרוין-פרינץ אין א צייט, ווען די פאר-
צוויילונג פון דעם דייטשען פאלק האט
רעגרייכט די העכסטע מדרגה, ווען זיין
ענפוישונוג איז דעמאקראטיע און רעפוב-
ליקאניזם איז אס שטארקסטען און ווען
ער וואלט זיך העכסט אהערשיינליך צו
ריקגעקומען צו א מאנארכיסטישער רע-
גירונגס-פארם, ווען ער וואלט נאך געהאט
די געלעגענהייט, עס הייסט אלום, אז די
מענשען, וואס שטעהען אויף דער שפיץ
פון דער רעפובליק און וועלכע האבען גע-
שווארען טרייהייט דער רעפובליק, האבען
זי און דעם קריטישען מאמענט פאר-
רעכטען.

וואלט מען געקענט זאגען — מילא,
שטערעמאט, דער קאנצלער, און זיין פאר-
טיי פון די אינדרוסטראליסטען זיינען אין
הארצען קיינמאל נישט געווען קיין רעפוב-
ליקאנער, זיינען אלעמאל געווען מאנא-
כיסטען און עס איז דעריבער קיין וואונ-
דער.

יער נישט וואס זיי האבען אויסגענוצט דעם
עקס-הויפט צוריק צו עטאבלירען די מא-
נארכיע, אדער וועגן גענוצטען מאכען א
מאדערן דאס צו טאן.
אבער פאר דעם צוריקהער פון דעם
קרוין-פרינץ איז פארשטאנדליך נישט
וואס די פאליטישע-פארטיי, שטערעמאט'ס
פארטיי, נאך אויך די סאציאליסטען, עס
איז א פאקט, אז דער באשלוס ווענען
אריינלאזען דעם קרוין-פרינץ אין לאנד
איז אנגענומען געווארען דאן ווען די פאר-
צוויילונגען זיינען נאך געווען פארטרא-
טען אין דעם קאנצלעריאט-קאבינעט און
אלע דריי סאציאליסטישע מיניסטארען
האבען זיך אויך דעם באשלוס אונטערגע-
שריבען. עס איז איבעריג צו זאגען, אז
דער באשלוס איז אויך גוטגעהייסען גע-
ווארען פון דעם סאציאליסטישען פרעזי-
דענט פון דייטשלאנד, עבערט.

נאך די פאליטישע קענען זיך פאר-
ענטפערען, אז זיי האבען איינגעשטוי-
מט די דעם צוריקהער פון דעם קרוין-פרינץ
כדי אפצושטעלען די מאנארכיסטישע בא-
וועגונג אין דייטשלאנד, וואס איז קאנצע-
טריט אויף די געוועזענע בייזערשע הער-
שער, די וויטענבאכס, עס וואלט הייסט
אז זיי האבען אויסגעטון אראפגעבראכט
א האלענצאלער אלס קאנסעקוענט גענען
פרינץ רופערט פון בייזער און אויף אום
אופן טיילען דעם מאנארכיסטישען סענ-
טימענט אין לאנד, אבער אויב אפילו
דאס וואלט זיין אמת, באווייזט עס נאך,
וואס פאר א שלעכטע פאליטיקער די דריי
שטע סאציאליסטען זיינען, אנדערמערדיג
אז דעם מאטיוו פאר בארעם געלד, און
אויב די מאנארכיסטען וועט באמת גע-
לייגען איינצופיהרען צוריק א מאנארכיע,
זענען זיי דאס אין א נאנץ היבשען מאס
זאכען צו פארדאנקען די סאציאליסטען.
וואס אנבאלאנגט ווידער דער נייער
געפיהר פאר דער שטאטט קען באמערקט
ווערען, אז די געפיהר איז שוין א נאנץ
אלט.

אין גרויסע גענומען איז קיינמאל נישט
געווען קיין איינזיגיקע צווישען די אימ-
פעריאליסטישע לענדער, וואס זיינען גע-
צו אפציעל פארמיינעט גענען דייטש-
לאנד אין דער צייט פון דער מלחמה,
שפילט אין די מלחמה-צייטען האט יעדע
איינע פון זיי פארפאלגט איהרע אייגענע
צוועקען און עס איז געווען זעהר וועניג
זאמפערזאמל צווישען זיי אפילו אין דעם
אנבליק פון דעם מעכטיגען שונא, בלויז
אין די לעצטע עטליכע חרשים, ווען די
ייטשען האבען ווירקליך געהאט א שטאט
צו געווינען די מלחמה, איז געמאכט גע-
ווארען א פאררוך אויף פארמיינענע.
אזוי שנעל אבער ווי דער וועלט-פאלי-
טישער איז געשלאסען געווארען איז יע-
דע מאסע שוועקטען שבת פאר זיך.
א ביטערער קאמף פאר וועלט-הערשעפט
זעהט אן די נאנצע צייט. ענגלאנד און

פראנקרייך זיינען שוין נישט איינמאל גע-
זומען אין בלוטיגע קאנפליקט אויף א
גראדע-פערלער. עס וועט זיין גענוג
צו דערמאנען בלויז די טערמיש-גריכישע
מלחמה, וואס וואלט זיך נישט געקענט ענ-
דיגען אזוי שרייענדיג פאר גריכענלאנד און
אנגלאנד, ווען פראנקרייך וואלט נישט גע-
ווען באוואוסענט קעמאל פאשע גענען די
גריכען.

די אנטאנט צווישען ענגלאנד און
פראנקרייך איז אנגעהאלפן געווארען אין
דעם פאל נישט מער ווי אויפ'ן שפיר
און אן אפגעזען ברך אין דער אנטאנט
קען וועגן וואס ענדערען די לאגע, סיי
רען ענגלאנד וואלט זיין איצט בכח אפען
צו פארמעסטען זיך מיט פראנקרייך
אויפ'ן שלאכטפער, וואס זי איז דאס נישט
ביי היינטיגען טאג.
עס איז דעריבער פאראן זעהר וועניג
גרויס צו גלויבען, אז פראנקרייך וואלט
אויפגעבען זיין טרייס צו אנעקסירען די
היינצו-פראנצויזען און דעם רוהר אלס
פרייז פאר דער פאפירענער איינזיגיקייט
מיט ענגלאנד, ער ווייס נאנץ גוט, צי
יא אנטאנט אדער נישט, וועט ענגלאנד ביי
דער ערשטער געלעגענהייט דערלאנגען
איהם מיט א מעסער אין רוקען און עס
לויפט זיך איהם נישט צו מאכען קיינע בא-
רייטערע קאנצעסיעס, דאס אפברעכען
פון דער אנטאנט קען אפשר אויפרייזען
די עפענטליכע מיינונג פון דער וועלט גע-
נען פראנקרייך, אבער פראנקרייך, ווי עס
זעהט אויס, איז וויליג צו געבן שטענ-
דיג מיט דער עפענטליכער מיינונג. ער
ווייס ווי צו "פסקען" די עפענטליכע ער-
נונג, אט האט ער לעצטענס אריינגע-
טראגען א פארשלאג צום פארשטאנען ער
וואלט איהם באווייליגען א העלבען מיליאן
דאלאר מיט'ן צוועק צו פארשפרייטען
גינסטיגע נייעס פאר פראנקרייך דורך דער
וועלט-פרעסע, מען קען זיך דעריבער
משער זיין, אז פראנקרייך וואלט שוין גע-
האט א ביסעל ערפארדונג אין דעם ענין
פון "דאקטארען" די עפענטליכע מיינונג,
די פלוצלונגע ענגלישע וועהלען, ווי-
דער, איז אן ענין, וואס פאר זעהר שווער
צו ערקלערען, אפילו פאר די ענגלישע
פראפעסיאנעלע פאליטיקער, עס איז א
פראגע, צי דאס איז א נאטורליכע, א
לופטערי, אדער ביידע זאכען צוזאמען.
די וועהלען, ווי צוזאגען, זיינען געקער-
מען אומגעריכטערהייט און דערצו נאך
אויף דער אייזש פון פראפעסיאנאליזם.
דערמער באלדוויין האט איבערגעזאכט
אויסגעמונען, אז א טאריף וועט זיין די
פראגמאט פאר דער גרויסער ענגלישער
שרייטסלאגזייגיקייט און האט אויך דעם
סאך באשלאסען זיך צו ווענדען צום לאנד,
איינעמאליך האט ער דאך געקענט
פארשלאגען די נייע פאליטיק דעם איי-
טיגען פארשטאנען, ווייל די טאריף פאר-
טיי האט א באדייטענדיג מאיאריטעט אין
דעם איצטיגען פארשלאגען, ער האט
זיך אבער דעמאנט, אז דער פארשטאנ-
דער פארשלאג האט אין די לעצטע

ווייניגען? איז דער תירוץ, מסתמא הא-
בען זיי עס שוין געלייענט אין זייער
"פרייהייט", ווייל מיר האבען ביז איצט
נישט געהערט אז שלום שט און ש. נייער
וואלען האבען געפיהרט ארמייען גענען
דער איינציגער ארבייטער רעפובליק.
הערט וואו דער אומגליק שטעקט:
אין דער ארבייטער רינג שול לערנט מען
די קינדער צו ליבען די אידישע שריפט
שטעלע, אז די קינדער אבער דערוויי-
סען זיך אט די "שיינע לייט", ד. ה. די
שרייטסמעלער, זיינען גענען דער רוסי-
שע סאטונע רעפובליק, ווערען זיי איי-
נאנצען צומוסעלעס.

און ווי טאקע זאגען זיי געבאך נישט
צומוסעלעס ווערען, די קינדער, אז אליין
זיינען זיי אין ווייניגע און דארפן ליב
האבען אידישע שריפטסמעלער נאך ניו
יאקען און בערלין און דערצו נאך קניען
און מתפלל זיין צו דער רעפובליק פון
מאסקווע!... נישט נאך צארסט, קליינע,
קינדערלאך, נאך א סך, א סך גרויסע,
דערוואקסענע געהען ארום צומוסעלעס פון
אזא חוש המשולש, פון אזא דריי-אייניג-
קייט...

און חרב מרמז איז געקומען צום
שלום, אז אט דער עולם באמראכט די
אידישע ליטערארישע וועלט פאר א
דינסט פון דער בורזשואויע. און ער
ריבער, "מחא מתחא את זכר עמלם —
מעקס אויס אט די אלע שונאים פון
איינער הארצען, מענען זיי שרייבען די
שענסטע לידער און דעציילונגען."
אט שוין ווערט אן אנסור, וואס
צווישען איינעם קרייזען ווערט באר-
מראכט אלס א נארישער, אומגעלונגענער
קיבער, פארטראגען אין דער ווייטער
פראווינץ און אויסגעכאפט פאר תורת
לאקשען... אין ווייניגע, דארפט איהר
וויסען, זיינען גרויסע פרעסע, און ווען

אין ווייניגען פרייט (פערזענלעך) פון ז. ווהלער.

מען דערזעהט אז אין דעם ספיט
ווערמאכט זיינען נאך דא פארפערס
וואס סוכסערייבען זיך אויף דער ניו
יאקער, "טריביון", ווייל זיי גלויבען, אז
ה א ר י ס ג ר י ל י איז נאך
איהר דעמאקראטיע איינמאל אויסגע-
כאפט א געדאנק, השלם מען זיך מיט
איהם אויף דור דורות...

היינט שטעלט אויך פאר, ווען גע-
ווענע קליינשטעמלעדיגע חסידים ווע-
רען פארוואקסען אין ווייטע עקען פון דער
אמעריקאנער אדער קאנאדער פראווינץ,
וואו זיי פערלען ארום און א נאם און
און א גלויבען — ווען אס שוועלכע מענ-
שען כאפען אויף א העלבענאכקענעם,
שלעכט-פארדייטען, "לינסקום" — איז
דאך אדאמא נישט איינצושטעהן אין זייערע
רעד אמות...

די יעניגע פון אונז וואס זיינען בא-
קאנט געווען מיט דעם חסידים, וואס
האט געהערט אין פוילען און אין אוק-
ראינע, געדענקען נאך נאנץ גוט, ווי
אזוי די חסידים פון די פארוואקסענע
קליינע שטעטלאך זיינען געווען די ער-
סטע שטאטטיקער.

בעת די חסידים פון די גרעסערע
שטעט, וואס האבען זיך געמונען נישט
ווייט פון רבי'ן, האבען זיך שוין ער-
לויבט אביסעל מער פרויהייט און
פרעליכקייט מיט דעם רבי'ן, זיינען
די קליינשטעמלעדיגע חסידים נאך גע-
ווען טויט ערנסט און גע'רודעט יעדען
איינעם וואס האט געוואלט צו טראכטען
עטוואס אנדערש ווענען רבי'ן...

פון די וואס האבען געוואוינט אין
אין שטאטט מיט'ן רבי'ן, איז דאך אס
געדעמט; זיי האבען דאך שווארען גע-
האט די פרויהייטע נישט צו גלויבען —
און נישט איינמאל האט געוואקסען אז
"גוטער-איד" האט געמוזט זיך שרייבער
קלייבען אין אנדערע שטאטט, ווייל די
לאנדסלייט זיינען האבען געמאכט פאר
איהם, צו הייסן "לענגער צו פארבליבען
אין דער וועלטער שטאטט..." די ווייטע
פראווינץ אבער איז חסיד געבליבען די
שטארקסטע פעסטונג פאר שלעליי
חסידים...

און נישט נאך ביי אונז איז דאס שוין.
אויך ביי אנדערע פלעקער איז די ליבע
פראווינץ נאטורלעך גלויבט און פאנטיש.

וואלען פארשפראכען נישט דערצופיהרען
היינ טאריף און האלטענדיג הייליג באמראכט
לאקש'ס פארשפראכען ווענדען ער זיך וויי-
דער אמת'ע צום לאנד.

אזא, יאכ שטעקט אין דעם

עס איז דאך זיכער, אז די טארי פאר
טיי געט נישט זינען אומגעקערט דעם
בעל פון ארבייטסלויזיקייט, די טארי
זיינען נאך נישט זעלבס ארבייטס-פריידיג
עס איז אויך זעהר שווער זיך משער גלוי-
בן, אז די טארי פארטיי זאל באמת גלוי-
בען צו קענען אויפגעבען די ענגלישע
רוסטריען מיט א טאריף, א טאריף, א
געשענען פאל, איז דאך א שטעקען מיט
צוויי עקען. אויב א מדינה ביים אויף
וואנט גענען אנדערע לענדער, באמעהאלע
זענען מיט דער זעלבער מבעד, און דער
רעוולוטאט איז — עס פראפאגירען בלויז
עטליכע פרויהייטע און דער גרויסער
עולם פארלירט געוועהנליך פון דעם.

עס איז גלייך פון אנטאנט קלאר געווען
אז דער צוועק פון די נייע וועהלען איז
נישט קיינע עקאנאמישער, נאך א פאליטי-
שער, דער צוועק, האט פאן געדענקט, אז
צו פארשטארקען די פאליציע פון די טא-
ריס און אפשוואכען די שרייטער פארטיי
מר. באדוויין וואלט האבען געדענקט, אז
אויף דער פאליטי פון פראפעסיאנאליזם
וועט ער אריינפיהרען זינדיג די ליבערע
לשמעט און וועט אראפזעהן די ליבערע
פארטיי פון איהר פאליציע אלס אפציעלע
אפזיציע.

אבער אויב דאס איז געווען דער צוועק
האט באדוויין זיך אפגעזעט אין חשבון
ער וועט דארפן עקסעסן איצט נישט נאך
גענען דער שרייטער פארטיי, נאך א טא-
ריף, די ליבערע, טאפאלי און לאזען
דאס פארשטאנען זיך פארמיינען א
דער רעוולוטאט פון די וועהלען, אין בעסעס
טען פאל, קען זיין א רעוועירסע מאי-
ריטעט פאר די טאריס, וואס וואלט גוים
מאכען א נייע קאנצלעריאט פון פארמיי-
נען.

אין אום פאל וועט די פאליטי פון
פראפעסיאנאליזם רוכענען און ניינען
וועהלען וועלען ווידער זיין גוים.

די אונטערשטע שורה איז, אז אפילו
אין ענגלאנד, דאס ווינעלע פון פארלען
מענטאליזם, איז די פאליטיס לעצטענס
אויך זעהר טיף געווענען.

מאכט שלום צווישען צוויי ארמיי- ביימער.

ביי ה. גורשטיין אין שאם האט
ארבייטער א צווייטען זעהר ביאוס בא-
ליידיגט. דער טשערמאן פון דעם שאם
ברודער מאריס קשהן, האט דעם שוין
דינען באשטראפט מיט פינף דאלאר
פאר'ן הייזס און נאך דעם ווי דער
טשערמאן האט געמאכט שלום צווישען
די צוויי שטרייטענער ארבייטער, האט
דער שולדיגער אליין צוגעגעבען, אז ער
איז געווען אומגעזעס, און אז ער וועט
שוועלכעס מער נישט טאן.

מ. קשהן, שאם טשערמאן

אזא חרב מרמז איז געקומען צום
שלום, אז אט דער עולם באמראכט די
אידישע ליטערארישע וועלט פאר א
דינסט פון דער בורזשואויע. און ער
ריבער, "מחא מתחא את זכר עמלם —
מעקס אויס אט די אלע שונאים פון
איינער הארצען, מענען זיי שרייבען די
שענסטע לידער און דעציילונגען."

38 קורסען אין דער ענגלישער שול
אין 11 קורסען אין דער אידעשער שול
ס'רעדט היינטיגען עדיקוישענאל סיסטעם.
זיינען אנגעפירט געווארען אין דעם
פאסלעם וועג אונזער עדיקוישענאל
דעמארשענע העם ארויסגעגעבן.
דער פאסלעם איז א ניליכער אין
סעקסן עס באקומען פריי אין ספיס 30
עדיקוישענאל דעמארשענע, 3 וועגן
16טע מארג, ניו יארק.

ראקסעלער'ס "ארבייטער פריינדשאפט"

די רעדע וואס דער יונגער ראקסעלער האט געהאלטען ביים באנקעט פון זיינע אונגעשטעלטע.

פון ה. לאנג.

מיט עטליכע טעג צוריק האט דער יונגער ראקסעלער געהאלטען א רעדע ביים באנקעט פון זיינע אונגעשטעלטע אין די אויל-מאכריקען פון ניו דזשערזי. און באריכטענדיג די נייעס, האבען די צייטונגן גענומען ווי ליבעראלע ראקסעלער איז; וואס פאר א ליבעראלע אינדוסטרי-רעלע פלאטפארמע ער האט אוועקגעלייגט פאר דער סטענדרארד אויל קאמפאניע; ער האט דאך געזאגט, אז ער שטעט, נון, נאך מעהר, ער פארטייליגט ארבייט!

מ'קען ניט זאגן — קענען דעם שטאליענעניג געריי, וואס האלט אפט רע-דעס ווענען ארבייט און ארבייטער, איז דער יונגער ראקסעלער אן אמת'ער רעד-וואלוציאנער. גערי האט דאך געזאגט, אז גאט אליין איז געגען דעם, מ'זאל פאר-קירען ארבייטס-שטונדען, און דערפאר, הייסט עס, וויל ער אויפהאלטען א 12-שטונדיגע ארבייטס טאג אין די שטאט-מאכריקען — און ראקסעלער דער פונקט פארקעהרט! גערי האט געזאגט, אז אינדוסטריע קען ניט אויסטראגן וויי-ניגער ארבייטס-צייט ווי צוועלף שטונדען א טאג און זיבען טעג אין וואך — און רא-קסעלער ווייזט אן פונקט דאס געגענ-געזעצט!

"ארבייטען זיבען טעג אין וואך און צוועלף שטונדען א טאג, דינט ניט דעם עקאנאמישען און ניט דעם סאציאלען וואוילזיין אין אן אינדוסטריע" — זאגט ראקסעלער. "עס איז ניט עקאנאמיש, ניט מענשליך, און נאך ניט קיין גוטע ביז-נעס", — זאגט ער.

און ווייטער: "אן ארבייטער איז ניט קיין מאשין; די בעסטע ארבייט טוט ער אויך, ווען ער האט גענוג צייט זיך אפצונעמען מיט זיין פרייוואטע לעבען, אין זיין היים, אין זיין פאמיליע."

אלא, נאנץ אנדערע רייד, ווי די וועלכע מען הערט פון די גרויסע געריס און סליינג גערילאך. אבער דאס איז נאך ניט אלץ. ראקס-עלער האט נאך עפעס געזאגט, וואס סליינגט זעהר שעהן:

"דאס וואס הערשט ביטערקייט, און עס טרעט צוריי א מלחמה-צושטאנד אין אינדוסטריעלע לעבען, איז נאנץ אפט מעהרע די שולד פון סאפיסטאליס צו און דער אינדוסטריע, און וואס עס דארף זיין, איז, אז סאפיסטאליס צו זאל אייני-זעהן, אז עס מוז איינשטעלען א שטענ-דיגע באציהונג צווישען די פארוואלטער און די ארבייטער פון אינדוסטריען — א באציהונג, מיט רעכטע פאר די ארביי-טער."

ראקסעלער זאגט אלץ, דאס וואס די יוניאנס זאגן און פאררעדן. אמת ליבעראל — ע יא?

ראקסעלער שטעלט אויך אויף א טעאריע: עס זיינען דא פיר צדדים אין אן אינ-דוסטריע — די "סמאקוואלערס", וואס שמעלען צו די פלינאמענט, דעם סאפיסטא-לי, "סענעזשענט", וואס שטעלט צו די פארוואלטונגס-פערזענליכע; "לייבאר", וואס ברענגט אריין די פארדוקציע-אנסט-מעליכקייט; און דער "פאבליק", וואס שמעלט צו דעם מארקעט פאר דער פרא-דוקציע. איין צד זעהן צווישען קען קיין אינדוסטריע ניט אנטרייבען. דערפאר זיינען די אינטערעסען פון אלע פיר צדדים גלייכע. דאס וואוילזיין פון איין צד הענגט אפ פון א צווייטעם צד, הענגט אפ פון די אנדערע דריי צדדים. פאלג-ליך, מוזען אלע פיר צדדים שטענדיג אר-בייטען צוזאמען, קאאפערירען איינע מיט די אנדערע. פון באקעמפן איינע די אנדערע איז נאר אפגערעדט. ערקלערט איין צד מלחמה, איין צד טרעט ארויס פון דער פריינדער שותפות, איין צד ענט-זאגט זיך צו טאן זיין פליכט — מיניט עס זעלבסטמאך פאר זיך און מאכט אויף די אנדערע דריי. די רעזולטע איז — אלע פיר צדדים אין דער אינדוסטריע מוזען זיך באטראכטען פאר רינגעלאך פון איין קייט און פארברענדיש איז דער צד, וואס שטערט די הארמאניע פון דאס גאנצע.

אלא, א וואונדער טעאריע. מיט וועלען זיך אבער ניט אריינלאזען אין א דיסקוסיע, צי די פיר צדדים קענען ניט רעדזשיירען זייערע צו צוויי — סאפי-סטאליס און ארבייט — ראקסעלער אליין האט אין זיין רעדע ענטפער געבוינט דעם טערמין — צוויי צדדים, "סאפיסטאליס און ארבייט", ווי דעם טערמין "פיר צדדים".

אלא, א וואונדער טעאריע. מיט וועלען זיך אבער ניט אריינלאזען אין א דיסקוסיע, צי די פיר צדדים קענען ניט רעדזשיירען זייערע צו צוויי — סאפי-סטאליס און ארבייט — ראקסעלער אליין האט אין זיין רעדע ענטפער געבוינט דעם טערמין — צוויי צדדים, "סאפיסטאליס און ארבייט", ווי דעם טערמין "פיר צדדים".

דאס ווייזט, אז ביי איהם אליין האט זיך אויך עס רעזוצירט צו צוויי. פאר די לע-זער פון דער "געזעכטיקייט" דארף מען אויך ניט פארנאנדערנלידערען די גאנצע טעאריע פון "שותפות", אדער, "אייביגע הארמאניע" צווישען סאפיסטאליס און אר-בייט. ראקסעלער, צופרידען פון דאס, וואס דער גורל פון לעבען האט איהם צו-געטויילט, זעהט זאכען, ווי זיי וואלטען געדארפט זיין ניט ווי זיי זיינען אין דער אמת'ען. און צו ריידען ווענען דעם, וואס עס "וואלט געדארפט זיין", האט ראקס-עלער געקענט ריידען איינמאכער. נאנץ פשוט: אונגעשטעלטע דעם ווארט, "אר-בייט" — דעם גאנצען וואוילזיין פון אן אינדוסטריע דארף באשטימען "ארבייט" און אונטער דעם, וואלט שוין געמינט אלץ. אבער ניט צו דיסקוטירען ראקסע-לער'ס טעאריע, מיינען מיר דא. רא-קסעלער איז ניט ארויסגעקומען מיט קיין נייע טעאריע, דאס איז די טעאריע פון אלע בורזשואז אידעאלאגיע. וואס עס בעט זיך — איז שטעלען ראקסעלער'ן א פראגע:

ביזט זעהר ליבעראל, ברודער רוסאן? ראקסעלער, דזשיינער, רעדט זעהר שעהן; שעהנער פונעם געריי אדא; אבער פארזאמל זיינען דינע אויל ארביי-טער ניט ארגאניזירט, פונקט אזוי ווי עס זיינען ניט ארגאניזירט געריי'ס שטאט-ארבייטער?

נו, יא, ביים באנקעט, וואו ראקסע-לער האט געהאלטען זיין רעדע זיינען אויך געווען "זיינע ארבייטער" פארטראג-ראקסעלער'ס ארבייטער זיינען יא ארא-ניזירט — אבער ארגאניזירט אין א "קא-פאניציאניזם"!

און וואס פאר א פנים ראקסעלער'ס "קאפאניציאניזם" האט, איז טאקע גע-ווען צו זעהן פונעם באנקעט גומא. דער באנקעט איז געווען דער יעהרליכער צוואר-מענקונג פון דער "ארגאניזאציע" אין ראקסעלער'ס אויל-מאכריקען אין ניו דזשערזי. און וויבאלד עס הערשט, "האר-מאניע" אין דער "ארגאניזאציע" פון רא-קסעלער'ס אויל-מאכריקען, האט עס גע-הייסען, אז דער באנקעט איז אלעמענס באנקעט. זעהר שעהן. אבער די "פרא-ס" מע בעלי מלאכות" האט מען דאך צום באנקעט ניט גערופען! די אמת'ע ארביי-טער, אס די, וועלכע טוען די "שווארצע ארבייט" אין די אויל מאכריקען, אס די, פאר וועמען ראקסעלער "שטעלט זיך איין" און "פארערט פאר זיי" א קירצערע שרייט-סוואך, א.א.וו. אס די, וועלכע געהען אוראין און אוראין אונטער אונ-טערען טערמין, "ארבייט", אויף וואס רא-קסעלער האט, "אויפגעבויט" א טעאריע — די, זיינען צום באנקעט אפילו ניט געבראכט געווארען פאר א מין "שיינדעל", ראקסעלער זאל אס ווייניגסטען קענען "ווייזען", אז ער איז אויפריכטיג מיט זיין ליבעראליסט!

ביים באנקעט האט מען פארשטע-טיגט די "קאפאניציאניזם"; מען האט עס געזעכען א פראגראם; און ראקסע-לער האט דאך פון דעם פראגראם; — פארוואס זיינען ניט געווען געווארען די ארבייטער, כאטש עטליכע פון זיי, צום באנקעט?

עס זיינען געווען פארלייט, סופעראינ-טענדענס, אויפזעהער, אויפפאסער, וואס זיינען אויך לויף-ארבייטער, אבער מיט א לוי פון סיווענטער, אויב ניט פילע פילע סיווענטער דאלאר א יאהר!

די "פראסט" ארבייטער, אס די וועל-כע שטעלען צוזאמען די אמת'ע ארביי-טערשאפט אין ראקסעלער'ס מאכריקען זיינען ניט געווען. ווי זיינען דאך, "ארימע סייפלען" — טאקע א, גרויסער כבוד פאר ראקסע-לער'ן צו זיצען מיט זיי ביי איין טיש! ... ווארים, ווען ראקסעלער וואלט זיך ווירקליך אונטערגעלאזען פון זיין רוהם און מאכט, און וואלט נאך עפעס אָנ-גע-פרעגט ביי די "ארימע סייפלען", וואלט ער גלייך געהערט, אז דאס ערשטע, וואס זיי ווילען ניט — איז זיין "דעמאקרא-טיע", וואס דריקט זיך אויס אין זיין "קאפאניציאניזם"!

זיין ראקסעלער איז אין עצם ניט אנדערש פון געריי. דער אונטערשייד צווישען זיי איז נאך — וואס גערי טרעט ארויס גענען די ארבייטער און זייערע שטערבונגן מיט א גאנצען פריסט, און ראקסעלער האלט דעם פריסט אָנ-גע-מאכט אין א יידישע האנדל-הא-דאס — און ניט מעהר.

קורצע שמועסען

צווישען דעם רעדאקטאר און די לעזער

א.ב. זיכמאן פילאדעלפיה — די צייטן אריינקלען — די שטאקע אויף דער אינסע-רציע פונעם אונטער ענטפער, ערהאלטען ווען איהר פרעגט ביי אונז רכתחילה, צו איהר וואלט ענטפערען, צי ניט, וואלטען מיר אויך שטענדיק דערפון. ווייל עס זיינען דא נפשות, מיט וועמען עס איז א חילול השם צו איינגעמישען, און דעם שרייבער פון דעם דזשיינען ארטיקל רעכענען מיר צו ער דעם דזשיינען שטאט. געוויס, ווארט ער דאס, וואס ער האט געשריבען, געמא-אין גיטען גלויבען, ניט וויסענדיג בעסער, וואלט מען איהם געקאנט מוחל זיין, כאטש איינעם וואלט פארדאסען אויף דער רע-דאקציע, ווארים זי ערלויבט צו איינגעמישען פארשטעלען די קאלומנען פון איהר צייטונג. דער אמת שטער איז, דאס דער שטעטליך האט געזאגט, אז די איינגעמישענע וועט ניט און וויל ניט ביי קיינעם שטענען זיין בריוו. מיר האבען דאס שוין עטליכע מאל ערקלערט דורך דער צייטונג. אלעס, וואס די איינגעמישענע וויל אויספיהרען מיט דער איינגעמישער "אפעראציע", איז אז זיי ווילן שטענדיק און ברעכער זאלען זיין אין דרויסען פון דער יוניאן, כדי די יוניאן זאל קענען אָנגעהן מיט איהר ארבייט, און העלפען זאגאר די יוניאן-ברעכער זעלבסט צו מאכען א בעסערע, א שעהנערע לעבען. אלץ, דער קערל ווייסט דאס אלעס. און ער האט באוואוסטזיג געזאגט ליגען, ווען ער האט געוואלט מאכען דעם איינדרוק, אז דאס האנדעלס זיך ווענען חינוכה. און דערפאר ווען איהר פרעגט ביי אונז, וואלטען מיר אויך געזאגט, אז אונזערע איהם דעם כבוד און ארוינגעהן מיט איהם אין א יוכות, נאך, אז איהר האט עס שוין יא געזאגט, פיה-לען מיר צו קאפאליטעטירען אויך פאר אויך ענטפער. ער צייגט, אז איהר זיינט גוט באקאנט מיט דער גאנצער אנגעלעגענהייט, און אזוי ווי איהר זיינט ניט קיין אויסנאמען, זעהט עס אויס, אז איהר האט זיך גע-נומען די מיה צו ווע-רען באקאנט מיט די פאק-טען. דאס איז זעהר און זעהר לויבענס-ווערט פון אויך זייט. ווען יעדער פון אונדזערע צייטונגס-שרייבער וואלט זיך געג-טען די מיה, אויך ער נעהמט זיך צו דער פאקט, באקאנט צו ווערען ריכטיג מיט דעם ענין, ווענען וועלכען ער שרייבט, וואלטען מיר געהאט פיל בעסערע צייטונגען, און ווער איינפלוס אויף זייערע לעזער וואלט געווען פיל, פיל גרעסער, ווי ער איז. מיר וועלען געוויס זיך באנוצען מיט אויך ענטפער אין דעם ארטיקל "אין דער פרעסע". זאלען אונדזערע לעזער זעהן, אז מען קען ניט נא-רען די גאנצע וועלט, אז מען קען ניט אלעס מען פארבליפען מיט גרויסע, אויסגעדרא-שענע פראגען.

ב. בארענשטיין. — מיר האבען שוין ניט איינגעזען געזעמטער אויף אונזערע קלאק-ווי אויכער, אז מיר גלויבען גומא זאלע-כע באנסקע רפואות. דער פאקט איז, אז פאר דעם גאנצען ערשטען יאהר האבען מיר געגעבען א רעסאן אין פארשטענדיגע, און זעהר אן איינגעזעמטער רעסאן אויך עס גע-ווען. מיר האבען אויך געגעבען א שטע-ציעלען ארטיקל פאר אונדזערע לעזערס און אנדערע, גאנץ איינגעזעמטע פישטורס. און דאס האט עס געקלעבט. זיכער די ציי-טונג איז דאן גום געלייכעם געווארען מעהר, ווי איינע. מיר גלויבען, אז זי ווערט איינ-פול, פיל מעהר געלייכעם. אויך זיינען מיר גאנצן פון דער מיינונג, אז די צייטונג איז צו שווער, ניט צוגעבליק גענוג. אלעס, וואס ווערט באהאנדעלט אין דער צייטונג, איז, לויט אונזער מיינונג, אזוי שווער, אז מען קען עס שוין קלארער ניט מאכען. נייעס, ווען שיינע קומען, אדער נאך אונזערע נייעס — ניין, דאס איז גום פאר אונז צווי-פונג, ווי אונדזערע אייגענדיגע געזינען זיי עס דאך אין דער שטענדיקער צייטונג. דאס-זעלבע די ווייזע, וואס דארפן עס צוציהען די לעזער. מיר האבען א גאנץ אנדערע השערה, ווארים די צייטונג אונדזערע ווערט-ניט אזוי שטארק געלעזען, ווי זי האט עס פארדינט. לויט אונזער מיינונג. אבער מיר וועלען איהר ארויסזאגן ביי אונדזערע גע-לעגענהייט. דערווייל וועלען מיר פארשטענ-דיקען אויך ברויך, אפער וועלען אנדערע לעזער שרייבען ווענען דעם, און געבען אונז דעם בענעפיט פון דעם, וואס זיי דענקען. י. חייקין. — דאס, וואס איז פאר אויך אונז איבערראשונג, איז דאך דאן אלעס גייעט. צווישן האט שוין לאנג צוריק פאר-לאזען די חברה יוניאן-ברעכער, שוין לאנג צוריק אָנגעשריבען א בראשורע, אין וועל-כער ער האט ערקלערט זיין שטעלונג. שוין לאנג צוריק, אז מיר האבען אין דער "גערעכ-טיגקייט" אויף דעם פלאץ געזעט אונדזער מיינונג ווענען דעם. קען דאס זיין. און איהר האט אלעס ביי איינעם גע-זאגט, ביז איהר האט עס איבערגעלייגען אין "אפערעטעס" ליינעם איהר גאר ניט בער.

אויך אייגענע צייטונג? און אויב ניט פאר דאס ניט? — עס וואלט מ'לעבען, שוין צווי-געווען, אז מען זאל פרעגן אויך נאמען אין "דאס", אין "ברעסלעוויס", און ניט אונטער א געריכט. נאך אזוי ווי אויך פארזיכערט אונז, אז דאס איז גום דער פאל-טא שיקט זיי צו און פון צייט צו צייט וועלען מיר מוזען געפונען פאר זיי א פלאץ ווי פאר די שאפונגען פון אויכער קשעל-גען, וועמעס נעמען שטעלען נאך אויך אין "ברעסלעוויס".

מאקס פרידמאן. — זיינט איהר א קלאקמאכער? זיינט איהר א יוניאן מאן? ווייסט איהר ניט, אז, ווען מען שרייבט צו-רעדאקטאר ווענען יוניאן אנגעלעגענהייטען דארף מען אָנגעבען דעם לעדזשער נומער ביז דאן קענען מיר גום נאך גום פארשטע-לעבען אויך ברויך, נאך אפילו גום א שמוע-סען מיט אויך.

יעקב זיסקינד. — די געהאלטען פון די יוניאן-בעאמטע ווערען גום באשטימט פון זיי אליין, נאך פון דער יוניאן. און עס איז גום וויכטיג, וואס איהר, אלס אויב-ציעלער, גלויבט און דענקט, אז די געהאל-טען זיינען צו הויכע. אויב די גאנצע יו-ניאן דענקט שטערש, איז די פראגע גע-קעמט. דאס זעלבע איז מיט די געהאלטע-ן פון אונדזערע צוויי בעאמטע בעאמטע. זייער ערע געהאלטען ווערען באשטימט פון דער קאנווענשאן. א חוץ דעם, ווי קענט איהר שטארק זאגען, וואס פאר א געהאלט איז צו-הויך פאר צו גיידען פאר דעם אדער יע-נעם בעאמטער? לאסיר אויך עפעס זאגן-גען. מיר קענען יוניאן-בעאמטע וועקע-ן ארבייט אין ווירקליך גום אָפּזשאציע, און וויפיל זיי זאלען גום קריגען, קריגען זיי גום גענוג, לויט זייער ארבייט, לויט זייער גיזליכקייט. מיר קענען אויך בעאמטע וועלכע קריגען פארהעלפניסטיג ווענען א שטער מאכעט מאל שיינט אונז, אז אפילו דעם קליינעם געהאלט פארדינען זיי גום דערפאר איז עס אויפפאר גרויס פאר א יו-ניאן-בעאמטער צו ריידען ווענען די צויהויכ-געהאלטען פון די געהאלטען. מיר האבען דאס שוין איינגעזען געזאגט, און ווייטערזאגן-עס נאך אמשל: אן ארבייטער-יוניאן קען זיך גום פארדינען צו עקסלוזיבירען די וועלכע ארבייטען פאר איהר. ווען די יו-ניאן איז אַרומ, איז עס אן אנדער פרא-גע. אבער, ווען די יוניאן קען באשטעלען דאן זאל זי באשטעלען און שעהן באשטע-לען די וועלכע ארבייטען פאר איהר. צוויי-טענס, די פארשטענדיק פון דער יוניאן מיר זען ווערען אזוי גום באשטעלען, אז עס זאל גאר קיין קלער גום קענען זיין, אז זיי קע-נען געשפרייכעלען ווערען פון א נסיון... און אין דער ארבייט פאר דער יוניאן קענען פארקומען אונזערע ניסיונות. דריטענס, פאר די פארשטענדיק פון דער יוניאן, ווען זיי קריגען גום באשטעלען, האבען אונדזערע בעלי-בתי, וועלכע זעהן אלעס פון דעם דאלאר-שטאנדפונקט, גאר א בעזונדערע רעספעקט, מיט שלעפער, וועלכע רעפערענצירען בלויז שלעפער, וואלטען זיי גאנץ אנדערש געהא-דעלט.

ד.ש. פאכמאנאן. — אויכער ערפאד-רונגען אונטערשיידען זיך גום אויף א האר-פון די ערפארונגען פון אלע אנדערע קלאק-מאכער, און עס שיינט אונז, אז די לעזער וועלען גום געפונען דעם מינדעסטען אויב פערעס אין דעם, וואס איהר שרייבט. אס-טאקע געגען די אלע איכלען, וועלכע זיינען אזוי וואויל באקאנט, זיינען געמישט די נייע פארדענונגען. נאטירליך, אויב די ארביי-טער וועלען גום פארשטען, ווי וויכטיג די פארדענונגען זיינען, דאן איז שלעכט. אבער מיר האפען, אז די ארבייטער פארשטען יא, ווי האבען זיך שוין גענוג אָנגעלייטען, און זיי וועלען זעהרען, אז קיינע פון די פאר-דענונגען, וואס וועלען נאכגעגעבען ווערען, זאלען גום בלייבען בלויז אויפן אפער-טאך עפעס, איהר מיינט, אז די און די פאר-דענונג איז די וויכטיגסטע, א צווייטער מיינט, אז אן אנדער פארדענונג איז די וויכטיגסטע, דער אמת שטער איז, אז זיי זיינען אלע העכסט וויכטיג. לויט אונזער מיינונג, זיינען זיי ווי די רינגעלאך פון איין קייט. אבער ווע-גען דעם וועלען מיר האבען נאך גענוג צו ריידען אין דער "גערעכטיקייט".

ה. י. — מיר האבען נאך די בראשורע גום ערהאלטען. ווען מיר וועלען איהר אוי-בערלייגען, וועלען מיר געפונען זיכער פאר-נוויס צו זאגען אונזער ווארט ווענען דעם, ש. דייקסעל. — א שעהנע דאנק אויך פאר אויך כונה פון אויך ערשטי בוך ער-צעהלונגען. איהר ווייסט, מיר האבען יא-סער געגלויבט, אז איהר זיינט איינער פון אונדזערע בעסטערע אידישע שרייבער. פילע פאר-צעהלונגען פון אויך, וואס מיר האבען פאר-עסענליכט אין דער "ש.ש." און אין דער "גערעכטיקייט", זיינען אריין אין אויך ערשטע בוך. לויט אונזער מיינונג האט איהר זעהר גום געוועהלט, ווייל מיר געהער-קען נאך איהר דעם איינערקען איינדרוק, וואס זיי האבען געמאכט אויף אונז. מיט דער צייט וועלען מיר אויך בוך ערצעהלונגען איבערלייגען, און וועלען מסתאם גום פאר-קעלען צו שרייבען ווענען זיי א לענגערען ארטיקל. איינע קענען מיר שוין זאגען, אז דער בוך איז ארויסגעגעבען גאנץ שעהן, פיל שעהנער, ווי די מעהרסטע אידישע ביי-כער.

ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע

פון ד. פינקעלשטיין

אין פילאדעלפיה נעהט ארויס א טעג
ע צייטונג מיט'ן נאמען "לינקען", די אידישע
צייטונג איז א נעוועהליכע
געשעעניש, א פרוואט צייטונג און
נעהמט זיך זאגט נישט מיט קיינע
ידידישע פראגען. אבער איינער
די מיטארכייטער פון דער צייטונג,
וויסער מ. ציפין, האלט זיך פאר זעהר
יט' און ער האט געפונען פאר נויטיג
דער "אידישער וועלט" זיך איינצור
עלען פאר ווייניגער חברים פון דער "סריר
און ערווישטנאליג", וועלכע ווער
אויסגעשלאסען פון אונזערע לאקאלע,
און אין נאמען פון דער "לינקען" טוען זיי
א דער יוניאן צעשטערונגסארכייט.
אזוי ווי דער דאזיגער ציפין איז כמעט
"רויסער", האט ער ליב זיך און
צינדען יעדעס סאך, ווען ער רעדט ווער
עפעס וואס האט נישט דעם הסכם פון
סמאוו, און ווי דער שטייגער איז, ווי
ער צינדט זיך און הויבט ער אן
נעמען אנטשטאט "לינקען" דאס הייסט,
לייזט זיך אויף אין זיין אייגענע רעד
אויסצוגערען פייער, און... פון דעם נאכ
נ, ציפין ווערט א שטיק לעמעסע, א
ד, וואס פלעגט נאכט אין דער וועלט
לייזן, און א סעס און און אידענער וועל
ער לאגיק. באזונדערס מרעס זיך עס
יס איהם, ווען ער כאפט זיך אן צו פאר
ימערן די וואס ווילען נישט קומען רוס
יס וועלכער די באשעוויקעס אין רוס
אנער פארשטייען צום סוף די אלע,
אס פארערען כאטש א קאפיטשעק פאר
מיטע פרויהיים אין דעם סאדעמישען
סלאווא.

אין דעם דער ציפין ארויסגעקומען מיט
פארטיידיגונג פאר זיינע "לינקען"
ברים פון דער לינקען, אבער אזוי ווי ער האט
זיין שטייגער איז, זיך שטארק צוקאכט,
אין זיין פארטיידיגונג ארויסגעקומען אזוי
רעזולטאט, אז מען קאן איהם נאכט הייבט
אויסצוגערען פאר יעדע וואס וואס ער
שרייבט. און מיר וואלטען עס טאקע גע
טאן אויך, אבער פריינד אב. וואסמאן, אויך
א מיטארכייטער פון די "אידישע וועלט",
האט אונז פארשפארט אין ארכייט. ער
זאגט אנטשטאט "לינקען" וועלכער צייגט אן
צייטונג, אן ענטפער, וועלכער צייגט אן
ווי נאריש עס זיינען ציפין'ס טענות. מיט
לאגיק, פאסטען און ארומגעשטען ווייט
וואסמאן אן ווי לעבעדיג עס איז ציפין'ס
פארשטייען, אין זיין אייגענעם זיך פאר
די "לינקען" מענטשן אין די יוניאנס.
אבער איידער מיר וועלען איבערנעמען
וואסמאן'ס ענטפער, וועלען מיר דא איר
בערענען עפעס פון ציפין'ס פארשפארט
מיעל. זיין הויפט טענה, אז די הויפט-בר
זעהט פון אונזער אינטערנעשאנאל זוכען
אויסצושליסען די לינקענעשען פון דער
לינקען, ווייל מען האט מורא, אז זיי, די
לינקענעשען, זאלען ביי די באשטעט נישט
אונטעקענען די כאטש.
איצטער זעהט, ווי אזוי ציפין בריינגט
עס ארויס. ער שרייבט:

פארשטייען וואסמאן'ס טענה ארויס פון
דער יוניאן נישט נאך אייגענע טענהס מיט
גלויב, נאך געזעצט "לינקען" איז דאס
נישט קיין באווייז, אז די "לינקען" איז פאלער
קום קיין ברויטע שטעלע פון דער יוניאן
מיטלידעשאפט? איז דאס גוט נישט קיין
באווייז, אז די ארומגעשטען פון די פיהרער
זיינען נישט קיין ארומגעשטען פאר די ברויטע
זיינען פון דער יוניאן-סמאוו-פארשטייען
און איז דאס נישט קיין באווייז, אז די יוניאן
פיהרער האבען שום מורא פאר די "לינקען"
פאטענציעל, אז די "לינקען" פאטענציעל זיינען צו
פאטענציעל צווישען די פאסטען? דאס די "לינקען"
פאטענציעל געוויינען רק סעה דעם צופארען
פון די ברויטע פאסטען? אין נאכט פאטענציעל,
אויב איהר ווילט ציפין'ס ווערטער: איז
דאס נישט צום סאך קיין באווייז, אז די פיהר
ער פון דער אינטערנעשאנאל האבען שום
מורא אז די נייע סעקציע, מיט זייערע נייע
פיהרער און נייע פאטענציעל, וועלען פון זיי
צונעמען זיך סאכע?

און אין אסדעם גרונטלאזען סאך איז
אנטשטאנדען זיין נאכער פארשפארט
קעל, צו וועלכען מיר וועלען זיך אומ
קערען ביי א צווייטער געלעגנהייט. דאס
סאך וועלען מיר ליבערשט געבען דאס
וואסמאן צו פריינד וואסמאן.
אבער איידער מיר טוען עס, דארף נאך
באמערקט ווערען דאס ציפין באהויפטעס,
אז מיט דעם וואס מען שליסט אויס די
לינקענעשען, באהויפטען מען זיי פון
בריים, ווייל זאגט ער, "מען וועט זיי
נישט לאזען ארכייטען אין די יוניאנעשע
פער". און דערייז פונעם ער אויך,
האלטאט מוס עס נישט די אנטשטאנדיגער.
אויף דעם ענטפערס איהם וואסמאן בוז
האלטאט:

... ציפין שטייט שטארק אויפ'ן רחמנות
פארזען און ער פארשט: צי זיינען די היינע
אויסגען פון דער אינטערנעשאנאל שטארק גע

א נישט געלונגענע שטאקע אויף אונזער איינ
טערנעשאנאל פון א "לינקען" און א גער
לונגענער ענטפער פון א רעכטער.
אדרבא, פארוואס שווערען די לינקען אויף
די באשטעט פון אונזער אינטערנעשאנאל,
און לויבען די באשטעט פון דער אנטשטאנ
גאנצערען אין דער צייט ווען ביידע זי
נאכט פונען די זעלבע זאך?

גוג צו קאנטראלירען די שטער, דאן נאכער
ליך וועלען די "מאדעריטע" מוזען אויסגעחן
פון הונדערט און מיטען גאס, א שטארקע האפ
נונג האט ציפין יא, און דאס איז, אפשר זיין
נען די יוניאנס נישט אזוי שטארק, דאן איז
נאך גאט א פאסטער, אין זיינע "קלינקענען"
וועלען נאך ווי עס איז קאנען מאכען א שטאר
קעל לעבען אין די שטער.
אויך וועל פרויסטען פריינד ציפין אין
איהם זאגען, אז די סכנה פאר זיינע "לינקען"
פריינד איז נישט אזוי גרויס ווי ער מיינט,
ווייל באשטעט די קלאקסמייקערס ווייניג און
פילאדעלפיה איז שטארק, האט פולע הונדערט
פאטענציעלע קאנטראל איבער די שטער, פונ
רעסענעמען וועט מען די "ארויסגעווארפענע"
לאזען לעבען און מאכען א לעבען. אמת,
אז ס'האט חשדלונג איז נישט מעשה מאסקווע,
אבער דערפאר זיינען דא די באשטעט פון דער
אינטערנעשאנאל נישט פון דער מאסקווע פיר
מען.

פאלט שוין, הויפט עס, דער רחמנות-גער
שרוי אין גאנצען שוועק.
איידער איך געה ווייטער, וויל איך אויבער
"לינקען" פריינד לעבען נאך א טויט. ס'הא
סער פיהלען זיך זיך געקערקט פון דעם גער
דאנק, וואס מיר זייערע באהויפטען איז די
הייב קלאקסמייקערס ווייניג געלעבען שטארק
און מעכטיג און קאנטראלירט דעם סריר, איז
זיכער איידער לינקען פריינד געלונגען צו פאר
באכטען די לידים וויסנטיקערס ווייניג.
אויבער פון די מעכטיגסטע, שטענדיקע אידישע
פארטיי-פארגאנגענישע אין שטארק.

ביז די "רויסע השכחה" האט די מאסקווער
מעכטיגסטע געקענט מיט דער מאסקווער
פארשטאנדער, די קאנטראל ווייניגסטע
פילאדעלפיה געהאט א לידים ווייניגסטע
יוניאן, וועלכע האט געקענט פונעם סריר
מעכטיגסטע, דאס הויפט, געווען פולע הונ
דער פאטענציעלע פארגאנגענישע, קאנטראלירט
דעם סריר פולע הונדערט פאטענציעל, געהאט
פון אויבערע שטענע הויפט, א שטארקע רויבע
זומער-הויפט פאר די מעכטיגסטע, א גרויסע
לייבערע, געקענען אונטעקענען צו די סעס
בערס אין מוזיק, זינגען, אין ענטלעכע, ס'הא
ציפילע וויסנטיקעס, פארגאנגענישע זענען ווייני
זער זעלמען קאנטראלירט און לעבעדיג, און
דאס האט איז הייבט א זאך פון דער פאר
גאנצענע. איך זאג, אז אפילו דער אומ
פארמיאשער געשטענענדיגער וועט דעם
חורבן פון דער יוניאן צווישען אויפ'ן
חשבון פון דער "רעוואלוציאנערער" פראפא
גאנצע און מעכטיגסטע פון אויבער "לינקען"
פריינד.

פארוואס איידער פריינד האבען געהאט אז
ערשטאל אין דער ווייניגסטע ווייניג און
נישט אין דער קלאקסמייקערס ווייניג? איז
פשוט דערפאר, ווייל די גרויסע מעהרטהייט
פון די קלאקסמייקערס זיינען סענער, ערוואק
סענע און ערשטערע סענער, וואס לאזען זיך
נישט מיטרייסען פון ברענענע פאטענציעל, ווער
רעדן די סעהרטייט פון דער ווייניגסטע
יוניאן זיינען געווען נאכט אנטשטאנדיג און
וועלכע געווענע מיליאנער פאר וועלכע רע
וואלוציאנערער פאטענציעל זיינען ווי א באס
קענדי פאר א שטארקע בוקעס בלומען...

פארשטיי געווארען מיט זיין רחמנות-פאלי
שטעלע ציפין ארויס א טענה צו דער איינער
געשטעל. אזוי ווי די אינטערנעשאנאל איז
א העכסט דעמאקראטישע ארגאניזאציע, און
דעמאקראטיש פיהרט זיך, אז מען ערלויבט
רעדערייטע, געוויסע-פרייהייט, הייבט
ווייטע קעמפס די דעמאקראטישע און פיהרט
זיך נאך אויף דעם מאסקווער שטייגער, מיט
דעם אונטערשייד בלויז, וואס די דעמאקראטישע
און דער אינטערנעשאנאל ווארט ארויס, און
נועמערקט די דיקטאטור פון מאסקווע ווארט
פריינד...

געוויס, פריינד ציפין, הערשט דערע און
געוויסע-פרייהייט אין א דעמאקראטישע און
דאס הערשט אויך אין דער אינטערנעשאנאל.
דיקטאטור ווייטע פון קיין גרענעצ, נישט, אבער
דעמאקראטיש יא, און די גרענעצ פון דער
דעמאקראטיש איז דאס, וואו די דיקטאטור
שטערקט אים איהר געשטענענדיג פיהר און
ווייל זי רעדענדיק...

געקראכען א ברוי פון דעם סעקערטאר פון דעם
נידעל סריר ברענטש פון דער לינקען, און וועל
כען מען ארבעט זיך צו קומען צו א ספער
שעל מיטלינג פון דער לינקען ביי דעזען מיטלינג
האט מען די ערוועקטע געלאזט וויסען, אז
ארבעט דארפן זיך נעמען פון דער לינקען
און אזוי ווי די נייע עקעוועניוע וועט
דארפן ערוועקלען פארשידענע קאמפסעס, ווי
פונקט דעלעגאטען צו דער דרווייטע באגאר, א
מאכענדיק קאמפסעס און גרוינעס קאמפסעס,
מוזען דיעזע קאמפסעס פון דער לינקען באשטימט
ווערען, און אזוי איז דאס געווען. דער איינ
סטאנדישע איז, פארשטענע זיך, געווען נישט
סעהר ווי א פארם, די קאמפסעס, וועלכע די
לינקען באשטימט, זיינען ערוועקלעכע געווען
רען אויך, ס'פארשטענען זיך, אז די זעס, "רעכט
מען" זיינען אין קיין קאמפסעס נישט אריין.
און איינמאל אונזער.

אין שוואכע זיינען פארגעקומען וואסלען
פאר ביינעס-אויסגעשטעלט. באלד נאך די ווארט
לען האט איינער פון די אויטענטישע געקרא
כען א ברוי פון דעם סעקערטאר פון דעם
נידעל סריר ברענטש פון דער לינקען ער זאל
קומען צו א מיטלינג. קומענדיג דאס האט
ער געקראכען די עקעוועניוע באגאר פון זיין
לאקאל. מען האט דעם איינענעם געלאזט
וויסען, אז אזוי ווי די "לינקען" האבען איהם
ערוועקלעכט, איז ער צו זיין פארגאנגענדיק
און מען האט געקראכען פון איהם ער זאל
אפגעבען א רעפארט פון זיין מעכטיגסטע פאר
דער גאנצער צייט און אויך פון דער מעכטיג
קייט ביי די גאנצערע באשטעט.

ער האט פארגעשטעלט, ערקלערענדיג, אז
ער איז פארגאנגענדיק בלויז צו דער יוני
ניאן און זיינע רעפארטס וועט ער אפגעבען
בלויז ביים ווייניג-מיטלינג. האט מען איהם
געלאזט וויסען, אז די לינקען איז די פארגאנ
ניע צו וועלכער ער איז פארגאנגענדיק און
אויב ער וועט זיך נישט אונטעקענען, וועט
מען איהם ארומגעווארפען.
...און אז מען רעדט שוין פון די "לינקען"
לינקען, ס'האט שוין דערעקלען פון נאך א
שטויק עכט "רעוואלוציאנערער" פארייט, וואס
איז דא אין פילאדעלפיה פון זיין אפגעשטע
געווארען.
דאס איז געווען ערב געקראכענדיק פון
די היינע לידים ווייניגסטע. א פארשט
לונג איז פארגעקומען געווארען אין ליבער ליי
סעט, דאס פארשט צו ערקלערען דעם
סריר, דאס זיך, אז א גענעראל סריר
פון איינער איז דאך א רעוואלוציאנערער
און איהר ווייל ווייל ביי זעלבע גע
האט און דארף זיין הייליג ביי זעלבע גע
בראשטענע "רעוואלוציאנערער", ווי די מאסק
ווער "לינקען". איז אבער דער אומגליק גע
ווען וואס דער גענעראל סריר פיהרענדיק פון פיה
געווארען אונטער דער פיהרערשאפט פון פיה
רער, וואס לאזען זיך נישט פיהרען פון די
"לינקען". וואס-זעט איז געשען? און האט
איז פון די "לינקען" אויסגעקלייט געווארען
הענדלעס, און וועלכע מען ווארט מיט
סרירען געגען די פיהרער, ערקלערט זיין אלס
פויקערס, געקראכענע, און מען האט די
פארייטער זיך נישט צו פאלען.

און דער שרייבער פון דעם ארטיקל
קומט צום שלום, אז אזא האנדלונג פון
די "לינקען" איז א פארשט צו דער יוני
ניאן און מען טאר אפגעבען נישט דארען.
אין באצונ דעם פארגאנגענדיק פון דער
אינטערנעשאנאל מיט דער אנטשטאנדיג
סער, ווערט אין דעם ארטיקל געזאגט:
...די אנטשטאנדיגער, — זאגט ציפין, —
איז פונקט אזוי מעכטיג, גרויס, ווי די איינ
טערנעשאנאל, אונטעקענען שווערען זי זיך
נישט פאר די לינקען.

נ, איז אבער די זאך נישט אין גאנצען
אזוי ווי פריינד ציפין וויל אונז איינערען.
ערשט נישט זאגט צוריק איז מר. הילמאן, דער
פארזידענט פון דער אנטשטאנדיגער, ארויס-
געשטעלט מיט א ביישערע אפטיקע אויף די
לינקען, ערקלערענדיג, אז זיי ברענגען אריין
צווייסיגקייטען אין די רויטען פון די שרי
בייטער, גראכען אונטער דעם צושרייען ביי
די מיטגלידער צו דער אנטשטאנדיגער. דאס
זאגט הילמאן, דער פארזידענט פון דער אנטש
גאנצערע, וועלכע איז שוין אליין באשפרייט
געווארען מיט דעם הייליגען מאסקווער וואס
סער. אויב איהר, פריינד ציפין, האט שוין
יא באהיט די אנטשטאנדיגער, וויל איך
אויך טאקע פרעגען א קשיא.

די אנטשטאנדיגער האט פונקט זעלבע
הויבע באשטעלט באשטעט און אפשר נאך דער
כעד באשטעלט און סעהר באשטעט ווי די
אינטערנעשאנאל. דער, ווי דא, זיינען פאר
ראן, "רעכט-ווייניג", די אנטשטאנדיגער מאכט
דיזעלבע קאמפסעס מיט די בעלי-חיים
ווי די אינטערנעשאנאל; ס'האט קאנטראלירט
מען, וואס די אנטשטאנדיגער האט געמאכט
מיט מאסקווערשטערע, זיינען סעהר, "רעכט
צוואנער" ווי די וואס די אינטערנעשאנאל האט
ווען עס איז געמאכט. פונעם איך אייך, פאר
וואס זיינען די לינקען און זייער פארגאנ
אויס און ס'האט איין לויבענדיגען צו דער
אנטשטאנדיגער און איהרע באשטעט און האט
מען אין איין נישט נישט און נאך אויך דער
אינטערנעשאנאל און איהרע באשטעט?

איהר און איך ווייסען, וואס פאר א
אינטערנעשאנאל זאכען עס זיינען פארגעקומען
און קומען פאר אין דער אנטשטאנדיגער און
סער דער פיהרערשאפט פון די "לינקען", פונ
דעסוועגען ווערט קיינעם א האר נישט גע
קרימט, און קיין קריטיש ווארט נישט געזאגט
געגען דער אנטשטאנדיגער פון דער "פריי
הויפט", וואס מיט דאס, אז די הויפט-פאר
ביז די לינקען איז צו דער גענעראל פון א
ארגאניזאציע איז באשפרייטעלע געווארען
מיט מאסקווער וואסער אדער נישט.
ווי איהר זעהט, קאן גאנץ נישט דער
שרייבער פון דעם ארטיקל דעם גאנצען
"לינקען" געווינען, און ער ווייס אויך,
וואס זייער געווינען שטענדיק איז איהר אונ
זער אינטערנעשאנאל פאר די וועלכע
מעשים, וואס זיי לויבען די אנטשטאנדיג
סער... ביי זיי איז אייבערשט נישט די
פאטענציע וואס א יוניאן מוס. די פראגע
איז נאך, צי די באשטעט פון דער יוניאן
זיינען, "גור באיעס", דאס הייסט, צי זיי
שטופען אונטער א פאר דאלאר פון דער
יוניאן-קאסע פאר לינקע ביינעס, און דער
הויפט, אויב זיי מאכען זיך נישט צו סענדיג
פון די אלע מעשים תעוועים, וואס ווערען
אפגעטאן אין רוסלאנד אין גאנצען פון
דער "דיקטאטור פון פראלעטאריאט", און
הילמאן און שלאסבערג זיינען אין דער
היינטיג, "גור באיעס"... זייער הערשאפט
אייבער דער יוניאן וועט דעריבער קיינמאל
נישט אנטענדישען ווערען, וואס עס זאל
אין דער אנטשטאנדיגער נישט פארגומען,
ווי פריינד וואסמאן צייגט עס ריכטיג אין
זיין ענטפער צו דעם רויטענלען ציפין.

איהר זאגט, יוניאן-פיהרער!

(שלום פון זיין 7)
זיי? וואס סומלען זיי? וואס האבען
זיי דא געמאכט א קיילאכדיגע יאזשיק
פון גאנצען מיטלינג? איך וויל דאך
קיין זאך נישט זאגען! איך וויל דאך
בלויז מאכען א פארגלאג! מ'איהר גע
האט אן אומגליק אויף א מענשען!
איך וויל מאכען א פארגלאג און מען
לאזט נישט!

זעהט נאך אן איינמאל! ווען דער
זיינער איז שוין באלד געווען צעהן, ווען
איך בין שוין, נישט פאר קיין אירען גע
דאכט, געווארען היינעריג שריינענדיג;
ווען איך בין שוין געווען אויסגעוויקט
פון שווייט, ראנגלענדיג זיך פאר מינע
רעכטע; ווען איך האב שוין ממש נישט
געקענט אנטעמען — אויף מינע פיס
איינפאך נישט געקענט שטעהן, איז זיך
דער טשערמאן מיט און נישט זיך אזוי
אומשולדיג א זאג: "ג, מאכט איידער
פארגלאג". האט מיר אזוי פארשטעלט
די הארץ; בין איך געווארען אזוי
אויפגערעגט, אז איך זאג אייך אויך האב
געפיהלט ווי ארויסגעקומען איהם אין ביר
דע הענט און איהם איינפאך צורייסען
ווי א הערינג. א הוצפא! ער זעהט,
אז איך קאן שוין נישט ריידען, אז איך
קאן קום מינע ליפען באוועגען, אז
מיין צונג איז איינפאך צונעקלעפט צום
גומען — איז ער דא. מאך איהם א
פארגלאג!

האב איך זיך, אמת, אונטעקענעשטעלט
און מיט מינע לעצטע קרעפטען אויס-
געשריען: א פארגלאג דיר מאכען!
יעצט א פארגלאג מאכען? א סריינג
וועל איך דיר מאכען!!!
מ'איהר נאך געווען אזא אומגליק?
ב'איהר מאכען א פארגלאג און מי
לאזט נישט!

אינטערנעשאנאל יוניאן באנק וועט זיך עפענען דעם 5טען יאנואר.

(שלום פון זיין 1)
פארשטעלען. מען דארף אבער אפשר
זאגען א ווארט וועגען מר. דארינגא, דער
מענעווער פון דער באנק.
מר. דארינגא איז א גוט באקאנטע
פערזענליכקייט אין דער ביינסינגעוועלט
און ער האט א סך ערפארהונג. ער איז
אויסגעקליבען געווארען פון א גאנצע וויר
רייחה באוואוסטע מענשען, וועלכע זיין
נען פארגעקומען געווארען פאר דעם
אמת. פון די אלע פארגעקומענע האט
ער געהאט די בעסטע רעקאמאנדאציעס
און ער איז אויסגעקליבען געווארען פאר
דעם אמת מיט דער פולער ערווארטונג,
אז ער וועט זיין דער ריכטיגער סאן
אויפ'ן ריכטיגען פלאץ.

אויף דעם געסטען מיטלינג וועט
אויסגעקליבען ווערען דער באגארד און
דירעקטאר, און מיר וועלען דאן פאר
עפנטליכען די אלע געמען.
פארביינענדיג ווילען מיר דא דער
מאנען די מיטגלידער פון אונזער יוניאן,
זיי זאלען לאזען וויסען אין אפ'ס פון
זייער לאקאל, דארט אין איינער וועל
כע אפ'ס פון דאזיגעס באגארד, ווענען
קיפען שווער פון דער באנק, ווענען עפעס
נען אן אקאזאט, אדער ביידע צוזאמען.
די באנק וועט האבען אלע אפטיילונגען
פון א באנענער באנק און וועט קענען
ריצען די מיטגלידער אין יעדער היינטיג
פון ביינסינג.

מיר בעטען איין, אז איהר וואלט
היינען ריזען העכער מיט מענען אויפן
ווארעם פיר ווילען פארשטיין אייער
געזונט.

איהר וואלט וויסען, דאס די ווייער
ברעטלעך צו פרעסען וועלכעט און ביי
היינע וואס מיר האבען ביי יעצט גע-
באכט פאר די שפער, וויינען געמאכט
געווארען אזוי, דאס ווען די שטיינען
זענען שריין די ווייער באנייט מען מיט
א סך צעמענט און מען קלעפט צו מיט
א הייזענט, אום די ווייער וואלט נישט שריי-
קריכען צווייט.

רויער צעמענט איז געמאכט פון א
ברענערע שטאף וואס באנייט זעהר א
שווערען נערד, און ווען איהר פארשט
דאס מיט וואסער און מיט הייסען איי-
זען, געהט אייך שריין דער נערד און
הערצען, וואס דאס קען ווין שערליך.
וואסער פילע שרייטער פון אונזער
שטאט האבען זיך באקלאגט אויף א שריי-
שוועכקייט, און אונזערע וואונדער פון א דאס-
טאג האט געציגט, דאס די שטארקייט
פון דעם צעמענט שארט דאס הארץ און
די אויגען, אונזערע שרייטער רופען
דאס אן "קאנסטראקטאן-ברעטלעך".

מיר האבען די לעצטע צייט גענומען
ציקלאפען די ווייער-ברעטלעך אויף
פראסטע שטיקער האלץ, נאך יעדע האלץ
האט און זיך א געוויסע צאהל פער, און
ווען איהר צעווארמט די צעמענט פון
דער ווייער-ברעטלעך און די האלץ, איז
דער נערד זעהר שערליך פאר אייער גע-
זונט! מיר האבען געפערט שווערע
עלט צו מעכטיקער ווי וואלען גענייט
א מיטל צו מאכען א ווייער-ברעטלעך
און צעמענט און האלץ, אבער עס
איז געווען זעהר שווער אויסצוארבייטען,
אבער יעצט קענען מיר אייך אונזערע
א גרויסע שטיק, דאס מיר האבען יעצט
באקומען א נייעם פעטענט אויף א וויי-
ער-ברעטלעך, וואס קיין צעמענט און קיין
האלץ ווערט נישט געברויכט דערצו -

מיר האבען ערשונדען שווערע שטארק ליי-
ווענט, וואס איז געמאכט פון קופער, און
מיר האבען איינגעפיקסט מאשינען, וואס
טשעפן-צו די ווייער ברעטלעך צו די סך
פערלייזונגען און עס קומט שרייט נישט
און ציכטיג - א געזונט און הארצען!
די ווייער-ברעטלעך וויינען ווייך און
מען קען ווי בויען ווי מען וויל, און די
גרעסטע סייז ווענט נאך 2 פונט און
שטאט וואס די שטיקער האלץ ווענען 16
פונט, איהר וועט באוואונדערען די צו-
פריינדקייט פון אונזער נייעם פעטענט,
וועלכער איז א וואונדער פון דער צייט,
און דערצו איז דאס שווי שטארק, דאס
עס קען איבערלעבען 10 ברעטלעך פון
דעם אלטען סטיל, מיר געבען אייך אן
עצה - ווארפט שראם פון אייער שר-
בייט-טיש די שווערע הילדערנע ברע-
טער, ווארפט אויך שראם די שמוציגע
שטרעכעס לייזונגען, וועלכע עס עפעלט
אין האנד צו נעמען. שרייט אין איין
קול: "נידער מיט די האלץ! נידער מיט
די געפערטע לייזונגען!"

אויב מען דאס ביי אייך אין שטאט א
ווייער-ברעטלעך צו פרעסען וועלכעט,
פלאש אדער ביליווייע, קויפט אונזער נייע
עס פעטענט די קופערנע לייזונגען.
מיר לאזען איין אלע פרעסער און דע-
זיינערס, ווי אויך אייערע באסעס, ווי
וואלען קומען זעהען אונזער נייעם וואונד-
ערבארען פעטענט ווייער-ברעטלעך, וועל-
כער וועט ווין א געזונט אין הארצען דעם
פרעסער און געזונט אין פאקטעס אייער
באם, ווייל עס קאסט נישט טייערער פון
די אלטע שטאמעס.

עס איז אנערקענט געווארען אין די
גרעסטע שפער פון ניו יארק פאר די
בעסטע ברעטלאך, וואס איז ווען געווען.
צו באקומען ביי די שמערקען פלאש
און וועלכעט פערעכטער קאמפאני, 128
פינפטע עוועניו, ניו יארק. פאלעסאן
אשלאנד 2220.

ביטע פריינדליך, נישט ריזען לעמער
צו אייער באם.

THE ROGIN
VEGETARIAN RESTAURANT
Pure and Wholesome Food
No can goods served.
Open day and evening.
29 St. Marks Pl., New York

קויפט אויסשליסליך
פארשטאמטע
זוועטשני משני
והיים לילי סהעס

דעזיינערס פון
פרייען סלידער ווערען א סך פארלאנגט
א גוטע פראפעסיאן פאר מענער און פרויען!
אין דעזיינען פאר פרייען, מיפעס
און קינדערשע סלידער א קורס
אין מיטשעל סקול פיינט א באל-
דיגע שטייט און א גרויסע
געהאלט.
די מיטשעל סקול איז נאכגעט
דעזיינען, פעטערן מיינינג, גריי-
דינג און פייטינג פאר פרייען קליי-
דער, עטליכע איבער 60 יאָר
מיט דעם גרעסטען ערפאלג.
נייע אידעען
נייע סיסטעמען
בעסטע מעטאדען
בעסטע רעזולטאטען
פרייזאט אונטערריכט, טאג און
וואנעט קלאסען, גוטע באדינגונגען,
שרייבט, טעלעפאנירט אדער קומט
פאר א פרייען בוקלעט מיט פולער
אינפארמאציע.
פרייע דעמאנסטראציען אין
אונזער סקול.
אונזענט קלאסען: מאנטיאג, מיטוואך און פרייטאג
MITCHELL DESIGNING SCHOOL
15 WEST 37th STREET, NEW YORK
Phone: FIm Roy 1616

ערשט ארויס פון דרוק!
קאמוניסטען וואס
האבען אויפגעגעסען
דעם קאמוניזם
פון דר. ב. האפמאן (עבינ)
צו באקומען אין אלע בוכהאנדלונגען, הויפט-פארקויף ביי לידסקי, גורעוויטש'ס
בוכהאנדלונג, 202 מיסט בראדוויי, ניו יארק.

דער
ארבייטער רינג
אין דער גרעסטער און שטארקסטער ראדיקאלער
אידישער שרייטער שרדען אויף דער וועלט.
פארמאגט — \$2,500,000.00
מיטגלידער — 83,000
ברענמשעם — 740
דער שרייטער רינג שרייבט יעדע
דעם וויכטיגען עקאנאמי-
שען און פאליטישען קאמפא-
דער שרייטער רינג איז דער איינציגער אידי-
שער שרדען, וואס האט אן אייגענעם סאניטאר-
זם פאר ווינע קאנסאמפציע מיטגלידער.
מעמבערס ווערען אריינגענומען אין עלמער פון 18 ביז
45 יאָר.
אויב איהר זייט נאך נישט קיין מיטגליד, שליסט זיך גלייך אן!
נאך אויסקלייבט זיך ווערען:
THE WORKMEN'S CIRCLE
175 EAST BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

אינשורענס
פאר
הלאוקמאכער
לעבענס פארזיכערונג
20 יאָר ענדאומענט
20 יאָר פיימענט
כאור מעטין
איצט מיט דער
ניו יארק לייף אינשורענס
קאמפאניע
110 מיסט 28טע סטריט
טעלעפאן: גראמערס 4224
זיין אדרעס: 2008 דיילי עווע.
גראמערס, טעל: פארדאם 7619.

הארלעם סאציאליסטישער
ערווייטערטער סענטער
62 מיסט 106טע סטריט
ווייזען פאר און סעריאזע עווע.
צו פארדינגען א גרויסע האר
קאן אריינגעסען 600 מענשען
אדער קאנצערטען, בעלער, פארשטעל-
נען, חתונות און אז וו.
אויך שפיעס און פייטינג רומס
אפען יעדע טאג ביז שפעט ביינאכט.
טעלעפאן: הארלעם 9020.

לייף און פייער אינ-
שורענס
מיט סארא פינקעלשטיין
אפעלירט צו די קלאוקמאכער דאס
אייב ווי ראפער
אירגענד וועלכע אינשורענס
וואלען ווי זיך ווערען אויף דעם
פאלגענדען שרדעס:
SARAH FINKELSTEIN
264 Grant St., New York

אויגען עקזאמינירט מיט די
נייעסטע אינסטרומענטען -
אין דר. בעקער'ס אפטיקעל אפטיקעס
געהט מען נישט קיין משענסעס.
דערפאר איז עס זיכער, אז דר. בע-
קער'ס ברילען וויינען אן אמת'ע הילף
פארן אויג: זיי פארשטארקען די
זעה-קראפט און באפרייען דאס אויג
פון אנשטערענגונג.
אלע ארבייטען ווערען געמאכט אונ-
טער דר. בעקער'ס פערזענליכער
אויפזיכט, מיט דער גרעסטער פאר-
זיכטיגקייט.
מאנהעמען:
218 מיסט בראדוויי 2813 זיבעטע עו.
121 סקוואר עו. (זווייטע 125טע
(קאר. סט.) און 126טע סט.)
111 מיסט 28טע סט.
(געבען 4טע עו.) 100 לענגסטע עוועניו
בראנקס:
805 פראנקעס עו. 262 מיסט פארדאם ראד
ברוקלין:
1708 פייסקו עוועניו.
D. BARNETT L. BECKER
OPTOMETRIST OPTICIAN

הערעכטיקייט

ערשיינט פון שבת
לערנער, פארמיר
נינט טייך, און די
וועלט וועט זיין
אויפגעוועקט

בדחתי חזקת
ולא ארשת
(איום בלי 30)
10 טיין געזעצט
קייט האלט איר דין
שטערט און וועט
אויס נישט שטעלן

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידס נארמענס וואירקערס יוניאן

Vol. V. No. 48.

New York, Friday, November 30, 1923.

פרייטאג, נאוועמבער 30, 1923

PRICE 3 CENTS

א וויכטיגער מעמבער
מיטינג פון די ליידס
טיילערס יוניאן, לאס. 38

קומענדיגן לינסטאג אונזער, דעם
4טען דעצעמבער, וועט די ליידס טייל-
ערס יוניאן לאקאל 38 האבען א זעהר
וויכטיגען מעמבער-מיטינג אין דעם האר-
לעם סאשעליסט ערוויקשענאל סענטער,
62 איסט 106טע סט., הארלעם. אויף
דעם מיטינג וועלען געמאכט ווערען נאך
מינישטערס פאר אלע לאקאל באזאמטע,
באזאמטע און נייט-באזאמטע, און עס
איז די פליכט פון די מיטגלידער פון
דעם לאקאל צו קומען צו דעם מיטינג
און נאכמינדיג צו מענטשן וואס וועלען
אם בעסטען פארטרעטען די אינטערעסען
פון די מיטגלידער.

אויף דעם מיטינג וועלען אויפגענו-
מען ווערען נאך אייניגע נאנץ וויכטיגע
פראגען אין דעם לעבען פון דער יוניאן,
און וואס מעהר מיטגלידער, פון די אלע
שטערט אין טייל, דארפן זיין ביי דעם
מיטינג.

אויף דעם מיטינג וועט אויך גע-
רעדט ווערען וועגען דעם וואס אין דעם
לאקאל ווערט געלאזט שוין פון פרי-
ער, עמליך: עס זאל געעפענט ווערען
אן „אפען פארום“ אויף צו דיסקוטירען
פארשיידענע פראגען פון דער יוניאן און
פון דער ארבייטער-באוועגונג אין אל-
געמיין.

אחוץ דעם וועט אויך דעם מיטינג
אויך באריכטעט ווערען וואו עס האלט
מיט דעם ארגאניזאציע-קאמיטעט וואס
די יוניאן האט נישט לאנג צוריק אָנגע-
שטעלט, און וועלכער איז א ביסל גע-
שטערט געווארען פון דעם באזונדערע
שלעכטען סיזאן וואס די ליידס טיילערס
האבען געהאט. דאס איז דאך שוין אן
אלטע קללה. וויבאלד עס איז א שלעכ-
טער סיזאן אין א טייל, איז נישט מער
ליך דאס אויסצומאכן, און באזונדערס
אין דעם שווערע אָנזונגען מיט אָרגאני-
זאציע-ארבייט. אבער נישט אלע סאך
וועט דאך די לאנגע אויף שלעכט זיין און
מען דארף זיך צונעמען אויסצונעמען די
בעסערע צייט, אזוי ניד ווי דאס וועט
נאך זיין עמליך. זאלען דעריבער וואס
מעהר מיטגלידער קומען צו דעם מיטינג
און זיך באטייליגען אין די אלע פראגען.

ערפאלגרייכער מיטינג פאר א קאאפע-
ראטיווער קלאק פערמארי אין שיקאגא

די רייהען פון דער שיקאגא קלאקסאר
כער יוניאן.

דער דזשיינט באזאד האט זיך נאנץ
פריינדליך אָפגערופען אין דאס גלייכען
אויך די עקזעקוטיוועס פון די לאקאלס.
ברודער פערלשטיין האט אָבער גע-
וואלט, איידער וואס ווען, באקאנט צו
מאכען מיט דעם די מעמבערשפיל פון
שיקאגא, און פאר דעם צוועק האט ער
איינגערופען א מאסימינג לעצטען פריי-
טאג אוועגס, און דער מיטינג איז גע-
ווען א גרויסער ערפאלג אין אלע היי-
זיכטען. איצטער געהט איבער די פרא-
גע צו די לאקאלס און עס איז זיכער, אז
די לאקאלס וועלען נוסחייסען דעם פלאן
און דער דזשיינט באזאד פון שיקאגא
וועט אין גיכען האבען אן אייגענע קא-
אפעראטיווע קלאקס-פערמארי, דאס וועט
זיין די ערשטע פראגע אין אונזער יר
ניאן אויף דעם געביט, און וויבאלד דאס
וועט זיך ארויסווייזען פאר אן ערפאלג,
וועלען אוועלכע פערמאריס זיך עפענען
נאך אין אנדערע שטערט. ווארום אין
פרינציפ איז עס דאך שוין לאנג צוריק
באשלאסען געווארען אויף דער קאנווענ-
שאן פון אינזער אינטערנעשאנאל.
וועגען דעם ערפאלג פון דעם מאס-
(שלום אויף זייט 3)

א ספעציעלער דזשיינט באזאד מיטינג צו
דיסקוטירען די קאנסטרוקטיווע פראגראם

פרייטאג ויגמאן, סעקרעטער באראק און אלע ניו יארקער מיטגלידער פון דזשענעראל
עקזעקוטיוו באזאד וועלען אָנוועזענדיג זיין און זיך באטייליגען אין דער דיסקוסיע

פראגע אויפגענומען געווארען אויף דעם
רענעלען מיטינג פון דזשיינט באזאד,
נאך דעם ווי דער באזאד איז פארמיט-
געווארען מיט זיינע געוויינליכע פרא-
גע, וואס ווערען אויף דעם מיטינג
פארהאנדעלט. ווען עס איז געקומען צו
דער פראגע פון דער פראגראם, האט זיך
די דיסקוסיע ווידער פארזינען. עס
האבען געדערט זיבען רעדנער, ווי
פאלגט: ווייס-פערזענעס. ה. וואנער;
ה. שוסטער, סענעדרשער פון אינערפע-
רענט דעפארטמענט; ווייס-פערזענעס
דזש. העלער; ברודער קורטצמאן, דעלע-
גאט פון לאקאל 9; ברודער עטקין, דע-
(שלום אויף זייט 6)

און אזוי איז עס געווען. לעצטען
פרייטאג אווענט איז די פראגע ווידער
אויפגענומען געווארען און דער טשע-
מאן פון דזשיינט באזאד, ברודער ל.
פיקאווסקי, האט געענעט דאס ווארט צו
די פארשריבענע, לויט דער רייהע ווי זי
האבען זיך פארשריבען.
אָבער וועגען דעם פונקט איז מען
נאך אלץ נישט געקומען צו קיין באשלוס.
עס איז אנשטעלען א מינוט-פארשיי-
דענהייט און דער פונקט וועט נאך וויי-
טער גיידליך דיסקוטירט ווערען דעם
פרייטאג אווענט, אויף א ספעציעלען מי-
טינג.
לעצטען פרייטאג אווענט איז די

דעם פרייטאג, דעם 30טען נאוועמ-
בער, גלייך נאך דער ארבייט, וועט אָפ-
געהאלטען ווערען א ספעציעלער מיטינג
פון דזשיינט באזאד פון דער קלאק
און דעסמאכער יוניאן, אויף וועלכען עס
וועט פארגעזעט ווערען די דיסקוסיע
איבער די ווייטערע פונקטען פון דער
קאנסטרוקטיווער פראגראם, וואס איז
אָנגענומען געווארען אויף דעם לעצטען
פערטעל יעהרליכען מיטינג פון אונזער
דזשענעראל עקזעקוטיוו באזאד, אויף
זיינע לעצטע וועגונגען אין קליוולאנד.

ווי עס איז שוין געווען באריכטעט
אין דער „גערעכטיקייט“, האט דער
דזשיינט באזאד אויפגענומען די פרא-
גע נאך מיט דריי וואכען צוריק, די
ערשטע דריי פונקטען פון דער פראגראם
זיינען אָנגענומען געווארען גלייך אויף
דעם ערשטען מיטינג, און ווען עס איז
געקומען צום פונקט 4, וואס האט צו
טאן מיט געוויסע רעפארמען אין די מי-
נימוס סקילס, האט זיך פארזינען א
לאנגע דיסקוסיע, וועלכע האט אויף
יענעם מיטינג נישט געקענט זיך ענדיגען.
עס איז דאמאלט באשלאסען געווארען,
דאס דערוועלכער פונקט זאל ווייטער
דיסקוטירט ווערען אויף דעם נעקסטען
מיטינג פון דעם באזאד, ביז די אלע
דעלעגאטען וואס האבען זיך געמאל-
דען צום ווארט זאלען האבען די געלע-
געהייט צו זאגען זייער מיינונג אין
דער פראגע.

סעקרעטער באראק פאדערט אויף די
לאקאלס צו שטימען וואו עס זאל זיין
אונזער נעקסטע קאנווענשאן

עס זאל זיין די נעקסטע קאנווענשאן פון
אונזער אינטערנעשאנאל.
דער ברענע פון סעקרעטער באראק
לעזט זיך ווי פאלגט:
„איז איינלאנג מיט די ביי-לאקאלס
פון אונזער ארגאניזאציע, האט דער נע-
דעראל עקזעקוטיוו באזאד פון אונזער
אינטערנעשאנאל, אויף זיין לעצטען
פערטעל-יעהרליכען מיטינג אין שיקאגא,
אויסגעקליבען צוויי שטערט, און עס
בלייבט איצט פאר דער מעמבערשפיל צו
באשטימען דורך א רעפערענדום אָפּשטי-
מונג, וואו עס זאל זיין די 17טע קאנ-
ווענשאן פון דער אינטערנעשאנאל, וואס
וועט פארקומען דעם קומענדיגן מאי,
1924.
דער גענעראל עקזעקוטיוו באזאד האט
(שלום אויף זייט 16)

סעקרעטער-טרווערער, אב. באראק,
האט די וואך ארויסגעשיקט א ברענע צו
אלע לאקאלס פון אונזער אינטערנעשאנאל
נאך, אויפגעדרענדיג די לאקאלס, אין
פארלויף פון דעם מאנאט דעצעמבער צו
מאכען די רעפערענדום אָפּשטימונג, וואו

יוניא-בעאמטע קויפען שערס פון דער
אינטערנעשאנאל יוניא באנק

וואס וועט זיך עפענען דעם קומענדיגן
טאג יאנואר. אויף דעם מיטינג וועלען
אויך אָנוועזענדיג געווען די בעאמטע פון
די אלע אינטערנעשאנאל לאקאלס אין ניו
יאָרק, און אויך מאנכע פון די מעטינג
מיטגלידער.

דער צוועק פון דעם מיטינג איז גע-
ווען צו באשטעט מאכען די בעאמטע פון
דער יוניאן מיט די אָנגעלעגענהייטען פון
דער אינטערנעשאנאל יוניאן באנק, כדי
זיי זאלען די באנק אידעע מאכען פאָר-
לער צווישען די מיטגלידער פון דער
יוניאן. דער מיטינג איז איינגערופען גע-
ווארען פון די באנק-קאמיטע פון אונזער
אינטערנעשאנאל.

סעקרעטער אב. באראק, וועלכער איז
מיט א וואך צוריק ערוויילט געווארען
פאר פריינדעס פון דער אינטערנעשאנאל
(שלום אויף זייט 16)

קלאק פינישערס יוניא לאקאל 9 פייערס ערעפע-
נונג פון ערוויקשענאל סעזאן

פרייטאג אווענט, דעם 7טען דעצעמבער, אין סמיוועסאנא האר-סקול,
איסט 15טע סטריט.

אראנזשירט געווארען גוט באוואוסטע
שריטטען, וועלכע וועלען זיך באטיילי-
גען אין דעם קאנצערט.
דער פראגראם פון די ארטיסטען און
רעדנער יענעם אווענט וועט אנאנסירט
ווערען אין דער נעקסטער אויסגאבע פון
די „גערעכטיקייט“.
איינמיט איז פריי, אבער מען דארף
האבען קעסעס, וועלכע די מעמבערס
פון לאקאל קענען באקומען אין אים
פון דער יוניאן, 228 סעקאנדר עוועניו.

די קלאק פינישערס יוניאן לאקאל
9 וועט פייערען דורך א גרויסאריטיגען
קאנצערט און מיטינג, די ערעפענונג פון
אירע ערוויקשענאל סעזאן-קאנצערט דעם סע-
זאן. די אונטערנעמונג וועט פארקומען
אין דעם שעהנעם אוידיטאריום פון דער
סמיוועסאנא האר סקול 15טע סטריט,
צווישען ערשטע און צווייטע עוועניוס.
די אראנזשמענטס קאמיטע שפאָרט
קיין מיה צו מאכען די אונטערנעמונג פאר
אן ארטיסטישען ערפאלג. עס זיינען

לעצטען פרייטאג פארמאכט איז אָפ-
געהאלטען געווארען א מיטינג פון אלע
בעאמטע פון דזשיינט באזאד פון די
קלאק און דעסמאכער יוניאן אין בא-
צוג די אינטערנעשאנאל יוניאן באנק.

אינטערנעשאנאל-פארזיכנים
„גערעכטיקייט“ נומער 48

- זייט 2. די וואך מאַסס. ד. רעניש. 5
- פאַר ווערמער צו די פערטער פון לשטל 25.
- זייט 3. פרייטאג פון דזשיינט באזאד פון די קלאק און דעסמאכער יוניאן. 2. ע. לאנגער. שלום פון זייט 1.
- זייט 4. ערוויקשענאל נאטיצען.
- זייט 5. לעצטער באריכט פון ווייטעס און דעם פערטער לשטל 60. 2. שטעמער. ווייט סיגע פאסירונגען אין דער קלאק פינישערס יוניאן לשטל 9. 2. היימל.
- זייט 6. טייל און ארגאניזאציע-פראגען. פערטערענעס.
- זייט 7. וואס הערט זיך אין לשטל 11. 2. ה. מ. שטעמער. מען גריינט פיר אויס (5 בילד). 4. יוהאניס.
- זייט 8. פון דעמאסטראט נאטיציביכעל.
- זייט 9. די עצה נעכט. 2. ש. יאנאווסקי.
- זייט 10. קורץ און שטריי. 1. 2. געבענטש זאל וויי (נעריכט). 1. וויינבער.
- זייט 11. פאנאמאניסטישעס יוניאן אין רייסע לאנד אויפ'ן פארשט. 2. לעזן האלדעס ווייט. די געלעגנהייט אין שולדיג (פעליט סטא). 2. דער לעבעדיגער אינטערנע-שאנאל פערמארי. 2. סקולמאן.
- זייט 12. לעבען און סעטינגס אין די פאסירע פון דזשיינט באזאד. 2. פיקאווסקי. 2. פון דער רייכער שטער יוניאן לשטל 17. 2. היימל.
- זייט 13. פירע שטעטען. פרווערטייטענעס.
- זייט 14. וואס נישט צו ווייטע. פרווערטייטענעס.
- זייט 15. פרווערטייטענעס.
- זייט 16. א אינטערנעשאנאל פאסירע פון דער פערמארי. 2. פאסירענעס.

אידישע שריפטזעצער יוניאן פייערמ דעם 35 יאהריגען יובילעאום

די אידישע שריפטזעצער יוניאן, לאָס קאל 83 פון דער אינטערנעשאַנאַל טיפּאָגראַפֿיקאַר יוניאָן און אַמעריקאַ, איז איינע פון די ערשטע צוויי אידישע יוניאָנס וואָס זיינען געגרינדעט געוואָרען אין אַמעריקאַ, און דעם פרייטאָג אָווענער, דעם 23טען נאָוועמבער, פייערט די יוניאָן איהר 35 יאהריגען יובילעאום. די שמחה ווערט געפייערט דורך אַ באַנקעט אין טשאַנהעטען לייסעאום, וואו די נאָנצע אַרבייטער-באוועגונג וועט זיין פארטרעטען. וואָרעם דער יום־טוב פון די שריפטזעצער איז ווירקליך דער יום־טוב פון דער נאָנצער אידישער אַרבייטער-באוועגונג אין אַמעריקאַ.

צו דער געלעגנהייט פון דעם יום־טוב האָט די שריפטזעצער יוניאָן אַרויסגעגעבען אַ פראַכטפול שעהענע סאָוועניר־בוך, אַ וועלטען שעהענע קונסט־אויסגאַבע, אין וועלכען עס ווערט איבערגעגעבן די נאָנצע לעבענס־געשיכטע פון דער יוניאָן, ביז'ן היינטיגען טאָג.

אין דעם בוך זיינען אויך דאָ איינגעבאַנדיענע פון די אָנגעזעהנסטע מענשען אין אונזער אַרבייטער־באוועגונג, ווי אַב. קאַהאַן, רעדאַקטאָר פון „פאַר ווערטס“, ש. יאַנאַווסקי, רעדאַקטאָר פון „די גערעכטיגקייט“ און אַנדערע.

דער בעסטער אומן ווי אזוי צו באַגרייפן די שריפטזעצער יוניאָן צו איהר יובילעאום אין נאָמען פון אונזער צייטונג, וועט זיין דאָ איבערגעגעבן די פאַר האַר ציינע ווערטער, וואָס ש. יאַנאַווסקי, דער רעדאַקטאָר פון דער „גערעכטיגקייט“, האָט געשריבען פאַר דער פראַכט־אויסגאַבע פון דער שריפטזעצער יוניאָן.

די באַגרייפונג לעזט זיך ווי פּאָלנט: צום גרויסען יום־טוב פון דער אידישער שריפטזעצער יוניאָן, לאָס קאל 83.

שוין 35 יאהר, ווי אייער גרויסע קראַפטפולע יוניאָן לעבט צום נוצען פון איהרע מעמבערס. איך בין געשטאַנען ביי דער ווינעלע פון אייער יוניאָן. איך געדענק די צייט,

ווען דער שריפטזעצער איז געווען דער ערנסט־באַזאָהלסטער אַרבייטער, און איך ווייס, אז דאָס, וואָס דער שריפטזעצער איז אַלעט מיט לייטען גלייך, און שטייגט זי נאָך אַריבער אין פילע פרטים, איז דאָס נאָר צו פאַרדאַנקען אייער יוניאָן, און איך וויל זאָגען, אייער אירעאלער יוניאָן.

איך דערמאָן זיך אַן דער צייט, ווען עס איז געוואָס אַרויסגעקומען די לייט נאָטייפֿט־מאַשין, די מאַשין, וועלכע האָט געוואָלט אייך אַרויסוואַרפֿען ברויט־לאָז אויפ'ן גאַס.

און זי וואָלט עס געוויס געטאָן, ווען נים אייער יוניאָן, ניי, ווען אייער יוניאָן וואָלט זיך נים דערהויבען צו דעם העכסטען שטאַפּעל פון אירעאליזם, און באַשלאָסען, אז קיין שריפטזעצער טאָר נים מעהר אַרבייטען ווי 4 שטונדען טעגליך, אזוי, אז קיין מעמבער זאָל נים בלייבען ברויט־לאָז.

און אַט דער גרויסער אירעאליזם, אַט דער מאַכענט, ווען יעדער איינער האָט נים געטראכט בלויז פון זיינע פערזענליכע אינטערעסען, נאָר פון דער נאָנצער יוניאָן, האָט אייך און אייער יוניאָן דער האַלטען ביים לעבען, און אייך געמאַכט שטאַרקער פון יאהר צו יאהר.

געוויס האָט איהר באַמאָנען אין די 35 יאהר גרעסערע און קלענערע פעהלעך געווען. אָבער ווער קען און ווער וויל אין דעם איצטיגען מאַמענט פון אייער גרויסער שמחה דערמאָנען זיך אַן זיי? און וואָס פאַר אַ באַטרעפֿע האָבען אַט די קליינע געפעהלערען לנבי אייער גרויסען אויפטו?

פון טיפּען האַרצען באַגרייפן איך אייך דאָרום צו אייער גרויסען יום־טוב, און מיט דאָס מעהר פרייד, ווייל איך ווייס, אז ווען נאָר מיין הילף איז געווען נויטיג, האָב איך זי צו אַלע צייטען געגעבען צו אייער גרויסער יוניאָן.

אייער ש. יאַנאַווסקי.

לאָקאַל 9 פיהרט דורך דעם באַשלוס פון דער אינטערנעשאַנאַל

(שלום פון זייט 1.)

ליג איז זיי מעהר צום האַרצען ווי די יוניאָן, וועלכע זיי האָבען כלומשט פאַר טראַכטען, וואָס דאָס מיינט אייגענטליך, אז אַזעלכע מענשען האָבען נאָר קיין מאָל נים געטראַכט זיין אין דער עקזעקוטיווע פון אַ יוניאָן.

דער עקזעקוטיוו באַאָרד פון לאָקאַל 9 האָט גלייך אָנגענומען זייערע רעזולוציעס. אָבער מיט דעם איז נאָך די זאך נים געענדיגט. די זעקס רעזולוציעס זענען זייערען דאָך נאָך אַלץ מיטגלידער פון צוויי יוניאָנס, וועלכע באַקעמפֿען זיך איינע די אַנדערע. זיי באַלאַנגען צו פאַסטערס, סטרייך יוניאָן ערווייטערט לאַג, וואָס מאַכט בלכולים גענען אונזער אינטערנעשאַנאַל און זוכט איהר אונטער צוגראַבען פון אינוועניג און פון גרויסען, און אַלס מעמבערס פון יעדער ליג זיינען זיי דאָך אָפּגעשטאנען פון אונזער יוניאָן! די לייטע וועלען דעריבער איצט אָנגעקלאָגט ווערען פאַר זייער טעטיגקייט אין יעדער אָפּאָזיציאָנס־יוניאָן.

אַ פאַרביסענער קלאָוק סטרייך אין קעמפֿען, ניו דזשורזי.

(שלום פון זייט 1.)

און עס ווערען געמאַכט פאַרשיידענע „פרייס אַפּס“ אויף די פיקעטס און עס פּעלען דאָרט נים קיין אַרעסטען. לעצטע וואָך איז דאָרט פראָוואַצירט געוואָרען אַ געשלעגן צווישען אייניגע סטרייט־ברעכער און סטרייטער און עס זיינען ווידער געמאַכט געוואָרען אַרעסטען. איין פיקעט איז זאָנאַר געשטעלט געוואָרען אונטער דריי טויזענט דאָלאַר ביי אַן מיטוואָך בייטאָג ווען די שורות ווערען געשריבן בען קומט דאָרט פאַר די הירינג וועגען דער קייס.

אָבער די פירמע וועט סוף כל סוף אויסגעפינען דאָס אַלע מיטעל וואָס זי ווענדט אַן דעם סטרייט צו צוברעכען וועלען נים העלפֿען, זאָלאַנג די אַרבייטער זיינען פאַראייניגט און זיינען באַרייט צו קעמפֿען פאַר זייערע רעכטען. און די סטרייטער פון דעם שאַפֿ פיהרען ווירקליך אַ וואונדערבארען קאמף און

אינטערנעשאַנאַל קאלענדאַר
פון ה. סקולמאַן.
היינטיגע וואָך מיט 12 יאהר צוריק
צוויי הונדערט ליידיגס טיילנעם אין
לאָס אַנגעלעס געהען אַרויס אין אַ
דזשענעראַל סטרייט. די פּאָדערונגען זיינען:
נען: אַנערקענונג פון דער יוניאָן, די
באַסעס זאָלען אויפגעבען דעם „בלעק
ליסט“ סיסטעם, און די פרייווען זאָלען נים
געשיממען ווערען.
* * *
דעלעגאטען פון אונזער אינטערנעשאַנאַל
נאָל צו דער קאָנגרעס פון דער אַמעריקאַ
ריקען פּעדערייאָן און לייבאָר שטימען
געגען דער „נעשאַנאַל סיוועק פּעדערייאָן
שאַן“.
* * *
אויפֿדאָר רעכענען, אַ קלאָוקמאַכער פון
וועלכע און מאַשקאוויטש'ס שאַפֿ, באַ-
געהט וועלכעמאָר איבערשניידענדיג זיך
די האַלד, די אורזאָכען זיינען נים באַ-
וואוסט.
* * *
ליידיגס ווייס און דרעסמאַכער יוניאָן
לאָקאַל 25 לאָזט אַרויס אַ מאַניפּעסט צו
אַלע מעמבערס, וועלכע זיינען אָוועקגע-
שטאַנען פון דער יוניאָן פאַר אַ לאַנגע
צייט, דאָס זיי קענען גוט מאַכען זייער
מעמבערשאַפֿט, איינצאָהלענדיג צוויי
דאָלאַר מיט אַ פערסעל.
* * *
זעכציג טויזענט קלאָוקמאַכער סטרייט
קען אין בערלין, דייטשלאַנד, די הויפט
פּאָדערונג פון די סטרייטערס איז אַ הע-
כערונג פון די שכירות אויף צעהן און
פופּעצען פראָצענט.
* * *
די מיינשוועל קלאָוק קאָ, 317 קאנאַל
סטרייט, לאָזט אַרעסטירען דעם ביוזעס
אויפֿזעט, ברודער צוקער, דערפאַר, ווייל
דער לעצטער האָט איהם געצוואונגען אַפּ-
צורייניגען דעם דורכגאַנג צום פייער־עס-
קייס אזוי, אז אין סוף פון אַ פייער זאָ-
לען זיך די אַרבייטער קענען רעטעווען.

די באַנק פון אינטערנאַציאָנאַל

די אינטערנאַציאָנאַל יוניאָן באַנק
אַרגאַניזירט פון דער
אינטערנאַציאָנאַל ליידיגס
גאַרמענט וואַרקערס יוניאָן
אין קאַאָפּעראַציע מיט דער
אינטערנעשאַנאַל פאַר וואַרקערס
יוניאָן, די יונייטעד קלאָאָה
העט און קעמפֿיקערס יוניאָן,
די פענסט לעדער גודס וואַרקערס
יוניאָן, דער „פאַרווערטס“
פאַבלישינג אַסאָסיאַציע און
נאָך אַנדערע אַרבייטער אַרגאַניזאַציעס.

אַ קאַאָפּעראַציע אַרבייטער אינסטיטוציע
יעדער מעמבער פון אונזער אינטערנעשאַנאַל
איז געלאָדען צו ווערען אַ שער האַלדער
און אַ דעפּאָזיטאָר.
לאָזט וויסען אין אייער לאָקאַל אַפּיס,
אין דזשאַנעס באַאָרד אַפּיס אַדער אין
דזשענעראַל אַפּיס פון דער אינטערנעשאַנאַל,
אויב איהר ווילט ווערען אַ שער האַלדער,
אַ דעפּאָזיטאָר אַדער ביי דעם צוואַמען.

וועט זיך עפענען דעם 5טען יאנואר, 1924
אויף דעם סאָמס־אָם קאָרנער פון דער איין און צוואַנציגסטע סטריט און פינפטע עוועניו ניו יאָרק

אַלע אַפּטיילונגען פון אַ מאַדערנע באַנק. עטאַבעלירט פון אַרבייטער צו דינען די אַרבייטער. באַזוכט אייער באַנק דעם טאָג פון דער עפענונג און נאָכהער.